

A)

Nevelési program

Tartalomjegyzék

I.	Helyzetelemzés (kiindulási pont- adottságok).....	5
1.	Történeti visszatekintés.....	5
2.	Az iskola helye, szerepe	8
3.	Az intézmény beiskolázási körzete	8
4.	Tárgyi adottságok.....	9
5.	Személyi adottságok	11
II.	CÉLOK, FELADATOK	21
1.	A nevelés	22
2.	Az oktatás	26
3.	Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos célok, feladatok	36
4.	Feladatok az oktatás személyi feltételeinek biztosítása terén	41
5.	Feladatok a tárgyi feltételrendszer megteremtésében.....	43
III.	Az iskolai egészségnevelési, egészségfejlesztési feladatok	45
1.	Jogszabályi háttér	45
2.	Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek.....	45
3.	Gyakorlati megfontolások.....	49
IV.	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	56
1.	A közösségfejlesztés	56
2.	Az iskolai hagyományok	57
3.	Az iskolai diákönkormányzat	60
V.	A pedagógusok intézményi feladatai	62
1.	A pedagógusok alapvető feladatai.....	62
2.	A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás	63
3.	A tehetséges tanulók gondozása	63
4.	A hátrányokkal küzdő tanulók fejlesztése	64

5.	A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása	64
6.	Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel.....	64
7.	Munkafegyelem, a munkához való viszony	64
8.	Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében.....	65
9.	Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés	65
10.	Az iskolai munka feltételeinek javítása	65
11.	Részvétel a nevelőtestület életében	66
12.	Az iskola képviselte.....	66
13.	Vezetői feladatok ellátása.....	67
14.	Megfelelő kapcsolatok kialakítása	67
VI.	Az osztályfőnöki munka	68
1.	Az osztályfőnök feladatai	68
2.	Az osztályfőnöki munka tervezése	70
3.	Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról	71
VII.	A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység	72
1.	Célok	72
2.	Tevékenységi formák.....	73
3.	Egyedi fejlesztési lehetőségek	74
4.	Felhasználható időkeret	76
VIII.	A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenység	77
IX.	Beilleszkedési, magatartási zavarok enyhítését segítő tevékenységek	81
X.	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	83
XI.	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	84
XII.	Az intézménybe lépés feltételei, az átvételi eljárás szabályai és követelményei 87	
1.	A felvételi eljárás	87
2.	Felvételi követelmények	88

3.	Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	89
4.	Az értékelés alapja.....	90
5.	Fellebbezési lehetőségek	91
6.	Eljárás átvételkor	91
XIII.	TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK.....	91
1.	Általános szabályok.....	91
2.	Javítóvizsgát tehet:	92
3.	Osztályozó vizsgát tehet:	93
4.	Független bizottság előtti vizsga	93
5.	Évisméltés.....	93
6.	Előrehozott érettségi vizsga eljárásrendje.....	94
XIV.	A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT HELYI SZERVEZÉSE	97
1.	Jogszabályi háttér	97
2.	Célja	97
3.	Tevékenységi formák.....	97
4.	A közösségi szolgálat eljárásrendjét az intézmény SzMSZ-e tartalmazza... 97	
XV.	AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	98
XVI.	Az iskola kapcsolatrendszere (a szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei).....	100
1.	Belső kapcsolatok.....	100
2.	Külső kapcsolatok.....	109
3.	A Mátyás Király Gimnázium külföldi (költségtérítéses) kapcsolatai	112
4.	Fejlesztési feladatok a kapcsolatrendszerben	113
XVII.	MELLÉKLETEK.....	114

Mottó: "Az élet egyikünk számára sem könnyű. Hinnünk kell, hogy tehetségek vagyunk valamiben és azt a valamit bármi áron is el kell érünk."

Marie Curie

I. HELYZETELEMZÉS

(KIINDULÁSI PONT- ADOTTSÁGOK)

1. Történeti visszatekintés

A fonyódi gimnáziumot (először fonyódi Általános Gimnázium, 1968-tól Karikás Frigyes Gimnázium, 2010-től Somogy Megyei Önkormányzat Mátyás Király Gimnáziuma és 2012-től Somogy Megyei Mátyás Király Gimnázium, 2013. áprilisától Mátyás Király Gimnázium) 1961-ben alapították, 1963-tól működik önálló épületben. Az iskolaalapító tantestületből ma senki nem dolgozik már az intézményben.

Az alapítás óta eltelt éveket gyors fejlődés jellemzi - látványosan javulnak az oktatás tárgyi feltételei:

- ⇒ szakszertárak,
- ⇒ szemléltető eszközök,
- ⇒ a hetvenes évektől szaktantermi oktatás feltételeit teremti meg az akkori iskolavezetés, korszerű, a tantárgyak jellegének megfelelő oktatástechnikai eszközökkel felszerelt termekkel.
- ⇒ A szakképzés bevezetésével egyidőben létesült az azóta megszűnt gyakorló postahivatal és telex-terem.
- ⇒ 1980/81. tanévtől országosan is úttörőként (az országos iskolaszámítógép-programot megelőzve) kapcsolódott be iskolánk a számítástechnikai kultúra terjesztésébe, azóta is folyamatosan fejlesztve ennek az oktatási területnek amúgy is gyorsan fejlődő eszközügyét. 1989-ben készült el az iskolatörténetének második nyelvi laboratóriuma, aminek helyén most multimédiás nyelvoktató terem működik.

1983-ban Jozef Medjimorecz hagyatékából épült két létesítmény az iskolai testnevelés, tömegsport és versenysport feltételeinek javítására: a futófolyosó és a tanuszoda. Mindkét létesítmény már tönkrement, a futófolyosó kar-

bantartása súlyos gondokat jelent, a tanuszoda teljes átépítés után 2000-től ismét működik.

1978-ban a demográfiai mélypont ellensúlyozására és a térség foglalkoztatottsági gondjainak enyhítésére az általános gimnáziumi oktatás mellett postaforgalmi szakképzéssel bővült az iskola profilja. 30 éves sikeres működés után a 2008/2009. tanévben a szakképzés a Somogyi TISZK Közép - és Szakiskola Bacsák György Szakképző Iskolába került, és ezután még a 10-11-12-13. évfolyamok számára telephelyként működött az iskola a 2010/2011-es tanévig.

A többször átépített épület végleges (mai), kibővített formáját az 1986-ban megkezdett átépítés után nyerte el: ekkor készült el a harmadik emelet, az aula, s a nyugati szárnyon az emeletráépítés, s az átépítés után kezdődött az udvar parkosítása is.

A tárgyi fejlesztéssel párhuzamosan alakultak ki azok a preferált képzési területek, amelyek nagy része máig él. A színvonalas általános képzés mellett az idegen nyelvek oktatásának, a matematikának, a testnevelésnek és a számítástechnikának jutott kiemelkedő szerep. A kezdetektől jellemző iskolai kulturális tevékenység végleges formái, a művészeti csoportok 1979-ben születtek meg; 1963-tól - 1990-ig működött az Ifjúsági Szövetkezet szőlőtermesztő ágazattal, 1997-től újra indult a hagyományos természetjáró szakosztállyal, de a szőlőtermelés, mint gazdasági háttér megszűnt, s személyi feltételeit a megváltozott gazdasági, társadalmi környezetben biztosítani már nem lehetett. 1968-ban kollégium létesült; 1990. január 1-től önálló intézményként kiválón funkcionál.

1982-óta rendszeres diákcsera-kapcsolataink vannak több európai ország iskolájával (erről később részletesebben).

Az iskolai művelődés egyik legjelentősebb alkalma a Fonyódi Helikon országos hírű rendezvénysorozata volt 1980-2005. között. A 80-as évek közepétől rendezünk rendszeresen a vizuális kultúra fejlesztését elősegítő képzőművészeti eseményeket.

A legutóbbi jelentős belső átalakítás 2015-ben, az Öveges program keretében valósult meg. Ekkor került kialakításra a természettudományos laboratórium, amely személyzetével, felszereltségével a tevékenység-, a kísérletalapú okta-

tást támogatja. A laborprogramba 11 környékbeli általános iskola is bevonásra került.

2. Az iskola helye, szerepe

A Mátyás Király Gimnázium fennállásának 60 éve alatt **rangot szerzett magának** a környező településeken.

Ez az itt folyó színvonalas oktató-nevelő munkának, az itt tanítók szakmai felkészültségének köszönhető. S hozzájárult ehhez az iskola **nevelési alapelve a hagyományos gyermekközpontúság**; az a törekvés, ami a tudományos tényesszerűséget igyekszik a szív és lélek összhangjába hozni.

A környező települések kulturális és sportéletébe is fontos szerepet játszott intézményünk, hiszen hagyományos művészeti tevékenységünk (művészeti csoportok, tánccsoport, énekkar, képzőművészeti tárlatok) túlnőtt az iskola határain, meghatározója a környék kulturális arculatának. Túlnőtte az iskola, a város határait, kapcsolatai révén jóhíre túljutott az országhatárokon is.

Az iskola meghatározó értékeivel - TUDOMÁNYOSSÁG - EMBERKÖZPONTÚSÁG - MŰVÉSZETPÁRTOLÓ ÉS ALKOTÓTEVÉKENYSÉG - SPORTSZERETET - HAGYOMÁNYOS ÉRTÉKTISZTELET, - MEGÚJULÁS játszik jelentős szerepet.

3. Az intézmény beiskolázási körzete

1961 (az alapítás) óta a fonyódi gimnázium beiskolázási körzete földrajzi adottságai miatt Balatonszentgyörgy, Balatonszárszó, Somogyvár helységek közötti háromszög (Somogy megye északi része). A kezdetektől regionális feladatokat lát el az intézmény. A gimnáziumi osztályok létszámának kb. 20%-a helybeli, 80% kollégista vagy bejáró.

Intézmény székhelye: Fonyód Város

Postacíme: Fonyód, 8640 Hunyadi J. u. 3.

Tel./Fax: 06- 85/ 561-960; 85/561-966

E-mail: titkarsag@liveedu.matyas-fonyod.hu

Internet elérhetőség: www.matyas-fonyod.hu

4. Tárgyi adottságok

4.1. Az épületről:

Az épületet a Makona-iroda tervezte, tökéletesen megfelel egy emberközpontú iskola követelményeinek. Tágas terei sokféle funkció betöltésére (kiállítások, előadások, beszélgetések) alkalmasak. A félemeleti zsi-bongó fórum-jellegű iskolai beszélgetések színtere, erre a tér berendezésével is figyeltünk.

Az osztálytermek tágasak, világosak. Az oktatás térszerkezetére a kabinetrendszer jellemző.

Ez a térszerkezet lehetővé teszi a tárgyak jellegének leginkább megfelelő szemléltető eszközök, rendszerek állandó jelenlétét. Biztosítjuk ezzel az adott tárgy oktatásának optimális feltételeit.

Folyamatosan fölvetődik a kérdés, hogy nevelési szempontból hasznosabb lenne az osztálytermi rendszerhez való visszatérés, hiszen megszűnhetne a tantermek közötti vándorlás. A saját tanteremhez való nagyobb kötődés nagyobb személyes felelősséget alakítana ki, növelné az otthonosság érzését. Valójában **két szemlélet (oktatáscentrikus; neveléscentrikus) megjelenítője a kétféle térszerkezet**. Természetesen a kétféle térszerkezet közötti választás a tantestület kompetenciája.

A testnevelés órák tartására a kondicionáló- és tornatermeken kívül az iskolai sportpályán van lehetőség. **2000 óta a tanuszoda ismét az oktatás szolgálatába áll.** Felújítására csak jelentős forrásösszevonással kerülhetett sor, a munkákat Somogy Megyei Önkormányzat, Fonyód város, a Területfejlesztési Alap, a Somogy Megyei Köznevelési Közalapítvány támogatta. **2002-ben helyi erővel készült el a létesítmény levegőcserélő és páratlanító berendezése**, így vált működése valóban korszerűvé és szakszerűvé.

Az épület hiányosságait az elmúlt években több ponton sikerült pótolni:

- ⇒ **2000-2004 között fokozatos megtörtént a régi épületrészek elöregedett nyílászáróinak cseréje** (reményeink szerint ezzel nemcsak esztétikusabbá vált a déli homlokzat, hanem jelentős energia-megtakarítást is jelent majd);

- ⇒ felújításra kerültek a földszinti és az első emeleti mellékhelyiségek, hozzájárulva a higiénikus környezeti neveléshez.

A szép iskolaépület azonban változatlanul sok feladatot ró ránk.

4.2. A szemléltető eszközökről

- ⇒ Az oktatást szolgáló technikai eszközök színvonala az oktatott tárgyak jelentős részénél megfelel az országos átlagnak (pl. történelem, földrajz, anyanyelv és irodalom, vizuális kultúra, ének-zene).
- ⇒ Az oktatásánál a technikai ellátottság az országos átlagnak megfelelő, kilenc aktív táblával rendelkezünk.
- ⇒ Nagy kihívást jelent a gyorsan fejlődő tudományágak (pl.: az informatika) oktatásához szükséges szemléltető és kísérleti eszközök beszerzése. Ennek biztosítására az iskolavezetés mindig talált módot; bizonyítja a **két számítógépterem** működése. Erre a fejlesztésre pályázatok útján és támogatásokból elnyert pénzeszközökből volt mód.
- ⇒ A természettudományi (fizika, kémia, biológia, földrajz) laboratórium felszereltsége jó, ez a pályázati és a tankerületi támogatásnak köszönhető.
- ⇒ „Korunk változásainak egyik legfontosabbika az új információs és kommunikációs technológiák széles körű elterjedése a gazdaság, a kultúra, a közélet és nem utolsósorban a szabadidő-eltöltés területein” (*Jelentés a magyar közoktatásról 2000 - 212. oldal*). Éppen ezért, az elmúlt években törekedtünk a hagyományos ismerethordozók mellett (12 000 kötet könyv) a könyvtárat az információszerzés modern eszközeivel is felszerelni (2002-2004 között számítógéppel, internetezési lehetőséggel bővült a könyvtár), s 2003-ban kezdődött a könyvállomány számítógépes feldolgozása a „Szirén” programmal.
- ⇒ Az informatikai kultúra színvonalának emelésére megtörtént az egész épületben (először a szertárakban, majd a termekben) az Internet-hozzáférési lehetőség kiépítése. Továbbá a KRÉTA rendszer bevezetése tette szükségessé azt, hogy egész épületben biztosítsuk az internet hozzáférést. A NAT értelmében lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket

(számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt. Mindez a korszerű digitális írástudás fejlődését szolgálja a nevelés-oktatási folyamatban érintett valamennyi szereplő számára, így a tanuló-pedagógus-szülő hármass kapcsolatában.

- ⇒ A testedzéshez szükséges eszközök színvonala elmarad az elvárható szinttől. Fontos feladatunk, hogy ezt a területet javítsuk.
- ⇒ A vízi sportok tömegsport jellegű megszerettetésére szolgál a vízi eszközökkel felszerelt vízitelep. (A vízitelep tulajdonosa Fonyód Város, fenntartója és határozatlan idejű használója az intézmény.)
- ⇒ A TÁMOP 3.1.3 pályázat keretében természettudományos laboratórium kialakítására nyílt lehetőség, ami 2015 óta támogatja a fizika, kémia, biológia, földrajz tárgyak modern kísérletekkel gazdagított oktatását, a természettudományos szemlélet fejlesztését a saját és a környékbeli általános iskolás diákok körében.

5. Személyi adottságok

5.1. Szakember ellátottság

Az oktató-nevelő munkát 37 tanár látja el. Képzettségük 100% -ban megfelel a törvényi előírásoknak. Tizenegy fő rendelkezik tanári szakvizsgával. Többen járnak alkalmasszerűen továbbképzésekre. A tantestület nagyrészt a szakmai igényesség és az önképzés jellemzi. A KRÉTA rendszer bevezetését követően a tantestület valamennyi tagja folyamatosan képzésen vesz részt.

A 37 tanár 6 munkaközösséget alkot (5 szaktárgyi, 1 osztályfőnöki).

5.1.1. A szakember-ellátottság a jelenlegi tantárgyi struktúrában

5.1.1.1. Humán munkaközösség - 9 fő

Magyar nyelv és irodalom - 5 fő

Képzettségük megfelel a törvényi előírásoknak, rendszeres, tudatos önműveléssel fejlesztik megszerzett tudásukat. Az érettségi, felvételi, tantárgyi versenyeredmények jó színvonalú szakmai munkát feltételeznek. A szaktanárok a tantárgy komp-

lex kezelésére törekszenek. Az általános tanulási folyamatot segítő alapkészségek:

- > **(az olvasás** - minden ismeretszerzés forrása)
- > **az anyanyelv** - a kommunikációs készség elsajátításának közege,
- > **az irodalom** - az önkifejezés és önismeret megtanulásának közege)

fejlesztésén túl a **szaktudományok időszerű eredményeinek felhasználásával** közvetítik az anyanyelvi, a magyar és világirodalomra vonatkozó irodalomtörténeti ismereteket. S a **társtudományok** (történelem, filozófia és a művészetek) **aktuális tényeit integrálják**.

Művelődésszervező feladatokat vállalnak (iskolai ünnepélyek rendezése, színházlátogatások, író-olvasó találkozók szervezése).

A tantárgyi keretek között a **tanulói személyiség** sokoldalú **fejlesztésével** élnek - erre a műveltségterület sajátosságai adnak lehetőséget (érzelmi nevelés, ízlésformálás, kulturális nyitottság, nemzeti hagyományok vállalása).

A tehetséggondozás formái:

- > a fakultáció,
- > az egyéni versenyelőkészítés,
- > a magyar-történelem és kommunikációs (korábbi human) tagozat
- > felsőoktatási intézményekkel való együttműködés.

5.1.1.2. Történelem - 3 fő

A történelem szaktanárok **egyetemi végzettséggel** rendelkeznek. Rendszeresen részt vesznek megyei, országos szakmai-módszertani továbbképzésekben; így válik lehetségessé, hogy a **legújabb kutatási eredményeket** a megjelenésükkel szinkronban **építik be az oktatás folyamatába**.

A szaktanárok szemléletbeli különbsége miatt fontos a követelményrendszer folyamatos összehangolása. A szaktanári sza-

badság különösen a fakultációk témaválasztásában érvényesül. A tárgy szerepét hangsúlyozza az az általános emberi igény, hogy eredetét, múltját (egyetemes és nemzeti viszonylatok között) az ember ismerni akarja - a tanárnak ezt megismertetni kötelessége.

A munkaközösség fontos törekvése a **nemzettudat formálása, a nemzeti hagyományok ápolása** a tanítási órákon és azokon túlmenően is. Ez a törekvés motiválja a munkaközösség tagjainak aktív részvételét az iskolai ünnepi megemlékezések szervezésében.

A tehetséggondozás fakultációs keretek között zajlik, egyedi esetekben egyéni felkészítéssel versenyelőkészítést végeznek.

Gazdasági ismeretek - 1 fő

A szaktanár gazdálkodási szakos közgazdász-tanár végzettséggel rendelkezik. Fakultáció keretében középszintű érettségire felkészítés történik a gazdasági ismeretek tantárgy keretében. Tanórai (Pénz7 - 10. évfolyamosok bevonásával) és tanórán kívüli programokkal segíti a gazdasági, pénzügyi, vállalkozási kultúra terjesztését és fejlesztését. Megragadja azokat a lehetőségeket (projektek, konferenciák, fórumok, pályázatok, tanulmányi kirándulások), amelyek hozzájárulnak tanulóink munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciáinak fejlődéséhez.

5.1.1.3. Idegen nyelvi munkaközösség - 13 fő

A nyelvszakosok számszerű megoszlása:

angol nyelv	német nyelv	spanyol nyelv	orosz nyelv
7	6	1	3

A munkaközösség tagjainak szakmai felkészültsége jó, ehhez rendkívül imponáló szakmai lelkesedés társul.

Ezek a feltételek teszik eredményessé a nyelvtanítást - az iskola egyik tudatosan fejlesztett „sikerágazatává”. A nyelvvizsgák magas száma bizonyítja a munka eredményességét.

A beiskolázási körzet igényeihez igazodva az angol nyelv tanítása vezető szerepűvé vált az intézményben. Normál (3 órás), magasabb óraszámú (4 órás), a fakultációs (6 órás) és az emeltszintű (6 órás), valamint a nyelvi előkészítő (18 órás) csoportokban folyik a tanítása. Ugyancsak a beiskolázási körzet igényének való megfelelés hívta életre az idegen nyelvi megújulást, ezért 2014. évtől került a képzési kínálatunk palettájára a spanyol nyelv, legújabban pedig ennek nyelvi előkészítőként való elindítása. Jelentősen visszaesett a német nyelv iránti igény, ennek a tendenciának a megállítása, illetve megfordítása az intézmény stratégiai célja, aminek eszköze egy 2020-ban induló mesterprogram megvalósulása. Az orosz nyelv oktatására kiválóan képzett szakemberek állnak rendelkezésre, de ennek a szellemi kapacitásnak a kihasználására a beiskolázási körzetben nem mutatkozik kellő számú igény.

A beszéd-, írás- és olvasási készség valamint a kreativitás-fejlesztés tanórai folyamatait egészítik ki a diákcsere kapcsolatok, a pályázatok (az ERASMUS, a Határtalanul! program, a Középiskolai Nyelvi Program) nyelvgyakorlási lehetőségei.

A munkaközösség eddigi tevékenysége megfelel a nyelvtanulás és nyelvtanítás iránt támasztott megnövekedett társadalmi elvárásoknak.

A tehetséggondozás szervezett keretei:

- > a csoportbontás, fakultáció,
- > szakkörök,
- > a pályázatok,
- > idegen nyelvű programok, előadások, ki mit tud ? szervezése.

5.1.1.4. Matematika-informatika munkaközösség - 7 fő

A matematika munkaközösség (5 fő) minden tagja **megfelelő képzettséggel rendelkezik.**

Sajátos konszenzuson alapuló belső munkamegosztással végzik a matematikatanításban hagyományossá vált kéttípusú képzést:

- > az érettségire felkészítő alap óraszámú matematika-oktatást,
- > a felsőoktatási felvételig és versenyeztetésre felkészítő emelt óraszámú, illetve fakultációs képzés.

Az eredmények minden típusban igazolják ezt a munkamegosztást. Szerencsésnek bizonyult a szabadsávos fakultációként induló **majd emelt óraszámú képzéssé** váló kezdeményezés a tárgyból; valamint a **csoportbontás** megvalósítása. Ezekkel a formákkal nőtt a differenciálás lehetősége, s ezzel párhuzamosan hatékonyabbá vált az érettségire, felvételig, versenyeztetésre való felkészítés. **S az iskola hagyományos profilja a matematikaoktatás.**

A már említett képzési formák segítik hozzá a tanulókat, hogy a matematikában ne a rettegett tárgyat lássák, hanem megismerjék a **gondolkodás és problémamegoldás örömét.**

A tehetséggondozásra fordított figyelem eredményeképpen az elmúlt évek versenyein szép sikert értek el tanulóink.

Az elmúlt években a tehetséggondozás sokrétűsége jellemezte a munkaközösséget:

- általános iskolák tehetségfejlesztő szakköre
- feladatmegoldó szakkörök
- versenyeztetés:
 - > KÖMAL - pontverseny,
 - > Gordiusz matematikaverseny,
 - > Kenguru matematikaverseny,
 - > Arany Dániel matematikaverseny,
 - > OKTV.

Informatika, digitális kultúra 4 fő.

- Iskolánkban nagy múltra tekint vissza a számítástechnika oktatás, országosan az elsők között kezdtük el a tárgy tanítását, s lett a számítógép a mindennapos tanári gyakorlat része.
- Jelentős fejlődésen ment át a képzés. A gimnáziumi képzési 1formák:

- > alapfokú felhasználói ismeretek tanítása,
 - > informatika fakultáció,
 - > és a megújulás keretében a számítógépes grafikai képzés elindítása.
- A középiskolában érettségi tantárgy lett az informatika. A tehetséggondozás szervezett szakkörökben folyik, s a gépterem tanári felügyelet melletti egyéni használatával.
- A számítógép eszköz, amelynek használatára állandóan lehetőséget ad az intézmény.

5.1.1.5. Természettudományos munkaközösség 8 fő

Fizika 3 fő.

Képzettségük megfelelő. Fizikából a tanulóknak nem kötelező érettségi vizsgát tenniük, kivéve azokat, akik felvételiznek belőle.

A munkaközösségnek következetes, felelősségteljes magatartással szükséges hozzájárulnia ahhoz, hogy a fizika kellően komoly, ám mégsem rettegett tantárgy legyen.

A tárgy tanítása alapvetően két feladatnak felel meg:

- > a tanulók a köznapi jelenségeknek megismerjék a miértjét;
- > a természettudományos gondolkodás lényegének a megértése, elsajátítása.

Ezeknek a feladatoknak való megfelelést a környezet folyamatosan elvárja a munkaközösségtől. Ehhez a legfontosabb módszer a jól megtartott, gyakran kísérletező órák mellett a **tehetséggondozás**:

- > szakkörök,
- > fakultáció,
- > tanulmányi kirándulások szervezése különböző egyetemekre (JPTE, ELTE, BME),
- > tanulói önkéntes jelentkezés alapján atomerőmű látogatás Pakson.

Biológiai - kémia 3 fő

Mind a három fő egyetemi végzettséggel tanítja szaktárgyát.

Szakmai igényesség, a szaktudomány eredményeinek követése, alkalmazása jellemzi munkájukat. Törekvéseiket a működő természet jelenségeinek megértetése és a felfokozott tudományos haladás érzékeltetése jellemzi. Az utóbbira különösen fakultációs keretek között nyílt lehetőség, illetve a közel múltban indított reál képzés, valamint a természettudományos laboratórium lehetőségeinek a kihasználásával. A tehetséggondozás általános formája a fakultáció és az egyéni foglalkozás.

Földrajz 2 fő

Iskolánkban 2 fő földrajz szakos tanár van, mindketten az előírt képzettséggel rendelkeznek, de a földrajz tantárgyat csak 1 fő tanítja teljes óraszámában. Munkáját szakmai igényesség és kellő, jó értelemben vett ambíció jellemzi.

A tehetséggondozás változatos módjai működnek iskolánkban:

- > érettségi és felvételi előkészítés,
- > fakultációs keretek,
- > egyéni versenyelőkészítés.

5.1.1.6. Készségtárgyak munkaközössége - 6 fő

Testnevelést 4 fő tanít.

Művészeti tárgyakat 3 fő tanít (ének-zene-vizuális kultúra).

Önálló munkaközösséget nem alakítottunk számukra, azonban mindkét tárgyat rendkívül fontosnak tartjuk a tanulói személyiségfejlesztés, a tehetségkibontakoztatás szempontjából. Jelentősen hozzájárulnak a tanulói kreativitás, a kreatív alkotás, az önkifejezés és a kulturális tudatosság fejlődéséhez.

A szaktanárok végzettsége megfelel a képzési követelményeknek.

Iskolánk testnevelési és egészségfejlesztési sportprogramját a testnevelési órák biztosítják.

Az órákon kiemelten kezelt a **kosárlabda és a kézilabda játék** a játékkészség fejlesztésére szolgálnak. A szakmai munka széles bázisának kiépülését a szabadidős sportdélutánok segítik elő, ezek szelektív jelleggel biztosítják a lehetséges tanuló-sportolók szakosztályi orientációját.

A tehetséggondozás színtere a sportköri, valamint a tömegsport foglalkozás (atlétika, kosárlabda, az elmúlt években kézilabda).

Osztályfőnöki munkaközösség 13fő

Az iskolai munka szervezésében, a nevelés területén, a közösségi nevelésben kulcsszerepű valamint az iskola nevelési elveinek megfogalmazásában is rendkívüli hatású. Az egységes ráhatás gyakorlatának kialakítása, megvalósítása a feladata. Az iskola tanulóinak neveltségi szintje függ az osztályfőnöki munkaközösség munkájától; egységes pedagógiai elvek és gyakorlat alkalmazásától. Az iskolai tevékenységek széles skáláját szervezik:

az osztályok programjai:

- iskolai rendezvényeken – ünnepélyeken:
 - > fordított napon,
 - > közös munkán való részvétel;
- a szülőkkel való kapcsolattartás:
 - > szülői értekezletek,
 - > egyéni megbeszélések,
 - > közös előadások,
 - > közös programok (alapítványi bál);
- az iskola külső kapcsolatainak támogatói:
 - > diákcserek,
 - > jótékony célú szereplések;
- fontos szerepet kap az iskolai egészségnevelési programjában (ahol a prevenciónak szánunk központi szerepet), valamint a személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztésében.

5.2. A tantestülettel szemben támasztott elvárások:

- o megfelelő képzettség;
- o munkafegyelem megtartása;
- o a minőségi munkavégzésre törekvés;
- o a tananyag sokszempontú megközelítése és közvetítése.

Ezeknek az elvárásoknak a jegyében alakította ki az iskola ellenőrzési és értékelési rendszerét, amely az egyik oldalon megfelelő színvonalú ellenőrzésen alapul; a másik oldalon feltételezi a minőségi, az iskola legjobb hagyományaihoz méltó szakmai munkát és kritikus, szakmai, pedagógiai vitákat sem nélkülöző nyílt, emberséges munkahelyi légkört:

- o ahol mindenki érezheti, hogy szükség van a munkájára; fontos a személye;
- o ahol mindenki a tehetsége maximumát nyújtja;
- o ahol a pedagógiai munka minden más kérdést megelőz;
- o ahol minden a gyerekért történik.

A tantestület átlagéletkora: 45,6 év. Ez a tény a szakmai - pedagógiai innováció egyik biztosítéka. (A tantestület képzettségét bemutató táblázat a mellékletek között található.)

A tanári munka értékeléséről részletesen az iskolai Önértékelési rendszer „szól”.

5.3. Az oktatást segítő alkalmazottak köre: 5 fő

Iskolatitkár 1 fő

Könyvtáros 1 fő

Laboráns: 1 fő

Uzodaüzemeltető és portás 1 fő

Rendszergazda 1 fő

5.4. Egyéb munkakörben foglalkoztatottak:

Karbantartó 1 fő

Takarító 4 fő

Egyéb ügyviteli alkalmazott 1 fő

5.5. Tanulói létszámok alakulása

Jelenleg 13 gimnáziumi osztállyal működik az iskola.

5.5.1. Tanulói létszámok alakulása

	2015.okt.1.	2016.okt.1.	2017.okt.1.	2018.okt.1.	2019.okt.1.
Gimnázium	451	410	399	376	379

Az utóbbi évek tanulólétszáma azt a tendenciát tükrözi, ami a beiskolázási körzet gyermek születési adataira jellemző.

A tanulók eltérő szociális és eltérő kulturális háttérrel érkeznek hozzánk; éppen ezért különleges körülményt igényel a felzárkóztatás, szintrehozás, a tehetséggondozás tervezése és szervezése (erről később). Az intézményben folyó feladatellátás szinte az egész régióra kiterjed.

Beiskolázási körzetünkben végzett felmérések létszámcsökkenést prognosztizálnak. A intézmény vezetése és tantestülete elébe megy ennek a jelenségnek:

- o az intézményi erőforrások pontos, reális felmérésével és értékelésével (ha kellett, vállalva akár pillanatnyi kellemetlenséggel járó tényfeltáró elemzést is);
- o az iskolahasználók igényeinek megfelelő oktatási programokkal, képzési lehetőségekkel;
- o beváltható, megvalósítható, nemcsak teoretikus programszinten létező iskolai lehetőségekkel.

5.5.2. Beiratkozási létszámok (9. évfolyam)

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Gimnázium	97	93	89	90	90

Az adatok az iskola iránti érdeklődést mutatják. A beiratkozók létszáma a korábbi években jelentősen csökkent, az utóbbi három évet tekintve ez a tendencia megállt.

II. CÉLOK, FELADATOK

A magyar társadalom s benne a magyar közoktatási rendszer a változás korát éli. Korunk kérdése, hogy a megváltozott és változó társadalmi környezet miként befolyásolja az oktatási rendszer működését? S az oktatási rendszer színvonala, eredményei hogyan járulnak hozzá a társadalmi folyamatokhoz. Az átalakulásra az iskola a változás¹ és az állandóság² kettősségével reagálhat.

- ⇒ ¹**Követnie kell a megváltozott követelményeket**, fel kell készítenie a felnövekvő generációkat az új befogadására, az egész életen át tartó tanulásra, a változásra.
- ⇒ ²Hagyományosan emberközpontúnak kell maradnia; az oktató-nevelő folyamatnak a gyermek érdekét kell szolgálnia.

A gimnázium célja:

„A gimnázium négy, hat vagy nyolc - nyelvi előkészítő évfolyam esetében öt, hét vagy kilenc - évfolyammal működő nevelési-oktatási intézmény, ahol általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik.” (Köznevelési Törvény 11. § (1))

A kompetencia alapú oktatás célja:

A kulcskompetenciák fejlesztésével megalapozni, megszilárdítani az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges képességeket, technikákat, az eredményes közép és emelt szintű érettségi vizsgák, a sikeres továbbtanulás, társadalmi beilleszkedés, a munkaerőpiaci elvárásoknak való megfelelés érdekében.

„Nevelés tehát meggyőződésünk szerint, minden haladásnak első, egyedül biztos alapja.”

(Eötvös)

1. A nevelés

Tanári hivatásunkat, munkánkat az a nevelési eszmény - azaz emberkép határozza meg, amelyet a nevelésen átesett emberről alkotunk (tanulmányaink, tapasztalataink, hagyományaink alapján). Ennek az emberképnek az emberi lét és az élet teljességét kell tartalmaznia: ki kell terjednie az ember lényegére¹, fejlődésére² és fejleszthetőségére³:

- ⇒ ¹Az ember egyszerre test és lélek; egyéniség és közösségi lény.
- ⇒ ²Az ember feladata, hogy megőrizze és gazdagítsa önmagát, az emberi közösséget, a természetet (...), s aki életét a környezetével való párbeszédben teszi teljessé.
- ⇒ ³A fejleszthetőség a nevelés során valósulhat meg. A nevelés az emberi teljességet tudatosan kibontakoztató tevékenység, a fejlődést ösztönző és irányító folyamat, amelyben a fejlesztő környezetet megteremtünk és folyamatosan biztosítanunk kell; s a kedvezőtlen hatások elhárítása is a feladatunk.

Meddig juttatható el, meddig fejleszthető az ember? Mi az iskolai oktatás és nevelés célja, hatása? Ha az élet minőségét az ember minősége határozza meg, akkor minden embert embersége maximumáig kellene eljuttatni a nevelésben, azaz a **tökéletesig**. A nevelési eszmény lehet-e tökéletes ember? Nem. Nevelési eszményünk a **tökéletesedő** ember, a fejlődésre, önképzésre képes, ezért belső erőket mozgósítani tudó nyitott személyiség.

A tanári nevelő munka és az iskolai nevelő munka alapja, hogy a rendelkezésre álló módszerekkel **helyzetfelmérést** végezzen, s meghatározza a nevelés **célját**, s azt a **feladat-** és **eszközrendszer**t, mely leghatékonyabban képes eljutni és eljuttatni a célig. Nevelési célunk, hogy **szociális kompetenciákat alakítsunk ki és fejlesszünk**, és tanulóinkban kialakuljon egy olyan belső motívumrendszer, amelynek központjában áll:

- ⇒ az egészséges (testi-leki aspektusból), életigenlő, céltudatos, etikus létezés;
- ⇒ értékelismerő, értékőrző, értékteremtő, alkotó, problémamegoldó magatartás kialakítása;
- ⇒ a közhasznú tevékenység, a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítése;
- ⇒ a nemzeti identitás tudatos vállalása.

Ezek az általános elvek hogyan konkretizálódnak az iskolai nevelésben? Milyen **készség- és személyiségfejlesztés** történjen az iskolában? Milyen **feladatok** rónak ránk?

- ⇒ Az aktív állampolgári magatartáshoz tartozó részképességek megerősítése.
- ⇒ Tudatos érték szemlélet kialakítása (értékes-értéktelen, jó-rossz, etikus-etikátlan elválasztása).
- ⇒ Történelmi tudat, magyarságtudat erősítése (a haza, a szülőföld tisztelete, az iskola és család szeretete).
- ⇒ Az egyetemes emberi kultúra eredményeinek értékelésére nevelés.
- ⇒ Az életmód és életvitel igényességére nevelés (ízlés, egészség, önismeret, szellemi és fizikai kondíció, testkultúra).
- ⇒ Különös érzékenységgel és rákészüléssel megelőzendő problémák:
 - a középiskolások dohányzása,
 - az adott korosztály alkoholfogyasztása,
 - a középiskolások és a drogok (iskolai stratégiánk a megelőzés különféle típusainak megismerése
 - - felvilágosító munka,
 - - kortársoktató képzés, stb.).
- ⇒ Környezet- és természetvédelemre nevelés (környezet-tudatos, környezetkímélő magatartás kialakítása).
- ⇒ Feladat-, problémaérzékenységre és feladatvállalásra és felelősségre nevelés a közösségért. A közösségi szolgálat keretei között folytat-

ható tevékenységek által tanulóink szociális érzékenységének folyamatos fejlesztése.

- ⇒ A viselkedési kultúra javítása:
 - diák-diák viszonylatban;
 - felnőtt (tanár) - diák viszonylatban;
 - kommunikációs képességek fejlesztése;
 - érdekartikuláció, érdekvédelem;
 - önkifejezés;
 - anyanyelv ápolása;
 - idegen nyelvi kommunikációs képesség kialakítása;
 - tiszteletadás, megjelenés;
 - külső-belső igényesség;
 - tolerancia és empátia;
 - együttműködési készség (mint kulcskompetencia);
 - szolidaritás;
 - a magántulajdon tisztelete és védelme.
- ⇒ A tettek és következményeik vállalása (egységes jutalmazási, büntetési, fegyelmezési rendszer kialakításával, azok következetes alkalmazásával).

Az együttműködés kialakítása: a XXI. század oktatáskutatásának alapkövetkeztetése, hogy „a tanulóknak meg kell szokniuk, hogy csoportokban együttműködve tanuljanak, később dolgozzanak.”

A nevelési feladatok megvalósítása nem választható el az oktató munkától, a szabadidős tevékenységi formáktól. Fontos **eszköze, eljárásai**:

- ⇒ a személyes tanári példaadás;
- ⇒ a következetesség:
 - a feladatok meghatározásában és az ellenőrzésben,
 - a jutalmazásban és büntetésben;
- ⇒ az együttes ráhatás - egységes elismerési és elmarasztalási rendszer kialakításában nyilvánul meg;

(A nevelőtestület összehangolt, egységes fellépése nevelési kérdésekben a leghatékonyabb eszköz → a nevelés csapatmunka.)

- ⇒ a kölcsönösség - a szülői házzal való állandó kapcsolattartásban;
- ⇒ egészségnevelési programokban a megelőzés (együttműködve az iskolaorvossal, a Család-, és gyermekvédelmi Szolgálattal, szakértőkkel);
- ⇒ erőteljes, szuggesztív ráhatás, ami hatékony nevelési eszköz és nem a személyi szabadságjogok korlátozása.

Fontos feladat folyamatosan mérni a nevelés hatékonyságát, konkretizálni a kiemelt problémákat és a folyamatos feladatokat, a munkaterv jelenítse meg azokat. **Az iskolai nevelés hatékonyságát vizsgálja és vitassa meg az osztályfőnöki munkaközösség**, és legyen visszatérő témája a nevelőtestületi fórumoknak (tanévnyitó, félévi, tanévzáró, illetve nevelési értekezleteknek). A nevelőtestület folyamatosan vizsgálja fölül belső jutalmazási és értékelési rendszerünket - akár kisebb munkacsoportok létrehozásával -, hogy az minden (eddig még nem tapasztalt) nevelési helyzetre alkalmazható legyen. Ugyanakkor kísérje folyamatosan figyelemmel annak a következetes, emberséges, mindent a gyerek jövője szempontjából mérlegelő betartását.

A Mátyás Király Gimnázium egyik vonzereje, hogy hagyományosan gyerekközpontú, neveléscentrikus iskola, változatlanul a törődés és az odafigyelés jellemezze a helyi tanári, osztályfőnöki attitűdöt akkor is, ha az ellentétes környezeti hatásokkal kell megküzdeni a nevelés során.

„.... a magyar nemzetnek jövőjét tisztán, kultúrakérdésnek tartom, ennél fogva a nevelési ügyet, a közoktatási ügyet a nemzet legfontosabb ügyének tartom; mindent, mit ez ügy előmozdítására tehetek, úgy tekintek, mint legfontosabb teendőt, melyet elmulasztva a nemzetnek jövőjét kockáztatom.”

(Eötvös József: Orációk)

2. Az oktatás

Az iskolai oktatást a **hagyomány és újítás** jegyében kell terveznünk. Meg kell őrizni minden olyan oktatási formát, tovább kell fejleszteni minden olyan kísérletet, amely már hagyományosan jól, mérhető eredményekkel működik. De tudomásul kell venni, hogy az oktatás területén elinduló versenyben csak minőséget produkáló, újat ígérő iskolák maradnak „életben”. A nevelőtestület folyamatosan tájékozódik az új lehetőségek felől, olyan újítás képzelhető csak el, amely jól illeszkedik az intézmény eddigi profiljához, megfelel a beiskolázási körzet (az iskolahasználók) igényeinek; ráépíthető arra a meglévő bázisra, amit az iskola tárgyi és személyi feltételrendszere lehetővé tesz.

2.1. Alapelvek

- ⇒ **A minőség - és mélységelvű** oktatás előtérbe állítása.
- ⇒ **Egységesség és differenciáltság összehangolása.** A tananyag átadása a **teherbírás szerinti mélységben**, azaz az **eltérő terhelhetőség** figyelembevételével - kiemelt szerep jut a tehetséggondozásnak. Ez a **belső differenciálás** nem gátolja az átjárhatóságot.
- ⇒ A kutatószemlélet, az öntevékeny problémamegoldás kialakítása.
- ⇒ A tevékenység-centrikusság előtérbe állítása, a tanulói aktivitás, vállalás ösztönzése, az ötletek megvalósításába való bevonás a képességnek és érdeklődésnek megfelelő mértékben.
- ⇒ A rendszeresség, a rendszerben való gondolkodás fejlesztése.
- ⇒ A tanulók környezeti, családi körülmények miatt tudásszint-különbségének minimálisra csökkentése, illetve a szintrehozás biztosítása, **az egyenlő hozzáférés és az esélyegyenlőség megteremtése.**
- ⇒ Az oktató-nevelő folyamatnak a gyerek érdekét kell szolgálnia, hagyományosan emberközpontúnak kell maradnia, **a partnerség szellemében kell történnie.**

2.2. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A tanulási kompetencia fejlesztése egyrészt a megfelelő tanulási környezet, másrészt az egyénre szabott tanulási lehetőségek, a képességkibontakoztatás támogatásával érhető el.

A tanulás közvetlen helyszíneit úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulás-szervezési eljárások alkalmazásához a berendezések alkalmasak legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. A differenciálás megvalósulása lehet az együttnevelés során a hátránykompenzáció enyhítésének, a tehetségkibontakoztatásának, a különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációjának eszköze.

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül -oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalom-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint. A tanuló a középiskolai tanulmányai végére képes

elérni a KER szerinti B2 szintet, de legalább a középszintű nyelvi érettségit (B1 szint) teljesíti.

A matematikai, gondolkodási kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia -eltérő mértékben -felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyezte sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamatokban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb tár-

sadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újíttásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság magában foglalja a megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Kiemelt fejlesztési feladataink

Énkép, önismeret:

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll, a felelősség önmagunkért, az önállóság, az önkifejezés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Hon-és népismeret:

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra:

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés:

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele, a civil társadalom, a lakóhelyi, szakmai, kulturális közösség életében és/vagy, politikai életben. Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges.

Gazdasági, pénzügyi nevelés:

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a **hasznot vagy a költségeket**.

Környezettudatosságra nevelés:

A nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegővésre, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A tanulás tanítása:

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és figyelem, emlékezet működtetése, hanem valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését magában foglalja. A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait.

Testi és lelki egészség:

Az iskola nagy feladata és felelőssége, hogy a felnövekvő nemzedékeket egészséges életmódra nevelje, valamint minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire:

Fontos eleme a pályaaorientáció, amelynek célja, hogy segítse a tanulók további iskola-és pályaválasztását. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése.

2.3. Konkrét oktatási feladatok

2.3.1.

A gimnáziumi osztályokban alapvető feladat **az általános képzés színvonalának biztosítása**, olyan általános képzésé, amelyben az oktatott tantárgyak egyenrangúak, egyenlő súllyal vannak jelen a tantárgyi struktúrában, egyaránt fontosak, hiszen **a tanulói személyiség harmonikus fejlesztése a feladatunk** - ezt a humán és reáltárgyak egyensúlyával, a művészeti és testi nevelés megfelelő színvonalon tartásával érhetjük el. Tanulóinkat olyan szintű ismeretekhez kell juttatnunk, hogy képesek legyenek felsőfokú tanulmányok elvégzésére, az értelmiségi életforma, gondolkodásmód, értékkultúra kialakítására; az iskola által közvetített klasszikus humanista értékek továbbvitelére, továbbadására. **Ugyanakkor az iskola nyújtson alapvető ismereteket ahhoz, hogy a diákok a XXI. század gazdasági életének aktív résztvevői lehessenek.**

2.3.2.

Az egyes tantárgyak részletes helyi követelményeinek megfogalmazásában a NAT, a kerettantervi programok és az érettségi követelmény az irányadó, ezekhez a dokumentumokhoz illesztjük az iskola hagyományosan vállalt és sikeres oktatási területeinek tervezését.

2.3.3.

A tantárgyi struktúrát a kerettantervi programhoz igazodva állítjuk össze, kiegészítve a 9. évfolyam (a,b,c,d osztályokban) szövegértés-szövegalkotás, matematika tantárgyak esetében a kompetencia alapú oktatási program szerint.

A klasszikus szaktudományi területeket továbbra is **önálló tantárgyként** tanítjuk.

Mindezt a folyamatot meghatározzák a meglévő személyi, tárgyi adottságok, mikrotársadalmi / iskolahasználói igények és érdekek valamint az iskolai hagyományok.

2.3.4.

„Az intézményes nevelés területén a kilencvenes évek második felében a legnagyobb figyelmet azoknak az ún. kulcskompetenciáknak a

fejlesztése kapta, amelyek hozzásegítik az embereket az ezredfordulón a sikeres életvezetéshez, a megfelelő munkaerő piaci pozíció megszerzéséhez." (Vágó Irén: *Az oktatás tartalma.*)

A kulcskompetenciák közül különösen nagy figyelmet kap a kommunikáció. Így az idegen nyelvű kommunikáció az integrálódó Európában a figyelem középpontjába kerül. Az Európa Tanács a 2001. évet a Nyelvek Európai Évének nyilvánította. Az EU pedig az idegen nyelv oktatásáról szóló irányelveiben kinyilvánította, hogy a nyelvtudáshoz való jutás alapvető joga minden európai állampolgárnak: ezért minden olyan törekvést támogat, amely lehetővé teszi az iskolarendszerben két idegen nyelv elsajátítását.

Ezekkel az elvárásokkal van összhangban a Mátyás Király Gimnázium eddigi törekvése, hogy az idegen nyelvek iskolai kínálatának meg kell felelnie az iskolahasználók megnövekedett igényeinek a magas színvonalú nyelvtanítás iránt. A nyelvtanításnak olyan egymáshoz illeszkedő rendszerét kell megteremteni, amelyben mindenki irányultságának megfelelő szinten szerezheti meg az idegen nyelvű kommunikáció továbbépíthető alapjait.

Az idegen nyelvek tanításának felkészítési szintjei:

- középszintű érettségi vizsgára felkészítő angol nyelvtanítás,
- középszintű érettségi vizsgára felkészítő német nyelvtanítás,
- középszintű érettségi vizsgára felkészítő spanyol nyelvtanítás,
- emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő angol nyelvtanítás,
- emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő német nyelvtanítás.

2004/2005. tanévtől bővült az idegen nyelvek tanulásának lehetősége:

- nyelvi előkészítő osztály
 - 1 angol nyelvi csoport
 - 1 német nyelvi csoport
 - 1 spanyol nyelvi csoport
- **évfolyam szinten sávosan szervezett idegen nyelvi órák**, különös tekintettel a nyelvi szintre, előképzettségre.

A 2009/2010-es tanévtől az idegen nyelv tanítása a TÁMOP 3.1.4 pályázatban foglaltaknak megfelelően öt éven keresztül a nyelvi előkészítő osztályban, az **„Idegen nyelvi” kompetencia alapú oktatási program szerint és projekt módszer alkalmazásával történik.**

Oktatott nyelvek: az angol, a német és a 2012/2013-as tanévtől a spanyol nyelv.

A nyelvtanítás új rendszere rendkívül összehangolt munkaközösségi tevékenységet követel mindegyik nyelv esetében

- o a tervezést,
 - o a tankönyvválasztást,
 - o a munkamódszerek megválasztását,
 - o a kiválasztott anyag nehézségi fokát
- } tekintve.
- o Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése is kiemelt szerepet kap iskolánkban, ennek jegyében hirdetjük meg a magyar-történelem és kommunikáció képzésünket.

2.3.5.

Minden olyan **teljesítményfokozó kezdeményezésnek** helye van a középiskolai oktatásban, mint a 9. osztálytól emelt szintű matematikaoktatásnak (a tehetséges gyerekek kiscsoportos képzésének), amelynek eredményességét látványos érettségi és felvételi eredmények bizonyítják. Ennek a formának feltétlenül van létjogosultsága. (Az utóbbi tíz évben a 10. évfolyamon végzett kompetencivizsgálat megállapításai alapján gimnáziumi matematikaoktatásunk eredményei meghaladják az országos átlagot.)

A matematika mindig az egyik legmagasabb óraszámban oktatott tantárgy volt a középiskolában, és szerepe az utóbbi években tovább nőtt. Bővült azoknak a felsőfokú intézményeknek a köre, ahol felvételi tárgy lett, és majd minden egyetemen tanítják egy-egy részterületét. Mégsem csak ez az oka a tárgy fölértékelődésének. **Társadalmi, gazdasági életünkben egyre nagyobb szerepet kap az önálló problémamegoldás.** Mindannyian rá vagyunk utalva arra, hogy egy adott ismeretanyag birtokában helyes logikai lépéseket al-

kalmazva jó következtetésekre jussunk, előre ki tudjuk számítani egy dolog lehetséges kimenetelét.

Az ehhez szükséges absztrakt gondolkodási készség elsajátításának jó eszköze a matematika.

A következő éveknek is fontos feladata, hogy az eddigi eredményes oktatási szisztémát megtartsuk.

Az önálló problémamegoldás képességének fejlesztése kulcskompetencia a XXI. század iskolájában, ehhez a színvonalas matematika-oktatás segíthet hozzá.

2.3.6.

A számítástechnika rohamos fejlődése és terjedése közepette korunkban a számítógépes kultúra, **alapfokú informatikai ismeretek** elsajátítása egyre inkább az alpműveltség részének tekintendő, így az általános célú oktatási intézményeknek további feladatként adódik az új ágazat megfelelő szintű oktatása. Az eddigi kétszintű oktatási struktúrát bővíteni kell:

- Az egyik elsősorban **alkalmazói ismereteket** oktat. Ennek keretében a diákok folytatják az ún. irodai alkalmazások (szöveg- és kiadványszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő, grafikai alkalmazások stb.) tanulását. E kurzus célja a „profi” felhasználók képzése, akik munkájukban, otthonukban tudják használni a számítógépet.
- A másik a számítógép iránt mélyebben érdeklődő diákok számára oktat **programozást, elemi algoritmusokat, információelmélet alapjait, operációs rendszerkezelés, géptartási ismeretek**, továbbá természetesen szintén alkalmazásokat is. Itt további cél az ilyen irányban továbbtanulni szándékozók felkészítése.
- Az **informatika tantermi alkalmazása felé kell elmozdulni**, multimédiás oktatócsomagok készítésével és alkalmazásával.

A digitális készségek fejlesztését szolgálja, hogy a digitális taneszközök oktatási gyakorlatba való beépítését a kompetencia alapú oktatásba érintett tanórák 25%-ában a 2009/2010-es tanévtől IKT eszközökkel támogatott tanóráként tartjuk meg.

A tanulói lap-top program keretében tovább fejlődött a digitális írástudás.

3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos célok, feladatok

Az iskolai oktató-nevelő munka minden szinten járuljon hozzá a tanuló személyiségfejlesztéséhez, tegye probléma-érzékenyvé, alakítsa ki az önálló problémamegoldás, az absztrahálás képességét, **adjon továbbfejlesztő színvonalas tudásalapokat**. „Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.” (2020. - NAT - „I.1.2. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek)

Céljaink:

- o a tanulói személyiség erejének, épségének növelése;
- o a minden emberben benne rejlő fejlődési lehetőségek minél teljesebb megvalósulásának, a tanulói személyiség teljes körű kibontakoztatásának segítése;
- o az esélyegyenlőséget és az egyes tanulók fejlettségét, lehetőségeit, érdeklődését figyelembe vevő nevelés;
- o olyan iskolai élet megteremtése, melynek a tanulók cselekvő részesei.

Feladataink:

- o A sikeres életvezetéshez szükséges készségek, képességek, kompetenciák kialakítása, fejlesztése:

- Intellektuális képességek fejlesztése tanórán és tanórán kívüli tevékenységben;
- Kommunikációs (nyelvi, képi, mozgásos) képességek fejlesztése;
- Szociális képességek fejlesztése:
 - erkölcsi ítélőképesség - és összefüggések látásának képessége,
 - mások érdekeinek figyelembevételére való képesség,
 - normakövető képesség,
 - az együttműködés, a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás képessége;
- Az esztétikai aktivitás fejlesztése;
- A tehetség, képesség kibontakoztatása:
 - kutatómunka,
 - mestermunka,
 - projektmunka,
 - pályázat,
 - előadás
- keretében.

3.1. További feladatok

3.1.1.1.

Fontos feladatunk a tanulás tanítása:

- a tanulási módszerek, technikák elsajátíttatása;
- a kompetencia alapú oktatás bevezetésével előtérbe kerültek a következő eljárások:
 - laptop-program,
 - interaktív módszerek,
 - indirekt módszerek,
 - önálló tanulás,
 - gondolkodtató megbeszélések,
 - kutatás,

- kooperatív technikák,
- drámapedagógia,
- team-munka,
- projekt módszer.

3.1.1.2.

Az oktatás folyamán alakuljon ki tanulóinkban (ha kell, a társadalmi hatások ellenére is) az **önálló** tanulás, az **önművelés** igénye, a tudás értékelése.

3.1.1.3.

Az iskola tegye képessé a tanulókat az egyetemes kultúra és tudomány értékeinek adott szintű

- o megismerésére,
- o megértésére,
- o feldolgozására, felhasználására
- o továbbfejlesztésére.

3.1.1.4.

Teremtsen olyan légkört, amely a tanár és diák számára alkotó, értelmes tevékenységformák megtalálásának színtere, amelyben az oktatási folyamat mindkét résztvevője, tanár és diák fontosnak érezheti magát; amelyben a gyerek tudja, hogy az erőfeszítések csak érte vannak.

3.1.1.5.

Az iskola minden tanulója számára **biztosítsa az esélyegyenlőséget**, a közvetített, megszerezhető tudással emeljen föl, tegyen egyenlővé; az átadott műveltséggel, tudással kösse össze:

- o az iskolai közösséget,
- o az egymást követő nemzedékeket,
- o tanítványainkat a teljes magyarsággal.

3.1.1.6.

- o Az iskola minden tanulója számára biztosítsa az intézményi döntési folyamatban való részvétel jogának gyakorlását. Ennek a részletes formáit az SzMSz és a Házirend tartalmazza.

3.1.1.7.

Az iskola - bár saját belső törvények szabályozzák, s törvényszerűen speciális belső rend szerint él - **ne legyen: zárt burok**, reagáljon a társadalmi környezet változásaira:

- o kezelje a különféle szubkultúrák iskolai megjelenését,
- o készítsen föl társadalmi szerepekre,
- o a negatív jelenségekre ne kirekesztéssel, hanem pedagógiai eszközökkel válaszoljon.

3.1.1.8.

Az iskola alakítsa ki, nyújtson ismereteket ahhoz, hogy a tanulók a **használható vállalkozói kompetencia** birtokában a tanulmányok befejezése után a számukra adekvát társadalmi szerepet tölthessék be.

3.1.1.9.

A kompetencia alapú oktatás bevezetése:

- o a szövegértés-szövegalkotás,
- o a matematikai logika,
- o az idegen nyelv (angol, német) területeken.

3.1.1.10.

A kommunikáció képességének fejlesztése:

- o anyanyelvi,
- o idegen nyelvi szinten egyaránt.

3.2. Tanulásszervezési eljárások:

- ⇒ témahét,
- ⇒ projektoktatás,
- ⇒ moduláris program,
- ⇒ IKT-val támogatott oktatás,

- ⇒ adaptív tanulásszervezés,
- ⇒ kooperatív csoportmunka,
- ⇒ differenciált rétegmunka
- ⇒ költségtérítéses tanulmányi kirándulások.

4. Feladatok az oktatás személyi feltételeinek biztosítása terén

4.1. A tantestülettel szemben támasztott elvárások:

- ⇒ segítő - tanácsadó - támogató - koordináló attitűd mélyítése;
- ⇒ az együttműködés elősegítése: tanár-tanár, tanár-diák, tanár-szülő, tanár-külső segítő viszonyrendszerben;
- ⇒ összehangolt nevelőtestületi tevékenység:
 - team munka:
 - szaktárgyi tekintetben:
 - módszerbörze;
 - belső továbbképzés;
 - nevelési területen:
 - esetmegbeszélések;
 - osztályban tanítók tanácskozása;
- ⇒ fejlesztésközpontú tanmenetek, tematikus tervek készítése;
- ⇒ innovációs, megújulási képesség fejlesztése;
- ⇒ rugalmasság;
- ⇒ differenciálás - integrálás;

4.2. A pedagógus -továbbképzés ösztönzése:

- ⇒ informatika-számítástechnika képzés/tanfolyam elvégzésekor (nemcsak számítástechnika szakos tanárok esetében);
- ⇒ kulcskompetenciákat fejlesztő módszertan elsajátításában;
- ⇒ a kompetencia alapú oktatásra való felkészülésben;
- ⇒ a tantestület módszertani megújulásában:
 - új tanulás szervezési eljárások megismerése,
 - tanórai differenciálás,
 - hatékony tanuló megismerési technikák elsajátítása,
 - tevékenységközpontú pedagógiák,
 - professzionális tanári kommunikáció,

- o IKT alkalmazások.
- ⇒ az idegen nyelvek tanulásában;
- ⇒ pedagógus szakvizsga megszerzésében;
- ⇒ azoknak a kollégáknak, akik nem rendelkeznek a törvényi előírásoknak megfelelő képzettséggel, a **beiskolázása** az adott felsőoktatási intézményekbe,

A tovább- és átképzések költségvetési támogatásból támogatottak. A támogatás mértéke legfeljebb 80%-a lehet. A fennmaradó rész a képzésben résztvevőt terheli.

Legfontosabb feladatnak ezen a téren a tudatos tantestület-építést tartjuk. Ez a feladat az új alkalmazásoknál igényel különös körültekintést.

Elvárásaink:

- ⇒ Legyen megfelelő szakmai képzettség és szaktudás birtokában a tanári állásra pályázó.
- ⇒ Legyen képes az iskola gyermekközpontúságának, szellemiségének megfelelő tanári attitűd kialakítására. Nem uniformizálás a célunk ezzel az elvárással, hiszen valljuk, hogy színes, érdekes egyéniségekre van szüksége a tanári pályának, de meglévő, kialakult értékrendünk védelme a célunk.

Iskolai és osztályszintű szinten elfogadhatónak és kívánatosnak tartjuk Szentirmai Attila véleményét a tanári személyiségről, s pályakezdő kollégáink elé ilyen tanár-eszményt állítunk:

„Hivatásérzettel megáldott személyeket vár oktatóként a társadalom, akiket jellemez a mesterségbeli tudás, a magas szintű általános műveltség, egy-egy kiválasztott műveltségterületen kiemelkedő szaktudás, követésre érdemes intellektuális magatartás.”

(Szentirmai Attila: Milyen pedagógust igényel a jövő iskolája - Közoktatásunk és a magyar jövőkép)

- o [Ennek a tudatos tantestület-építő tendenciának sok esetben iskolán kívüli akadályai vannak (alacsony bér, lakáshiány, csökkenő

társadalmi presztízsz), ezeknek a problémáknak a feloldására a tantestület, az igazgató önmagában nem vállalkozhat, holott még tartósabbá rögzülésük a tanári pálya ellehetetlenüléséhez vezet. „Ahhoz, hogy a pedagógus a tevékenységét az iskolán belülre koncentrálhassa, biztos egzisztenciára van szüksége.” (Ferenczi István: A pedagógusszerep szükséges változásai).

o

5. Feladatok a tárgyi feltételrendszer megteremtésében

5.1. Az iskola épületére vonatkozó feladatok

- ⇒ Funkcionális változtatásra a természettudományos laboratórium kialakítása miatt van szükség, amit a nyertes (TÁMOP-3.1.3-11/2.) laborfejlesztési pályázat tesz lehetővé.
- ⇒ Legfontosabb feladatok:
 - o a **tető** javítása;
 - o az épület energetikai korszerűsítése (hőszigetelés, fűtése korszerűsítés, világítás);
 - o a korszerűtlen, nehezen tisztán tartható **mosdók felújítása** a II. és a III. emeleteken;
 - o a **tornaterem** padlóburkolatának felújítása;
 - o folyamatos állagmegóvó és karbantartási munkák;
 - o az épület **akadálymentesítése** a törvényi előírásoknak megfelelően.
- ⇒ A fenti munkák elvégzését a közeljövő szükségessé teszi, mert nélkülük az épület, illetve egyes épületrészek állaga vésszesen leromlik, illetve mert a törvényi szabályozás teszi kötelezővé.
- ⇒ A továbbiakban is törekedni kell a tulajdonos (Fonyód Város Önkormányzata) és a pályázatok együttes támogatásának megnyerésére a munkák fokozatos elvégzése érdekében.

5.2. A szemléltető eszközkészlet fejlesztésének feladatai:

- ⇒ az informatika-számítástechnika eszközkészletének folyamatos fejlesztése;
- ⇒ további informatikai bázis telepítése a könyvtárba a gyors információhoz jutás elősegítésére; a digitális kompetencia kialakítása;
- ⇒ a szemléltető **eszközellátottság színvonalának megtartása**; az eszközállomány folyamatos kiegészítése indokolt esetekben;
- ⇒ az elhasznált sportszerek állandó pótlása, az avult eszközök cseréje, **a kondicionáló terem felújítása és eszközeinek fejlesztése**;
- ⇒ a vízitelep eszközállományának javítása, új eszközök beszerzése alapítványi támogatásból, illetve pályázatok benyújtásával;
- ⇒ az osztálytermek bútorzatának felújítása, cseréje;
- ⇒ a kötelező eszközjegyzék alapján tervezett fejlesztések határidős megvalósítása.

5.3. A pedagógia program végrehajtásához szükséges oktató-nevelő munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke (lásd: III. számú melléklet, kiegészítve a kompetencia alapú oktatáshoz szükséges eszközökkel).

III. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI FELADATOK

1. Jogszabályi háttér

- ⇒ a 2003. évi LXI tv.-nyel módosított 1993. évi LXXIX. tv. a Közoktatásról 48. § (3) bek.
- ⇒ a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. Rendelet
- ⇒ a 96/2000. (XII. 11.). országgyűlési határozattal kiadott „Nemzeti stratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására”
- ⇒ A 1036/2003. (IV. 12.) Korm. határozat a 96/2000. Ogy. hat. rövid és középtávú céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról
- ⇒ a 46/2003. sz. (IV. 16.) Országgyűlési határozat, az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról
- ⇒ a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény
- ⇒ az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény, 38. § (1) és (2) bek.
- ⇒ az iskolaegészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklete
- ⇒ a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet
- ⇒ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI tv.

2. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

2.1. Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

A hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás abból az elképzelésből indul ki, hogy az emberi viselkedés racionálisan szervezett. Több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet.

Amennyiben azt feltételezzük, hogy a tudás az elsődleges meghatározó tényező, akkor indokolt azt is feltételeznünk, hogy a több tudás megfelelően fogja szervezni a viselkedést. A számos országban útjára indított egészségnevelési kampányok, amelyek a dohányzás veszélyeire, a helyes táplálkozási szokásokra és a mozgásban gazdag életmódra hívták fel a lakosság figyelmét, jól tükrözik ezt az álláspontot. Hasonló törekvések érvényesülnek az egészségnevelési tananyagok hagyományos megfogalmazásaiban is, amelyek egyfelől az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívták fel a figyelmet - általában elrettentő tartalmú üzenetek révén --, illetőleg megoldásként kínálták a helyesnek vélt egészségmagatartást. Ezzel a felfogással kapcsolatban azonban számos aggály fogalmazható meg. Csak példaként említjük, hogy noha valamennyi dohánytermék dobozán nagybetűvel olvasható, hogy „a dohányzás súlyosan károsítja az egészséget”, ennek ellenére Magyarországon a népesség 40%-a dohányzik, továbbá az Európai Unióba belépő új államok között - ellentétben az eddigi tendenciákkal - a dohányzó nők aránya folyamatosan növekszik. Ez a tapasztalat is arra enged következtetni, hogy az ismeret - bár nélkülözhetetlen - önmagában nem elegendő a viselkedés befolyásolására; bizonyos magatartásformák esetében a háttérben meghúzódó motivációk lényegesen erőteljesebbek és elemibbek annál, semhogy pusztán az ismeretek átadása, kiigazítása révén, ellenükben érdemi változást tudnánk elérni.

A hagyományos egészségnevelési elképzelés a nagyobb hatékonyság érdekében gyakran fordul az elrettentő információ átadásának, bemutatásának eszközéhez.

Ennek a megközelítésnek egy másik jellegzetessége az egyoldalú közlési forma: az ismeret átadása a hallgatóság aktív és személyes bevonása nélkül történik.

Ebbe a csoportba tartoznak a gyakran csak alkalmi jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások, a különböző brosrák.

2.2. Rizikócsoportos megközelítés

Ez a megközelítés a korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, illetve sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportok köré-

ben folytatott megelőző tevékenységet jelent. A rizikó csoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához. Amennyiben megfelelő technika segítségével meg tudjuk állapítani, hogy kik a veszélyeztetettek valamely krónikus, nem fertőző betegség, avagy esetlegesen a szociális helyzetük szempontjából (pl. rendszeres és korai szűrés eredményeképpen vagy a családi anamnézis ismeretében), akkor az ilyen sajátosságokkal rendelkező gyerekek, felnőtt emberek számára ki lehet munkálni valamilyen betegségmegelőző programot, pl. sajátos étrendet, mozgásprogramot. Ennek a megközelítésnek az az előnye, hogy az adott élethelyzetű emberek hasonló sorsúakkal kerülnek a beavatkozás homlokterébe. Ezeknek a - többnyire - a konkrét veszélyhez kapcsolódó életmód változtató programoknak az elfogadását és követését elősegíti az a társas környezet, amelyben a programok zajlanak. Ilyen programokat indítanak pl. a súlyproblémával küszködők, a magas vérnyomásban szenvedők, a cukorbeteggek számára, illetőleg olyan gyerekeknek, akiknek a szülei között például alkoholbetegségeket vannak. A rizikó csoportos megközelítést jól példázza az egészségügyi szűrés és a prevenciós tevékenység összekapcsolása. Ezek a beavatkozások a legjobb hatásfokkal gyakran az alapellátás keretében valósíthatók meg. Ezekben az esetekben másodlagos prevencióról van szó, hiszen a kiindulópont (a célpopuláció azonosítása) a megbetegedés korai jegyeinek azonosításán múlik, tehát nem az egészség fenntartása a cél, hanem a betegség vagy a hajlamosító tényezők korai észlelése (diagnózis), majd az ehhez kapcsolódó célzott beavatkozás.

A másodlagos prevenció körébe tartozik az iskolás gyermekek életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatainak rendszere, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára szervezett speciális táplálkozási tanácsadás és/vagy differenciált testi nevelés.

2.3. Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

A kizárólagos, illetve esetleges ismeretbővítő módszer hiányosságait, korlátozott hatékonyságát felismerve jöttek létre azok a modellek, amelyek az érzelmi nevelést tekintik megfelelő eszköznek. Lényegük abban a felismerésben rejlik, hogy az egészségkárosító magatartásformák hátte-

rében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul tűzniük. Az érzelmi nevelés jegyében születő és működő egészségfejlesztési programok az egészségfejlesztésben, mentálhigiénében képzett pedagógusok hiányában külső szakértők bevonásával törekednek arra, hogy szocializációs lehetőséget biztosítsanak a résztvevőknek, társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére.

Ilyenek például a serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti foglalkozások osztályfőnöki órán. Az önismeret fejlődésétől remélhetjük, hogy a diákok egészségesebben fognak élni, ellenállnak a dohányzásnak vagy a droghasználatnak. Az ilyen csoportos foglalkozások célja, hogy a résztvevőket ne csak arra készítse fel, hogy nemet tudjanak mondani a káros szenvedélyekre, hanem arra is, hogy például igent tudjanak mondani az egészségre, és megvédje őket a divatos, de veszélyes, külsőségekben megnyilvánuló kóros fogyókúráktól, eltúlzott és ezért veszélyes testépítéstől.

2.4. Kortárshatások az egészségfejlesztésben

Az egészségfejlesztési programok között viszonylag új keletűek azok a megközelítések, amelyek a kortársak befolyásának szerepére helyezik a hangsúlyt. Jól tudjuk, hogy a korai életszakaszokban jelentkező, aggodalomra okot adó, egészséget veszélyeztető magatartásformák az esetek jelentékeny százalékában a kortárscsoport nyomására, hatására jelennek meg. Az első cigaretta elszívása, az első részegség (az első pohár alkohol a legtöbb magyar gyerek otthon issza meg, szülei társaságában!), az első illegális droghasználat: mindegyik a társas tevékenység részeként történik meg, gyakran az „ifjúsági kultúra” - vagy inkább szubkultúra szerves elemeként. A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél (szülőnél, tanárnál) lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van. Ezek a felismerések tükröződnek azokban a programokban, amelyek a kortárshatásokra építenek, és kiképzett kortárssegítők közvetítésével igyekeznek az egészségfejlesztés üzenetét a fiatalokhoz eljuttatni, és arra próbálják megtanítani a fiatalokat, hogy képessé váljanak nemet mondani. Kiváltképpen az ún. kényes témák területén sikeresek ezek a programok, ilyenek pl. a szexuális

kultúra fejlesztése, az AIDS prevenció, a dohányzás-, alkoholfogyasztás-, kábítószer használat megelőzése, stb. Ezek a programok elsősorban a középiskolás-korú fiatalok körében kedveltek és hatékonyak. Mindazonáltal már az általános iskola felsőbb évfolyamain is rendkívül hatásos a korban hozzájuk nagyon közel álló kortársoktató tevékenysége.

A képzett kortársak segíthetnek barátaiknak vagy osztálytársaiknak, de modell-szereplőként is képviselhetik pl. a dohányzást ellenző kortárs norma kialakítását, illetve fennmaradását is. Hatásukat direkt és indirekt módon egyaránt kifejtethetik.

2.5. Színtér programok (egészséges iskolák)

A megközelítés az iskola szerepének az előzőekben bemutatott kitüntetett szocializációs szerepén alapul. Az iskolának – mint az intézményes szocializáció kiemelkedő fontosságú színterének – fontos szerepet kell játszania a felnövekvő generációk egészségmagatartásának formálásában. A gyerekek az iskolában nem egyszerűen az ÉLETRE készülnek, hanem az iskola is – a maga szövevényes személyközi és intézményi viszonyulási formáival – maga az ÉLET. A személyközi és intézményes kapcsolatok gazdagsága teszi az iskolát valódi, életteli szocializációs színterré. Ide-sorolható minden olyan kezdeményezés, ami az intézmény egészének a működését befolyásolja. Akár oly módon, hogy az indulás pillanatától kezdve a szervezet egészét kívánja befolyásolni, akár úgy, hogy valamilyen részterületen (pl.: táplálkozás, dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer használat) kezdeményez változásokat, de ez esetben is azzal a mögöttes szándékkal, hogy a hatás, a változás ne csak a konkrét területen legyen érezhető, hanem terjedjen túl önmagán.

3. Gyakorlati megfontolások

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és tanulók egészség ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

3.1. A segítő kapcsolatok színterei és kapcsolódási pontok

3.1.1. Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük jó néhányan szakértelműkkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

3.1.2. Iskolaszék, szülői munkaközösség, szülői szervezet (ek)

Az iskolaszék az a jogosítványokkal felruházott szervezet, amely hidat jelent az oktatási intézmények és a tanulók szülei között. Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába be kell vonni az iskolaszéket, és szükséges megnyerni támogatásukat is. Ez a „szövettség” garancia lehet arra, hogy a szülők lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az iskolai program megvalósulását.

3.1.3. Iskolaorvos, háziorvos, védőnő

Feladataik a következőképpen csoportosíthatók: (Ez a felsorolás minden tekintetben összhangban van **az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény, 38. § (1) és (2) bekezdésével**)

- o A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció)
- o Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése
- o Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezetegészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
- o Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

3.1.4. Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők

A gyermekvédelmi munkában valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és

a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek.

A hivatalos, jogszabályokhoz kötött kapcsolatok részleteit a különböző dokumentumok rögzítik, de a kooperációnak ezen túlmutató szakmai szerepe van.

Az egészségügyi intézmények és az ÁNTSZ területileg illetékes intézetei, azon belül is különösen az egészségfejlesztési munkatársak, az Országos Gyermkegészségügyi Intézet szakemberei konkrét segítséget jelenthetnek az iskolai egészségnevelési munkába.

3.1.5. Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának

3.2. Tájékoztatás az érintettek körében

3.2.1. Szülők

A szülők véleményének megismerésére a nyitott nap, a szülői értekezletek, fogadóórák alkalmával megfogalmazott problémák, segítség kérések összegyűjtése, szakmai szempontú értékelése, valamint a kérdőíves felmérés a legalkalmasabb. A témaorientált szülői értekezletek arra is jó lehetőséget adhatnak, hogy a résztvevők egymás véleményét is megismerjék.

3.2.2. Diákok

A diákoktól közvetlenül és közvetett módon lehet információkat szerezni.

A közvetlen információszerzés a diákok konkrét problémafelvetését jelenti, ebben kiemelt szerepet játszik a bizalom. A közvetett információszerzésre szolgálnak a különböző vizsgálatok és felmérések. Kérdőívek, rajzos-, szöveges felmérőlapok, kvízzjátékok, iskolai- és faliújság levelezési rovata, postaláda, osztályfőnöki órán téma-feldolgozás, irodalmi vagy rajzóriai témák, esetmegbeszélések lehetnek a felmérés módszerei. Fontos hangsúlyozni azonban, hogy minden esetben a személyes adatok védelméről, az adatszolgáltató

tásról szóló jogszabályok értelmében kell eljárni annak, aki adatot gyűjt, kezel, továbbít, birtokol! Korlátozottak az iskolai ez irányú információgyűjtési lehetőségei. A közvetett információszerzésről, azaz a különböző vizsgálatokról és felmérésekről már szoltunk.

3.2.3. Iskolai alkalmazottak, pedagógusok

Mint már említettük, a korszerű egészségfejlesztési szemlélet elterjesztése érdekében az egész iskolára, annak minden alkalmazottjára kiterjedő célokat kell megfogalmazni, ezért minden munkatárs véleménye fontos.

3.3. Az egészségnevelés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s **konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.**

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- ⇒ önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- ⇒ az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- ⇒ a vízi sportok megismerése, vízi eszközök használatának megismerése, vízbiztonság megszerzése - vízi telep használat
- ⇒ az értékek ismerete
- ⇒ az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- ⇒ a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- ⇒ a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- ⇒ a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete

- ⇒ a tanulás és a tanulás technikái
- ⇒ az idővel való gazdálkodás szerepe
- ⇒ a rizikóvállalás és határai
- ⇒ a szenvedélybetegségek elkerülése
- ⇒ a tanulási környezet alakítása
- ⇒ a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az egészségnevelési program alakításakor érdemes áttekinteni, hogy a tervben megjelennek-e olyan az előző felsorolásból nyerhető, és az életkori sajátosságokhoz is illesztendő lényeges témák, mint például:

- ⇒ az egészséges táplálkozás témái
- ⇒ a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- ⇒ a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- ⇒ a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- ⇒ a testi higiénia
- ⇒ a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- ⇒ a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás,)
- ⇒ a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével.

- ⇒ Gondoskodunk-e az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről?
- ⇒ Megfelelően tájékozódik-e az iskola a tanulók tanulást is befolyásoló egészségi állapotáról, a részképesség zavarokról? Megjelennek-e az ezzel kapcsolatos feladatok a pedagógiai programban, s más iskolai dokumentumokban, illetve a tényleges oktató-nevelőmunkában
- ⇒ Megfelel-e az osztálytermek berendezése az egészségügyi szempontoknak (igazodik-e asztalok, székek mérete az egyes gyerek test-

magasságához? Megfelelő-e a világítás? Megfelelő-e a számítógépek elhelyezése?) figyelnek-e a pedagógusok a gyerekek megfelelő testtartására? Az ülésrend kialakítása lehetővé teszi-e minden tanuló számára a megfelelő, egyéni adottságokat is figyelembe vevő (pl. rövidlátás, hallási zavar...) testhelyzetben történő figyelést és tanulást? Ügyelnek-e arra, hogy az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtsanak változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében? Ügyelnek-e arra, hogy az iskolatáska súlya ne haladja meg az optimális mértéket?

- ⇒ A napi munkarend, az órarend tervezésénél az iskola gondoskodik-e a mozgásigény kielégítéséről (nem csupán az alsó tagozatosokra vonatkozóan). Beépítik-e óraterveikbe a tanórán belüli mozgáslehetőségeket?

3.4. Iskolai programok szinterei

- ⇒ az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- ⇒ az egészséges táplálkozás (pl. az iskolai büfé választéka),
- ⇒ a mindennapi testmozgás,
- ⇒ a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése,
- ⇒ a fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja,
- ⇒ a szexuális nevelés - már a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is.

3.4.1. Tanórai foglalkozások

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása (Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez.)

3.4.2. Órarendbe iktatott forma minden évfolyam részére:

- lehetőségként merül fel a testnevelési órát nem tartalmazó napokon szervezett számos sportfoglalkozás felkínálása.

3.4.3. Tanórán kívüli foglalkozások

- Délutáni szabadidős foglalkozások, sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.
- Egészségnap (ezen szervezhetők pl. drogprevenációs előadások)

- o Hétfélig iskolai programok, sportrendezvények, kulturális programok.
- o Költségtérítéses kirándulások, túrák.

3.4.4. Tájékoztató fórumok

- o Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató
- o Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetében színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűnmegelőzési osztályának szakembere stb.
- o Szakmai tanácskozások, tréningek

3.5. Iskolán kívüli rendezvények

- ⇒ **Kortárssegítő képzés.** Az iskolai és az iskolán kívüli programok határesetek, mert az iskola tanulóit vonja be a kortársképzésbe, de a legtöbb helyen a felkészítés színtere nem az iskola, hanem a képző intézmény.
- ⇒ Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz.

IV. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

1. A közösségfejlesztés

Minden iskolai - és iskolán kívüli, de az iskolához köthető - nevelő és oktató célú tevékenységünk, szerepvállalásunk az iskolai közösségek

- ⇒ tanuló csoportok,
- ⇒ osztályközösségek,
- ⇒ szabadidős (művészeti, sport tevékenységekre alakult) csoportok,
- ⇒ a teljes tanulóiifjúság előtt, illetve az ő aktív részvételükkel zajlik, rájuk fejti ki hatását, ér el eredményeket.

A közösségteremtés és fejlesztés jelen van

- ⇒ tanári tanórai munkánkban:
 - a közös feladat- és célmeghatározásban,
 - a „mi meg tudjuk csinálni” - szellem kialakításában - házi, megyei, országos versenyeken önmagunk, osztályunk, iskolánk képviselői; tében;
 - az egymás iránti felelősség, az osztály és az iskola iránti elkötelezettség kialakításában.
- ⇒ a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében:
 - sikeres fellépések,
 - sikeres sportversenyek,
 - helikoni eredmények,
 - képzőművészeti pályázati sikerek
 - nyári táborok
 - nemzetközi diákcserék

} közösség-formáló hatásában;
- ⇒ leglátványosabb talán az osztályfőnöki feladataink ellátásában mérhető:
 - a napi teendők szervezésében,
 - iskolai programokra való ráhangolásban,

- o iskolai elvárások közvetítésében, elfogadásában,
- o vállalt feladatok, munkák, közös szereplések megvalósításában,
- o költségtérítéses osztály, illetve iskolai kirándulás, diákcsere le-
bonyolításában.

⇒ s jelen van az igazgatói, iskolaépítő tevékenység céljában:

- o közvetlen ráhatásként iskolagyűléseken mutatkozik meg,
- o közvetett módon minden iskolát, tanulást érintő tervezésben.

E munkánk **hatóköre** pedig a **kis tanulócsoportokra, osztályközösségekre**, az **iskolai szervezetekre** (szülői szervezet, diákönkormányzat), a **teljes iskolaközösségre** terjed ki; valamint az iskolán túl, a szülőföldre, hazára, nemzetre.

Színterei pedig az iskolai hagyományt ápoló önépítő diáktevékenységek.

A TÁMOP 3.1.4 pályázat teljesítéséhez kapcsolódóan tanórán, tanórán kívüli rendezvényeken fotó, film, hanganyag készülhet a tanári, tanulói személyiség-jogok tiszteletben tartása mellett.

2. Az iskolai hagyományok

2.1. Az iskola jelképe

Fontos feladatunk az egységes iskolai logo használata, aminek motívumait Lengyel Zsüliett művész-tanár által készített Mátyás király embléma, alatta az „MKG Fonyód” felirat díszíti.

2.2. Az iskolai ünnepek, megemlékezések, évfordulók rendje

„Félig sem olyan fontos az, mit tanítunk
gyermkeinknek, mint az, hogy tanítjuk. Amit az
iskolában tanultunk, annak legnagyobb részét
elfelejtjük, de a hatás, melyet egy jó oktatási
rendszer szellemi tehetségeinkre gyakorol, megmarad.”

(Eötvös József)

Az iskola nevelő-oktató munkája nem szorítkozik csak a tanórákra. Lényegesnek tartjuk, hogy tanulóinkat hozzásegítsük az önálló véleményalkotás képességéhez, az egyéni világszemlélet és a helyes önismeret kialakításához. Ezen elvek, célok megvalósulása hosszú évek munkájának eredménye lehet, és az iskolai élet egészét felöleli azok szolgálata.

A hosszútávú célok elérésében fontos szerepük van a tanév ünnepélyeinek. Ezek közül kiemelkednek nemzeti ünnepeink.

Az egészséges, valós én - képhez hozzátartozik, hogy az ifjúság helyes, reális magyarságtudattal rendelkezzen. A Honnan jöttünk? -, Mi a magyar most? -, Hová tartunk? - kérdések minden kor emberét, így a mait is izgatják, érdeklik. Az egységes Európában is fontos a nemzeti sajátosság megtartása (Köl-

csey és Eötvös is az emberiség - európaiság - magyarság egyensúlyát tűzték ki célul).

A megemlékezések, ünnepélyek rendje tervezett, az éves munkatervben szerepel.

A **nagy nemzeti ünnepekre (Október 23., Március 15.)** való méltó megemlékezés központi szerepet tölt be iskolánk életében. Ezek megünneplése kettős célt szolgál: fokozzák az összetartozás tudatát iskolai és nemzeti szinten. Felemelő érzés, amikor egy egész iskolát befogadó teremben a tanulók síri csendben figyelik a színpadon szereplő társaikat. Ilyen alkalmakkor az egymásra figyelésen kívül a nemzeti lét és a nemzeti sors kérdései gondolkodtatják el a hallgatóságot.

Nemzeti ünnepeink közé tartoznak: **Október 6. és a Magyar Kultúra Napja**. Ezen alkalmakkor a gondolatébresztést tűztük célul magunk elé. Az első tanóra 5-10 percében rádión keresztül hallgatja az iskola a megemlékezést. Ugyanilyen módon emlékezünk meg a Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapjáról és a Holocaust áldozatainak emléknapjáról. A nemzeti hagyományok ápolása - reményeink szerint - hozzájárul a problémaérzékeny, kulturált ifjúság kialakításához, az iskolai és a nemzeti közösségtudat formálásához. Hagyománytisztelet hatja át az iskolát. Ez egyfelől a nemzeti hagyományokban, másfelől az **iskolai hagyományok** teremtésében és a meglévők ápolásában fejeződik ki.

A tanévnek keretet az ünnepélyes **tanévnyitó** és **tanévzáró** kölcsönöz. Régi hagyománya van a tizenkettedikesek **szalagavatójának és a ballagásnak**. A végzősök számára a búcsú, a középiskolai tanulmányok lezárásának és egy minőségében új életre való felkészülésnek ünnepélyes aktusa. A tizenegyedikes diákokban az egymás kölcsönös megbecsülésének érzését, az élet folytonosságára való ráébredést segíti elő, illetve erősíti azt. Az alsóbb évfolyamok a másik iránti tisztelet, az embertársaiknak való örömszerzés vágya hatja át.

2.3. Egész napos iskolai programok

- Mátyás-nap

A közösségteremtés szándéka mutatkozott meg akkor, amikor először rendezte meg iskolánk a **Mátyás-napot**. Ilyenkor az iskola magát ünnepli - névadóján, Mátyás királyon keresztül. A nemzeti királyra való emlékezés, alkotásának felelevenítése, a virágok elhelyezése a Mátyás-falnál a nemzeti és az iskolai hagyományok összekapcsolódását jelképezi. Példát mutat és célt ad.

- Új a megemlékezések sorában a **Nemzeti Összetartozás Napja**.

A rádiós megemlékezés, az osztályok közötti műveltségi vetélkedő járul hozzá a kárpát-medencei magyar kultúra megismeréséhez, a nemzeti összetartozás megértéséhez.

A fenti ünnepélyekben - szándékaink szerint „ész és szív” Széchenyi István által fogalmazott együttes parancsa szólal meg. A **Karácsonyi koncert** elsődle-

gesen a szív, az érzelmek, a meghittség ünnepe. Fontos, hogy ebben a túlracionalizált világban a szeretet is helyet kapjon. Segíti az összetartozás-tudatot elmélyíteni. Talán ez az ünnep az egyetlen, amikor önfeledten tudunk örülni.

Rendkívüli az a nevelő hatás, amelyet a szereplőkre gyakorolunk a felkészülés, a próbák során. A közös cél, hogy az ünnepély üzenete szándékaink szerint eljusson a tanulókhöz, összekovácsolja, közösséggé formálja a szereplők együttesét. Az izgalom, az eredményért való felelősség érzése, a jó ötletek gyűjtése a diákéletnek ugyanúgy tartalmat ad, mint a délelőtti tanóra vagy a délutáni edzés. Elősegíti a tanár-diák kapcsolat elmélyülését.

A tanár számára fontos, hogy a próbák során olyan értékek jöjjenek elő a diákokból, amiket a tanórákon esetleg nem ismerhetünk meg. Olyan tanulókkal kerülhetünk közvetlen kapcsolatba, akiket nem tanítunk.

Az iskolai tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka eredményeként kulturált fiatalságnak kell fejlődnie.

2.4. Egyéb rendszeres közösségteremtő iskolai programok

A nemzeti, népi és iskolai ünnepek ápolása mellett az iskolai hagyományok ápolása széleskörű. Kellő odafigyeléssel mindegyik közösségteremtő erővel bír.

Ünnepi eseménynek számít az iskolai házi versenyek megrendezése:

- ⇒ magyar nyelv és irodalomból, (Implom József helyesírási verseny, "Szép magyar beszéd", Anyanyelvi vetélkedő, Versmondó verseny);
- ⇒ történelemből az iskolanapon;
- ⇒ a különböző sportágak házi bajnoksága;
- ⇒ az ünnepi tantárgyi szakkörök;
- ⇒ nyelvi vetélkedők;
- ⇒ KI MIT TUDOK? tartása.

A tanulói személyiség sokoldalú fejlesztésének eszközei ezek az események ugyanúgy, mint az alkotó fantáziát megmozgató iskolarádiózás, iskolaújság-szerkesztés vagy az évente megrendezett diáknap: a diákigazgató választás és a kilencedikesek felavatása.

Az iskolai élethez hozzátartozik a diáknapi, a szalagavatói és a tavaszköszöntő bál is. Ezek a diákönkormányzat feladatai közé tartoznak. Ezek az események is formálják iskolánk éves munkarendjét, nevelési alkalmak ezek is, amelyek erősíthetik az iskolához kötődést, az iskola szeretetét, közösségfejlesztést.

3. Az iskolai diákönkormányzat

Az iskolában működő **diákönkormányzat** az egyik legfontosabb **autonóm** szervezet, amelyet a tanulók érdekeik érvényesítésére hozhatnak létre. Jelentősége meghatározó, mert a **társadalmi szerepekre készít fel**:

- ⇒ véleménynyilvánítás,
- ⇒ érdekképviselés,
- ⇒ érdekérvényesítés
- ⇒ önszerveződés.

Jól szervezett munkájával az iskola szabadidős tevékenységének szervezője lehet, **kialakítja az összetartozás igényét, elősegíti a közösséghez tartozás élményét.**

Az autonómián belül mindenki választ és választható.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével **dönt**:

- ⇒ saját működéséről,
- ⇒ a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- ⇒ hatáskörei gyakorlásáról,
- ⇒ egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- ⇒ az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- ⇒ az intézményben működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Véleménynyilvánítási joga van:

- ⇒ az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- ⇒ a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ⇒ az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- ⇒ a házirend elfogadása előtt.

Továbbá az iskolai diákönkormányzat véleményét - az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl - ki kell kérni:

- ⇒ a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- ⇒ a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- ⇒ a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- ⇒ az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- ⇒ az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- ⇒ a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- ⇒ az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

A diákönkormányzat szervezeti felépítése

DÖK (iskolai Diákönkormányzat)

1 fő osztályonként

osztályközösségek

A diákönkormányzat fórumai:

- ⇒ Iskolai DÖK - ülések 2 hetente vagy ahogyan az iskolai élet, az események megkívánják;
- ⇒ diákközgyűlés - évente - legalább egyszer - (5 fő osztályonként);

Véleményével fölkeresheti az intézményvezetőt, nevelőtestületet, a szülői szervezetet, amely fórumok a felvetett kérdésekre 30 napon belül kötelesek választ adni.

Munkáját a diákönkormányzatot segítő tanár támogatja, elősegíti, inspirálja a diákkezdemenyezések méltó színvonalú megvalósítását.

Jól működő diákönkormányzat igazi alkotó közösséget formálhat okos célokkal, belső erők mozgósításával; kialakíthatja az együttérzést és segítőszándékot a társadalom periferiájára jutottakkal. A nevelőtestület támogatásával valósulnak meg a diákrendezvények, amelyek az iskolai közösségfejlesztés fontos bázisát képezik (vetélkedők, előadások, rendhagyó órák, sportrendezvények, táncházak, klubdelutánok, koncertek, diákkiállítások).

Meggyőződésünk, hogy a demokratikus jogaival okosan élő, mások jogait tiszteletben tartó diákból válik jogtisztelő, jogkövető polgár, aki mások jogait nem sértve rendezi be életét. Ugyanakkor föllép az őt magát és másokat érintő jogsérelmek, az elbutító megfélemlítések, manipulációk ellen.

.

V. A PEDAGÓGUSOK INTÉZMÉNYI FELADATAI

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- ⇒ A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és a vezetői utasításban előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- ⇒ Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- ⇒ Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- ⇒ Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat (köz.nev. tv. 17.§ (1) bek szerinti) pl tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- ⇒ A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- ⇒ Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- ⇒ Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- ⇒ A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- ⇒ A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- ⇒ Az iskola céljainak képviselete a tanulók és a szülők előtt.
- ⇒ A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.
- ⇒ A szakleltárba tartozó eszközök védelme, leltározásának segítése.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- ⇒ Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- ⇒ A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- ⇒ Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- ⇒ A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- ⇒ Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
- ⇒ A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- ⇒ A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- ⇒ Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- ⇒ A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

- ⇒ Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- ⇒ Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- ⇒ Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- ⇒ A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- ⇒ A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

4. A hátrányokkal küzdő tanulók fejlesztése

- ⇒ A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, és a felzárkóztatásra szoruló tanulók differenciált kezelése.
- ⇒ Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése.
- ⇒ A gyermekvédelmi feladatok ellátása
- ⇒ A tanulók segítése, korrepetálása, mentorálása.
- ⇒ A tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- ⇒ Szabadidős programok szervezése (költségtérítéssel formában) iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- ⇒ Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- ⇒ Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezésének segítése.
- ⇒ A pedagógusok, tanulók és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok szervezése.

6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- ⇒ Az iskolai diák-önkormányzati munka segítése.
- ⇒ Az iskolai diákönkormányzat programjainak szervezésében való részvétel, részvétel a programokon.
- ⇒ Iskolai szintű programok szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a programokon.

7. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- ⇒ A munkaköri köteleességek teljesítése.
- ⇒ Pontos munkakezdés, a 45 perces tanórai fegyelem megtartása.
- ⇒ Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása.

- ⇒ Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- ⇒ Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- ⇒ Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- ⇒ Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- ⇒ Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- ⇒ Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- ⇒ Másoddiploma, szakvizsga megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- ⇒ Továbbképzéseken való részvétel, önképzés, megújulás.
- ⇒ A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- ⇒ Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

10. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- ⇒ Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- ⇒ Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- ⇒ Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- ⇒ Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- ⇒ Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.

- ⇒ Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

11. Részvétel a nevelőtestület életében

- ⇒ Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok el-látásában.
- ⇒ Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészí-tésében.
- ⇒ Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásá-ban.
- ⇒ A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- ⇒ Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; ren-dezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- ⇒ Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeken.

12. Az iskola képvisellete

- ⇒ A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- ⇒ Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- ⇒ Az intézményvezető hozzájárulásával tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiá-ban.
- ⇒ Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevé-kenységébe.
- ⇒ Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviselői szervezetek tevé-kenységébe.
- ⇒ A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- ⇒ Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.
- ⇒

13. Vezetői feladatok ellátása

- ⇒ Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- ⇒ Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- ⇒ A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

14. Megfelelő kapcsolatok kialakítása

- ⇒ A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteltben tartása.
- ⇒ Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- ⇒ Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- ⇒ Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

VI. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA

1. Az osztályfőnök feladatai

- ⇒ Megfelelő viselkedésű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken **aktív osztályközösséget alakít ki** az osztályközösség megfelelő irányításával.
- ⇒ **Fejleszti a tanulók személyiségét**, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- ⇒ **Elősegíti** a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó **értékrend kialakítást és elfogadását**.
- ⇒ Tanórákon kívüli - szükség esetén - iskolán kívüli **közösségfejlesztő**, szabadidős költségterítéses **programokat** (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) **szervez**.
- ⇒ Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken **kíséri osztályát**, felügyel a tanulókra.
- ⇒ Megismeri a tanulók szociális körülményeit.
- ⇒ Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- ⇒ Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- ⇒ **Tájékoztatja** a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- ⇒ **Figyelemmel kíséri** a diákok **tanulmányi előmenetelét**, és erről tájékoztatja a szülőket.
- ⇒ **A bukásra álló tanulók szüleit** a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban **értesíti**.
- ⇒ Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- ⇒ A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.

- ⇒ Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- ⇒ A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez, erről jelenléti ívet vezet és feljegyzést készít, valamint beszámol az intézményvezetőnek a szülői értekezlet tapasztalatairól.
- ⇒ Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- ⇒ Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermek-, és ifjúságvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- ⇒ Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- ⇒ Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- ⇒ Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- ⇒ Az egészségügyi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- ⇒ Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- ⇒ A tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- ⇒ A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, vagy megrovásban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz magasabb büntetési fokozatra, vagy a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- ⇒ Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti az elektronikus naplót, a mulasztásokat havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- ⇒ A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.

- ⇒ Segíti és ösztönzi a tanulók érettségi vizsgára való jelentkezését, továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- ⇒ Elkészíti az osztályfőnöki tanmenetet.
- ⇒ Értékeli az osztálystatisztikákat, elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- ⇒ Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- ⇒ Kitölti és vezeti az elektronikus naplót, kéthetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- ⇒ Felveszi a tanulók személyes adatait az osztálynaplóba (vagy e-naplóba), és vezeti a bizonyítványokat.
- ⇒ Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaközösségi munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaközösségi munkaterv felépítése

a) A tanév elején összeállított munkaterv

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösségek fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályokról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve, évfolyamonkénti bontásban).
- Tervezett munkaközösségi foglalkozások és témák.
- Tervezett munkaközösségi programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- A közösségi szolgálat helyzetének elemzése.
- Az osztályokban működő szülői szervezet vezetői, tagjai.

b) Az osztályfőnöki munkaközösségi munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán

- Az osztályfőnöki órák (tanmenet) javasolt tematikája évfolyamonkénti bontásban, illetve választható téma-ajánlás.

- A szülői értekezletek évfolyamonkénti programja.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a munkaközösségi foglalkozásokról.

3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

3.1. Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- ⇒ Valamennyi szempont szerinti létszám adat esetében az összes tanuló és abból a leányok száma külön bontásban való megadása
- ⇒ A KIRSTAT OSA adatlapjai szerint kért adatok az október 1-i állapot szerint

3.2. Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma
- Kimaradt illetve osztályozatlan tanulók száma
- Kitűnő és jeles tanulók száma
- Dicséretetek száma (szaktárgyi, osztályfőnöki, igazgatói bontásban) a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók neve, száma
- Két tantárgyból bukott tanulók neve, száma
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók neve, száma
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók neve, száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók neve, száma és az elért helyezések)
- Tizenkettedik osztályban az érettségi/ továbbtanulási jellemzők

VII. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

1. Célok

1.1. Tehetséggondozás a beiskolázás előtti pedagógiai szakaszban:

- ⇒ a környező általános iskolák tehetséges tanulói számára évente verseny-előkészítő, feladatmegoldó szakkör tartása matematikából, magyar nyelv és irodalomból,
- ⇒ idegen nyelvi versenyszervezés angol és német nyelvből,
- ⇒ nem titkolt célja a tehetségkutatás, az iskola vonzerejének növelése.

1.2. A beiskolázást követő korai szakaszban:

- ⇒ Az emelt szintű **képzési területeken** belül, illetve az azok közötti valamint az emelt szinten kívüli területek közötti átjárhatóság lehetővé teszi az egyéni képességekhez való alkalmazkodást;
- ⇒ Az **esélyegyenlőség biztosítását** pedagógiai tekintetben az egy szintre hozás, a felzárkóztatás szolgálja;
(az előző évek tapasztalata alapján célszerű anyanyelvből és matematikából);
- ⇒ A **hiányzó motivációs bázis** pótlását tudatos osztályfőnöki és szaktanári munkával direkt vagy indirekt pedagógiai módszerekkel;
- ⇒ Tehetséges tanulók számára a **képességfejlesztő szakköröket** tartunk;
(pl. feladatmegoldó szakkörök: matematika, fizika).

1.3. Tehetséggondozás a magasabb évfolyamokon

1.3.1. Szaktárgyi vonatkozásban a 10-11-12. évfolyamokon a képességfejlesztés, a tehetséggondozás célja összetett:

- o felsőfokú intézményekbe való jutást segítik a **választott fakultáció és a felvételi előkészítő** szakkör;
- o több tantárgyból (biológia, fizika, földrajz, idegen-nyelvek, kémia, matematika, történelem, magyar nyelv és irodalom), **verseny-előkészítés, a versenyeztetés megalapozása** folyik.

1.3.2. A testnevelés/sport területén:

- o a **fizikai állóképesség** javítása általános, minden tanulóra vonatkozatható cél - elősegíti az általános teljesítő képesség javítását;
- o a **versenyeztetés** iskolai, megyei, regionális és országos szintű előkészítése.

1.3.3. A művészeti tárgyaknál

- o a tanulói személyiség formálása, orientálása oly irányban, hogy az **esztétikai élmények** adekvát **befogadására** alkalmas legyen; s **alkotó erőket mozgósítson**;
- o a nemzeti kulturális hagyományok őrzésével, ápolásával, a nemzeti kultúra értékeinek fölmutatásával célunk a nemzeti identitás-tudat mélyítése;
- o a magyar és egyetemes kulturális értékek összevetése erősíti a nemzeti önismeretet, reális önértékeléshez vezet, kialakítja a kulturális kifejezőkészség kompetenciáját.
- o a **versenyeztetés** megyei, regionális és országos szintű előkészítése.

2. Tevékenységi formák

2.1. Tantárgyi szakkörök

- ⇒ feladatmegoldó szakkörök,
- ⇒ felvételi előkészítő foglalkozások,
- ⇒ verseny-előkészítés (iskolai, megyei, regionális, országos tantárgyi, szakmai tanulmányi versenyekre való felkészítés),
- ⇒ készségfejlesztő foglalkozások.

2.2. Kiscsoportos/egyéni tehetséggondozás

- ⇒ a képességfejlesztés egyik leghatékonyabb szférája, pedagógiai tapasztalataink alapján rövid versenyfelkészítő stádiumban hatásos.

2.3. Művészeti csoportok működtetése

- ⇒ tánccsoport, énekkar az érdeklődésnek megfelelően indul,
- ⇒ képzőművészeti kör,

- ⇒ önképzőkör,
- ⇒ diákszínpad,
- ⇒ minden művészeti tevékenység hozzásegíti a diákokat a kulturális kifejezőképesség kompetenciájához, annak fejlesztéséhez.

2.4. Sportkörök

- ⇒ Az egyes sportágakban az érdeklődés és a tehetséggondozás keretében valósul meg.

3. Egyedi fejlesztési lehetőségek

Az oktató-nevelő munka elért eredményeit mélyítik el azok a tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, amelyek egy-egy tanulmányi területhez kapcsolódnak, nagyobb ciklusokban ismétlődnek (negyedévente, félévente, évente), de az iskolai élet fontos eseményei, hatásuk a tanulói ifjúság neveltségén, műveltségén, szaktárgyi tudásán mérhető.

3.1. Egyéni költségtérítéssel programok

Bel- és külföldi önkéntes alapon szerveződő költségtérítéssel kirándulások;

Költségtérítéssel színházlátogatások szervezése.

3.2. Költségtérítés nélküli programok

Tanulmányi versenyek nevezési díja, költségtérítése (utazás, szállás, étkezés), tanuló kíséret;

Képzőművészeti események/tárlatok rendezése az iskolában;

Irodalmi, zenei ismeretterjesztő előadások szervezése;

Tudományos programok szervezése, látogatása;

A szabadidős tevékenységek eddig művelt színvonalas formáit (képzőművészet, vers-, prózamondás, sport, zenekarok) – mint az emberi személyiség kiteljesítőit – továbbra is fontos, támogatandó tevékenységi formának tartjuk. A gyerek nem tanuló gép, szüksége van olyan lehetőségekre, ahol művészi hajlamait, fizikai teljesítőképességét fejlesztheti, összemérheti másokéval. De ennek is **az iskola méltó színvonalán kell folynia**. Csak a színvonalas, értéket létrehozó tanórán kívüli munkáknak van helye. Az iskola támogat minden színvonalas tevékenységet. Célunk a tanulói kreativitás kibontakozásának támoga-

tása. Ezért működhetnek iskolánkban önszerveződő csoportok (zenekarok, kamarakórus).

A tanóra és tanulás rovására azonban semmi nem mehet.

4. Felhasználandó időkeret

A választott kerettantervvvel és a Nemzeti Köznevelési Törvénnyel összhangban a heti kötelező tanórai foglalkozások tíz százalékát a tehetség kibontakoztatása, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása céljából" kívánjuk igénybe venni. Hiszen ez a terület a MI iskolánkhoz hagyományosan hozzátartozik. Valamint, hogy a felzárkóztatást megfelelő szinten minden arra rászoruló gyerek számára biztosítani tudjuk (ennek szükségességéről, pedagógiai fontosságáról már korábban szoltunk).

Ezen tevékenységek idején az iskola létesítményeit (tantermek, számítógépterem, tornaterem, kondicionáló terem, klub, könyvtár, sportpálya) tanári felügyelet mellett térítési díj fizetése nélkül használhatja a tanulóifjúság. Iskolánk így biztosítani kívánja a tudáshoz jutás objektív feltételeit, örömmel fogadja a tanulói érdeklődést, az önképzési igényt.

„Jövők egyszerre tűnik ígéretesnek és aggasztónak”

Jaques Delors: A XXI. Század oktatása, UNESCO közgyűlés

VIII. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Az intézményünkbe járók társadalmi háttérében az országszerte tapasztalható problémák lelhetők föl. A rétegek helyzetét meghatározzák az anyagi, kulturális, területi és etnikai tényezők. A rendszerváltás folyamatában egyre több ellentmondás halmozódik föl, melyek között előkelő helyen említhető a testi és pszichikus betegségek ijesztő arányú terjedése, az oktatási rendszerben megjelent esélyegyenlőtlenség, a különféle társadalmi zavarok fölerősödése, s természetesen az egzisztenciális fenyegetettség, s halmozottan hátrányos helyzetűek extrém újratermelődése.

A fiatalokban a szociális vákuum révén a társadalmi szocializáció helyett „ön-szocializáció” lép föl, s a szubkultúrában kerülés során érzések, motívumok jelennek meg, erősödnek föl, irányítják őket. Az ifjúsági szubkultúrák körében megemlítendő a csövesek, a punkok mozgalma, az underground, az okkultista csoportok alakulása, a skinhead, EMO, punk.

Az individualizáció és a valahová tartozás a szubkultúrában oldódik föl, mert vallják, hogy a társadalom csak a szükségállapotot nyújtja, melynek élménye a kilátástalanság a deprimáció, a társadalmi peremhelyzet, s ennek kiélezett formája éppen az esélyegyenlőtlenség.

Ifjúságvédelmi programunk a felsorolt jellegzetességeket az oktatási-nevelési rendszer helyi lehetőségeinek eszköztárával igyekszik orvosolni.

Az eddigi ifjúságvédelmi munkánkban csak elvétve jelentkeztek a legsúlyosabb, vagy súlyos devianciák (pl. áruházi lopás, bandába tartozás).

Szerencsésen kimaradtunk szubkulturális jelenségek „képviseletéből”, s ha volt és van néhány fiatal, aki a szubkultúrák valamelyikének hatása alá került, a különállását külső megjelenésében, a „divatban” mutatta ki.

Sajnos a droggal kapcsolatos problémák – még ha elvétve is – de megjelentek intézményünk életében. A rendőrség a gyermekjóléti szolgálatot értesíti, aki

felveszi az ifjúságvédelmi felelőssel és az érintett osztályfőnökökkel a kapcsolatot, de csak kizárólag a diákok családjainak elérhetősége érdekében.

Az iskolai prevenció keretében nagy hangsúlyt fektetünk az egészségmegőrző, biztonságos (szexuális) életvitel kialakítására az osztályfőnöki órák keretében a védőnő bevonásával.

Természetesen föl kell készülnünk az idegenforgalommal, a turizmussal hozánk kerülő, valamint a belső negatív jelenségekkel való találkozásra és azok terjedésére.

A veszélyeztetettség kiváltó okaiként meg kell említeni a káros szenvedélyekkel élők számának növekedését, a durva bánásmódot, az ingerszegény környezetet, amely sajnos, egyre nagyobb számban tapasztalható.

A társadalmi beilleszkedési zavarok okaként említhető s már jelentkező ok az alacsony iskolázottság újratermelődése, a szülők munkanélkülisége, amely a társadalmi hátrányok halmozódásához vezet.

A fiatalok mikro-(családi) és makro-(iskolai) közösségeinek hatása a légkörben, a nevelési stílusban és a követendő példában jelentkeznek.

Felmérések adatai igazolják, hogy a diákoknak nincs módjuk és idejük személyes preferenciáik és törekvéseik megvalósítására, hiszen még a szabadidejükben is a kötelességszerű tevékenység a jellemző. Így a leterheltség mértéke az önképzést akadályozza, tehát az egészséges életmód nem képes mintául szolgálni, egy majdani értelmes életmód megalapozásához. Túlzónak, terhesnek ítélik az iskolai tanulmányi terhelés mértékét.

A fentiek ismeretében a prevenció fontossága és összetettsége aligha vitatható.

Az ifjúságvédelmi ügyekben alapvető a Magyar Közlöny 1997/39. Számában megjelent 1997. évi XXXI. Törvény, amely a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról rendelkezik.

A Magyar Közlöny 1997/78. Számában a Kormány 149/1997.(IX. 10.) Korm. rendelete a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról rendelkezik.

1997. november 1-től működik Fonyód Város Gyámhivatala.

Iskolánk Balaton-parti helyzetéből adódnak a gondjaink és a feladataink is:

- o A beiskolázási körzetünk nagy, így a hozzánk érkezők mögött nagyon különböző szociális kulturális háttér áll eltérő értékrenddel.
- o A munkanélküliség is sajátos képet mutat: a nyári két-három hónapos kereseti lehetőség nem fedezi az egész éves családi költségvetés legszükségesebb tételeit a családok jelentős számára.
- o Nincs megoldva az iskolai, a hivatali, a rendőrségi és az egészségügyi problémák koordinálása, a szubkulturális jelentőségekkel kapcsolatos pártfogói ügyelet.
- o Gyakran érzékelhető a családi minta hiánya, amely annak a következménye, hogy sok családban a felnőttek maguk is életvezetési tanácsra szorulnak.
- o A szükséges együttműködés területei:
 - o Az iskola és a szülői ház kapcsolata (osztályfőnök, tantestület).
 - o Az iskola és a Polgármesteri Hivatal.
 - o Az iskola és a rendőrség (az ifjúsági bűnözés kapcsán, a megelőzés érdekében).
 - o Az iskola és a Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv (a volt ÁNTSZ) kapcsolatrendszerében.
 - o Az európai orientáltságnak megfelelően a primer prevenció társaságok megalakulása, amelyek a megelőzés hatékonyságát növelnék.
 - o Az első négy pontban feltüntetett tervezetek együttműködése a szociális kirekesztődés folyamatának lassításában, megállapításában.
 - o Az információ, a részvétel és a kontroll segítségével támogatjuk a funkcionális integrációval összekapcsolódó helyi szükségletek kezelését.
 - o Szükség esetén a Mentálhigiénia Programiroda segítségét kérjük (Dél-Dunántúli-régió, Pécs, Majorossy út 36. 7625).
 - o Az iskola és az Állami Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv (a volt ÁNTSZ) kapcsolatában az ifjúság dohány-, alkohol-és drog-fogyasztási szokásainak megismerése, megelőzése, a róluk szóló tájékoztatás megszervezése, a szexuális úton terjedő betegségekről -AIDS, Hepatitis-B - tájékoztatás.
 - o 2018 szeptembere óta a gyermekjóléti szolgálat szakembere minden héten egy teljes délelőttöt tartózkodik iskolánkban. Se-

gítséget nyújt a kollégáknak, az osztályfőnököknek az ifjúságvédelemmel kapcsolatos problémák kezelésében. Lehetőség van egyéni, illetve csoportos foglalkozások megtartására is.

- A gyermekjóléti szolgálat havi rendszerességgel összehívja a körzet oktatási intézményeinek ifjúságvédelmi felelőseit, ahol különböző ifjúságvédelmi területek szakértői tartanak tájékoztatást a felmerülő problémákról.
- Orvosi előadások az étkezési normákról, szokásokról és az alkoholizmus ártalmairól.
- A balatoni szezonkezdet előtt szokásos rendőrségi tájékoztatás megtartása (közúti és vízi közlekedés, az éjszakai élet veszélyei, alkohol és drogfogyasztás a Balaton partján, a bűnözés Balatonparti helyzete stb.)
- Az ifjúságvédelmi felelős a nyári szünet előtt rendszeresen tart tájékoztatást a diákokat érintő nyári munka jogi vonatkozásairól.
- Osztályfőnöki óra keretében az ifjúságra leselkedő veszélyekről, a nyári szünidőben végzendő munkáról, a szünidő tartalmas eltöltéséről elemző beszélgetés.
- Szociális helyzetük miatt az arra rászorulókat szociális segélyben részesítjük, tankönyvvásárlási támogatást kapnak, a menza étkezésükhöz hozzájárulunk, vagy - szükség esetén - teljes mértékben fedezzük.
- A tudomásunkra jutó kirívó anyagi és családi problémákat jelezzük az illetékes gyermekjóléti szolgálat vezetőjének.
- A hátránykompenzáció folyamatát segíti az Útravaló program, melynek mentori rendszere a személyre szabott, egyéni útkövetést, segítségnyújtást is lehetővé teszi. A lehetőség minden hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű diák számára adott.

IX. BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI ZAVAROK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A serdüléssel járó életkori sajátosságok között gyakori a beilleszkedési és magatartási zavar.

Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása. Az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében, a beilleszkedési, magatartási zavarok enyhítésére tudatos pedagógiai előrelátással kell felkészülnünk.

A megoldásra ajánlott általánosító modell:

A modell alkalmazásának azonban mindig **egyedinek, személyre szabottnak** kell lenni, az alkalmazást kellő **tapintattal, emberséggel** kell megtenni.

Alkalmazott eszközök:

- ⇒ szaktanári, osztályfőnöki beszélgetés,
- ⇒ egyénre szabott, egyéni fejlesztést szolgáló tanítási módszerek,
- ⇒ alapítványi támogatás,
- ⇒ gyermek- és ifjúságvédelmi intézmények felkeresése,
- ⇒ segítő programokba való bekapcsolódás,
- ⇒ szülők tájékoztatása a közszolgáltatások elérhetőségéről,
- ⇒ előadások szervezése a nevelőtestület, a szülői és diákközösség számára,
- ⇒ utazó gyógypedagógusi hálózat bevonása,
- ⇒ iskolán kívüli szervezetekkel rendszeres kapcsolattartás.

Enyhébb lefolyású esetekben elég az osztályfőnöki segítség, amely a **személyiségfejlesztő, kreativitást előhívó tevékenységek felé irányítja a tanulót**:
- közös sportolási lehetőség, művészeti csoportok (énekkar, néptánc, képzőművészeti alkotó tevékenység); **olyan tevékenységformák megtalálására ösz-**

tönzi a diákot, amelyben szerepe van a diákközösség ügyéért vállalt egyéni felelősségnek is: iskolarádió, iskolaújság szerkesztése.

Súlyosabb esetekben a szülői egyetértéssel be kell vonni az ifjúság-pszichológiai szolgálatot, nevelési tanácsadást.

Ezek a pedagógiai munka legérzékenyebb területei, de megoldásuk elől nem térhetünk ki. A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

X. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

A felzárkóztatás tervezését szükségessé teszik a beiskolázási tendenciák. A beiskolázási körzet nagysága miatt rendkívül eltérő az iskolába kerülő 9. osztályosok tudásszintje.

A helyzetelemzésben már utaltunk rá, hogy az előző pedagógiai szakaszokat milyen sokféle általános iskolában teljesítették a diákok. Ezért a felzárkóztatások indítására órakeretet biztosítani kell. Tapasztalatunk az, hogy viszonylag hamar eltűnik az előképzettségbeli különbség, az indulás tudásszint-eltérése. Ennek elősegítését vállalnia kell az iskolának.

- ⇒ Felzárkóztatás tervezésének alapelvei:
- ⇒ Sematikus kezelni a tanulási kudarcnak kitett tanulók problémáját nem lehet, az esélyegyenlőségüket biztosítani kell.
- ⇒ Osztályfőnöki, tanári beszélgetésekkel, véleménycserékkel hasznos a kudarcok okát megkeresni és megtalálni a megoldást:
- ⇒ a tanulási folyamat haladási sebességének megváltoztatásával;
- ⇒ a tananyag eltérő mélységű közvetítésével;
- ⇒ tanórai differenciált foglalkoztatással;
- ⇒ felzárkóztató foglalkozásokon való részvétellel;
- ⇒ egyéni foglalkozással, egyénre szabott, egyéni fejlesztést szolgáló tanítási módszerek alkalmazásával.
- ⇒ A szülői házzal ilyen esetben is a kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás indokolt, valamint a kollégiumi pedagógusokkal folyamatos együttműködést kell fenntartani.

Feladataink a tanulási kudarcnak kitett tanulóink esetében:

- ⇒ tanulási stílussal adekvát, a szükségletekre alapozott fejlesztő munka;
- ⇒ egymástól való tanulás (párban, csoportban) segítése;
- ⇒ oktatószoftverek alkalmazása.

XI. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Az iskola feladata nem korlátozódhat csupán az információátadásra. A szociális hátrányok leküzdése és ezáltal az esélyegyenlőtlenségek csökkentése ép-pígy kötelessége. Iskolánk fontosnak tartja, hogy lehetőséget biztosítson minden olyan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű tanulónak az intézményben való tanulásra, akinek képességei és állapota lehetővé teszi, hogy megfeleljen az iskola pedagógiai programban előírt oktatási és nevelési céloknak és követelményeknek.

Kiemelten fontos feladat a közoktatás minden területén a szegregációmentesség, és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelési, oktatási integrációjának segítése. Az esélyteremtés nem kizárólag a szegény sorsú gyerekekkel való fokozott törődést jelenti, hanem a motivációs bázis hiányának ellensúlyozását is. **Ha nem akarjuk, hogy a magyar kultúra és tudománymerítési lehetősége a nagyvárosi középrétegekre szűküljön, a MI iskoláknak ezért mindent meg kell tennie.**

A mi iskolánk regionális jellegéből következik, hogy nagyon fontos az **esélyteremtés**. Minden tanulónknak biztosítani kívánjuk azoknak a képességeknek, kompetenciáknak, tudásnak a megszerzését, amelyre alapozva sikeresen továbbléphet az iskoláztatás során. Minden eszközzel támogatni kell minden olyan törekvést, ami iskolai szinten a társadalmi gondok enyhítésére irányul. Ezek elosztási módszerei eddig is jól működtek. Szükséges, hogy megszervezzük a támogatásnak azokat a kereteit, amik a rendszeres tankönyv- és segéd-eszköz- (térképek, szótárak, számológépek stb.) kölcsönzést teszik lehetővé. Ennek finanszírozása pályázatok illetve az alapítvány igénybevételével kivitelezhető. **Társadalmi érdek is az, hogy nagyon figyeljünk a több törődést, figyelmet igénylő gyerekekre.** Intézményünk nagy figyelmet fordít arra, hogy a gyermekek esetleges szociális hátrányai ne korlátozzák iskolai előmenetelüket. Célunk, hogy az iskola a saját erejéhez, erőforrásaihoz mérten a rászorulókon segítsen, illetve részükre segítséget kérjen, valamint támogassa a tehetséges, szegény sorsú, nehéz körülmények között élő, tanulni vágyó fiatalokat. A hátrányos helyzet felismerésében alapvető szerepe van az osztályfőnököknek, de a szaktanárok segítségére is szükség van. A szociális hátrány felismerése esetén a jelzés megtétele minden szaktanár kötelessége. A segítő tevékenységet az osztályfőnökök és az intézményt heti rendszerességgel látogató szociális iskolai segítő munkatárs koordinálja. Családvédelmi szakemberként a probléma jellegétől függően javaslatot tesz a megfelelő intézménnyel való kapcsolatfelvételre és segítséget nyújt a kapcsolat kialakításában.

A tehetséggondozás, felzárkóztatás, az esélyegyenlőség megteremtésén kívül meg kell teremtenie, azt az anyagi bázist, kialakítani azt a támogatási rendszert, amellyel tanulóink számára kedvező feltételeket teremthetünk.

A tanulók szociális támogatásának elbírálási szempontjai:

- a szülő(k), gondviselő(k) családi helyzete, munkaviszonya
- a szülők jövedelme
- az eltartottak száma
- a tanuló iskolai teljesítménye, magatartása

Támogatási formák és tevékenységek:

Iskolán kívüli segítő programokba való bekapcsolódással, pályázati forrásokból nyújtott anyagi támogatások

A Mátyás Király Gimnáziumért Alapítvány működésével

- pénzbeli támogatás diákjainknak az iskolai alapítványából egyedi elbírálás alapján

A Mátyás Király Gimnáziumért Alapítvány támogatási rendszere pályázati elven működik. A hátrányos helyzetű és tehetséges tanulóknak nyújt segítséget tanulmányaik folytatásához; kulturális és tanulmányi programokat támogat. Az alapítványi vagyon további gyarapítása rendkívül fontos. Ennek módjai:

- támogatói adományok;
- szja 1 %-ának átutalása;
- az alapítványi bál bevétele;
- az alapítvány tőkéjének kamatai.

Egyéb tevékenységek a szociális hátrányok enyhítésére

- felzárkóztató, tehetséggondozó programok
- fejlesztő programok – fejlesztő pedagógus foglalkozik a tanulási problémákkal küzdő tanulókkal
- tehetséggondozás
- iskolai szociális segítő külsős munkatárs egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat kínál prevenciós célú előadások, foglalkozások keretében. Gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenységet végez, bűn-és drogmegelőzési, egészségvédelmi programokat szervez. A szociális munka eszközeivel támogatást nyújt a tanulóknak és az intézmény pedagógusainak az iskolához köthető problémák megoldásában, mint szorongás, tanulási nehézségek, motiválatlanság, konfliktus az iskolatársakkal, magatartási problémák, valamint az iskolai agresszió szakszerű kezelésében. Közvetít a pedagógus-tanuló, szülő-gyermek kapcsolatban. Mint jelzőrendszeri tag delegálhatja a családot a család-és gyermekjóléti szolgálathoz.

Az iskola helyzete, a beiskolázási körzet egyenetlen erőforrásai, eltérő munkahely lehetőségei és kulturális ösztönző szerepe miatt tanári munkánk, iskolai szerepvállalásunk fontos momentuma ezeknek a lehetőségeknek a feltárása és

folyamatos biztosítása. Jellemezze az iskolát, hogy erőfeszítéseket tesz tehetséges diákjaiért, nem engedi lemaradni a pusztán anyagi nehézségekkel küzdőket.

A társadalmi környezet működési zavarai széles néprétegeket érintenek, jelei megmutatkoznak az iskolahasználók viszonylag szűk populációjában. Az iskola az eltömegesedő szociális gondok megoldására nem vállalkozhat, de a szociális hátrányok enyhítéséért, az esélyegyenlőség biztosításáért hivatásunk szerint tennünk kell.

XII. AZ INTÉZMÉNYBE LÉPÉS FELTÉTELEI, AZ ÁTVÉTELI ELJÁRÁS SZABÁLYAI ÉS KÖVETELMÉNYEI

1. A felvételi eljárás

1.1. Általános szabályok

A gimnázium kilencedik évfolyamára fogadunk el jelentkezést a törvényben meghatározott életkorúaktól nappali képzésre. Ennek határideje a tanév rendjében közzét és kihirdetett időpont. A felvételi kérelmet tanulói jogviszony megléte esetén az általános iskola útján, egyéb esetben közvetlenül fogadja el az iskola. A felvétel elbírálási határidejéig dönt az intézményvezető a felvételtől, erről írásos **határozatot** küld a szülőnek, illetve a tanuló iskolájának.

1.2. Felvételi vizsgák

Mindegyik tagozatra a központi írásbeli felvételi vizsga keretében anyanyelvi és matematikai ismeretek felmérése, az általános tanterv alapján folyó felkészítést nyújtó középfokú iskola 9. évfolyamára készült feladatlapok alapján történik.

A nyelvi előkészítő képzési területre jelentkezőknek szóbeli meghallgatást tartunk.

1.3. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók speciális felvételi eljárása

Sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében - a vizsgaszervezés érdekében - szükséges a speciális körülmények, ill. eszközök igénylésére a szülő által írt kérvénynek és a kérvényben foglaltak alátámasztására a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményének csatolása szükséges a jelentkezési laphoz. A sajátos nevelési igényű tanulók esetén, szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményének figyelembe vételével az intézményvezető engedélyezheti az írásbeli helyett szóbeli vizsga letételét, illetve speciális körülmények biztosítását, valamint speciális eszközök használatát a vizsga folyamán. A kérelmet az intézményvezető bírálja el, döntését határozatba foglalja, amelyet az írásbeli vizsga előtt eljuttat a tanulóhoz, illetve a tanuló szülőjéhez.

A tanulói jogviszony a beiratkozással kezdődik. Ehhez be kell mutatni a személyazonossági igazolványt, valamint a tanulmányi feltételek meglétét igazoló bizonyítványt.

2. Felvételi követelmények

A gimnáziumba jelentkezésnél a kilencedik évfolyamon kezdjük a nevelési-oktatási tevékenységet.

A felvétel alapja egyrészt az általános iskolából hozott eredmény: az ötödik-hetedik évfolyamon a hat tantárgy (magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv és egy természettudományos tantárgy) év végi osztályzata és a nyolcadik évfolyamon a félévi osztályzata.

A központilag kiadott, egységes követelményekre épülő, felvételit (a Tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben foglaltak szerint) tartunk minden tanuló számára, akinek szándékában áll tanulmányait a gimnáziumban folytatni. A jelentkezés módját, a vizsga követelményeit, időpontját, helyét, a vizsgázó teljesítményének értékelését a tájékoztató füzet közli, valamint megtalálható az iskola honlapján.

A felvételi pontszám hozott és szerzett pontokból áll. A hozott pontok a jelentkezési lapon szereplő tantárgyak osztályzatainak átlaga. Szerzett pontokat a felvételi vizsgán írásbeli formában, valamint a nyelvi előkészítő tagozatokra a szóbeli meghallgatáson szerzik meg a tanulók. Ennél részletesebb információhoz a fent már említett módon juthatnak az érdeklődők.

Az írásbeli vizsga eredményéről az értékelőlapok átvételével a betekintéskor tájékoztatjuk a felvételizőket.

Az ideiglenes felvételi jegyzéket a helyben szokásos módon hozzuk nyilvánosságra (honlap). A felvételről, vagy az elutasításról az intézményvezető dönt, és a döntésről határozatban értesíti az érdekelteket (jelentkező, általános iskola).

3. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Másik középiskolából való átvétel feltételei

- a szülőnek az intézményvezetőhöz benyújtott írásbeli kérelme
- megfelelő tanulmányi eredmény és magatartás
- különbözeti vizsga letétele azokból a tantárgyakból, amelyeket az iskolát vagy szakot váltó tanuló addig nem, vagy kevesebb óraszámban tanulta
- amennyiben azt a fogadó osztály létszáma lehetővé teszi.

A sikeresen teljesített kilencedik évfolyam megismétlését az intézményvezető a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal akkor engedélyezheti, ha arra a gimnáziumi nevelés-oktatásba történő bekapcsolódás vagy másik tanulmányi terület választása miatt van szükség (Köz.nev tv. 57. § (1)).

Más intézmény azonos típusú képzési formáiból különbözeti vagy osztályozó vizsga nélkül léphet át a tanuló, ha az általa tanult tárgyak évfolyamonkénti elosztása és óraszámja a két intézményben megegyezik.

Minden egyéb esetben előzetes egyeztetés során kell megvizsgálni azt, mely tárgyakból kell különbözeti vagy osztályozó vizsgát tennie az átlépni kívánó tanulóknak. Az összehasonlítás alapja a tanult tárgyak óraszámja, illetve évfolyamonkénti elosztása lehet.

Az átlépésről minden esetben az intézményvezető dönt a leendő osztályfőnök, esetenként az illetékes szaktanárok véleményének kikérésével. Az átlépéshez szükséges különbözeti vagy osztályozó vizsga kiírása (időpont, tantárgyak, tartalmak) is az intézményvezető feladata, de ezt a hatáskörét átadhatja helyettesének. Intézményen belül is van lehetőség képzési területek/osztályok közötti átlépésre, erre a fenti szabályok egyaránt érvényesek.

Az osztályozó és különbözeti vizsgával kapcsolatos szabályokat a tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata tartalmazza.

4. Az értékelés alapja

- A) az általános iskolából hozott (5-6-7. osztály év végi, 8. osztály félévi) eredmények 6 tárgya alapján: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és egy természettudományos tárgy %-os eredménye;
- B) a felvételi során anyanyelvi ismeretekből elért %-os eredmény;
- C) a felvételi során matematikai ismeretekből elért %-os eredmény.
- D) a szóbeli vizsga %-os eredménye

Az általános vagy a számítógépes grafika (0001), a humán (0002) képzésű csoportokban, az emelt szintű idegen nyelvi (0003, 0004) tagozatokon a B) pontbeli eredmény 50 %-ban, az A) és C) pontbeli eredmény 25 - 25%-ban kerül beszámításra.

Az emelt szintű matematika (0005), és a biológia-kémia képzésű (0006) csoportokban a C) pontbeli eredmény 50%-ban, az A) és B) pontbeli eredmény 25 - 25 % -ban kerül beszámításra.

A nyelvi előkészítő csoportokban (0007, 0008) az A), B), C), D) pontbeli eredmények 25-25%-ban kerülnek beszámításra.

Így előfordul, hogy a több tagozatra jelentkező tanuló az egyes tagozatokon eltérő módon kerül rangsorolásra.

Az egységes írásbeli vizsga eredménye személyesen (tanuló vagy szülő), illetve **meghatalmazással** vehető át: a tanév helyi rendjében meghatározott időpontban 8-16 óráig az iskola klubtermében. Ugyanitt lehet a javított dolgozatokat megtekinteni.

Szóbeli vizsgát a nyelvi előkészítőre jelentkezőknek (0007, 0008) a tanév helyi rendjében meghatározott időpontban tartunk. A szóbeli vizsga témái elérhetőek a honlapunkon.

Mindegyik tagozatra az eredmények alapján elkészült rangsorok nyilvánosságra kerülnek, ezért lehetőség van arra, hogy a nyilvánosságra hozatal ne az oktatási azonosítószámmal, hanem jeligével történjen. A jeligét a jelentkezési lapon lehet jelezni.

5. Fellebbezési lehetőségek

A döntés kézhezvételétől számított 15 napon belül felülbírálati kérelmet nyújthat be az érintett a másodfokú döntés meghozatalára a tanév rendjében megjelölt módon.

Kollégiumi elhelyezés iránti kérelmet a jelentkezési lapon kell megjelölni. Az iskola továbbítja a kérelmet a kollégium vezetőjéhez.

6. Eljárás átvételkor

Más tanterv, más oktatási rendszer szerint tanuló diák **átvételekor** korosztályának megfelelő évfolyamra iratkozhat az intézményvezető egyedi mérlegelése után; szükség esetén különbözeti vizsgálathoz kötheti az átvételt. A tanulónak a felvételnél a szükséges iratokat kell benyújtania.

XIII. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK

1. Általános szabályok

- ⇒ A tanévtől eltérő ütemű továbbhaladásra – a kérelmét követően – az igazgató ad engedélyt.
- ⇒ A kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól felmentett tanuló az igazgató által meghatározott időben a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról. A mindennapos iskolába járás alól felmentett (egyéni tanrend szerint) tanuló osztályozó vizsgáját az I. félév végéig, a II. félévben 9-10-11. évfolyamon június 15-ig, az érettségizők április 30-ig, az iskola által meghatározott időpontban tehetik le.
- ⇒ Az intézményvezető engedélye szükséges ahhoz, hogy az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket a tanuló az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthesse. Ha a tanuló egy tanév alatt két vagy több tanév tantervi anyagát teljesíti, osztályozó vizsgájához kérésére az iskola vizsgaidőpontot jelöl ki. Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az iskola helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Április 30-ig kell az osztályozó vizsgát letenni.

- ⇒ Ha a tanuló mulasztása a tanévben a 250 órát, vagy egy adott tárgyból a tanítási órák több mint 30 %-át meghaladja, a tanév végén érdemjegyek hiányában nem osztályozható, ezért a nevelőtestületi döntés alapján osztályozó vizsgát kell tennie.
- ⇒ A javítóvizsgára utasított tanuló csak akkor léphet magasabb évfolyamba, ha a javítóvizsgán megfelel. A javítóvizsga időpontja az augusztus 15 - 31. közötti időszak. Ha a tanuló a tanév végéig (június 15-ig) nem tesz osztályozó vizsgát, ebből a tárgyból nem osztályozható, augusztusban már csak javítóvizsgával szerezhet osztályzatot. Ha a javítóvizsgálja elégtelen, a tanévet meg kell ismételnie.
- ⇒ A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet értelmében (64 - 78. §) az osztályozó és javító vizsgák bizottság előtt folynak. A vizsgabizottságot (3 fő: elnök + két szaktanár) az intézményvezető bízza meg. A tanulót és szüleit az osztályozó és javítóvizsgáról 15 nappal előtte értesíteni kell. Az osztályozó és javítóvizsga jegyzőkönyveit iktatás után irattárban kell tárolni.
- ⇒ Ha a tanuló egy vagy több tantárgyi követelményt rövidebb idő alatt teljesít, osztályzatát a törzslap alapján az évfolyam elvégzéséről kiállított év végi bizonyítványba kell beírni.
- ⇒ Az egyéni tanrend szerint haladó tanuló magatartás és szorgalom osztályzata nincs, felmentést kaphat az intézményvezetőtől a készségtárgyak vizsgája alól is.
- ⇒ A tanuló bizonyítványába csak a 20/2012. EMMI rendelet mellékletében előírt záradék szövege kerülhet nevelőtestületi határozatként.
- ⇒ A tanulmányok alatti vizsgák szervezésére és dokumentálására az érettségi vizsgák eljárásrendje az irányadó.

2. Javítóvizsgát tehet:

- ⇒ Az a tanuló, aki a tanév végén legfeljebb három tárgyból elégtelen osztályzatot szerzett.
- ⇒ az osztályozó vizsgán igazolatlanul meg nem jelent tanulót, továbbá ha azt félbeszakította, vagy határidejét nem tartotta be.

Kérésre a tanuló a javítóvizsgát független bizottság előtt teheti le, ha a bizonyítvány kézhezvételétől számított 15 napon belül az igazgatónál ezt bejelenti.

3. Osztályozó vizsgát tehet:

- ⇒ akit az intézményvezető felmentett a tanórai foglalkozások látogatása alól,
- ⇒ aki egy vagy több tantárgy követelményeit rövidebb idő alatt teljesíti, ill. előrehozott érettségi vizsgát tesz,
- ⇒ aki független bizottság előtti vizsgára nyújtott be kérelmet,
- ⇒ aki mulasztása miatt nem osztályozható, de a nevelőtestület a vizsgára lehetőséget adott.

Az a tanuló, aki a 251. hiányzási órát elérte, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladóan hiányzott az intézményvezető az osztályozó vizsga letételének engedélyezése tárgyában nevelőtestületi értekezletet hív össze, a döntésről és az időpontokról írásban tájékoztatja az érintettet. A döntésről szóló értesítés kézhezvételét követő három napon belül kérelem adható be a független bizottság előtti vizsga letételének engedélyezése céljából.

4. Független bizottság előtti vizsga

- ⇒ Független bizottság előtti vizsgára irányuló kérelmet a szorgalmi idő vagy a félév vége előtt legalább 30 nappal kell benyújtani az intézményvezetőhöz.
- ⇒ A független bizottság előtt tett vizsgáról kapott értesítés alapján dönt a nevelőtestület a továbbhaladásról olyan tanuló esetében, aki nálunk létesített tanulói jogviszonyt.

5. Évismétlés

- ⇒ A sikeresen teljesített kilencedik évfolyam megismétlését az iskola igazgatója a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal akkor engedélyezheti, ha arra a gimnáziumi nevelés-

oktatásba történő bekapcsolódás vagy másik tanulmányi terület választása miatt van szükség (Köz.nev tv. 57. § (1)).

⇒ Ismétlésre nevelőtestületi határozat kötelez más esetben.

6. Előrehozott érettségi vizsga eljárásrendje

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal letett érettségi vizsga.

A tanuló a tavaszi vizsgaidőszakra február 15-ig, az őszi vizsgaidőszakra szeptember 5-ig jelentkezhet előrehozott érettségi vizsgára.

Előrehozott érettségi vizsga tehető idegen nyelvekből, kizárólag a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév vizsgaidőszakaiban, továbbá olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezésnek feltétele, hogy a tanulónak teljesítenie kell az iskolájának helyi tantervében az adott vizsgatárgyra megfogalmazott követelményeket, és meg kell szereznie az abban előírt osztályzatokat az érettségi vizsga megkezdéséig.

Az aktuális évben még ténylegesen tanult tárgy tantárgyi követelményeinek teljesítéséhez az érettségi vizsgák megkezdéséig jegyet kell szerezni.

Az osztályzatok megszerzése osztályozó vizsgával történik.

Az előrehozott érettségi vizsgára jelentkezőknek április 30-ig kell az osztályozó vizsgát letenni.

A sikertelen előrehozott érettségi vizsgát vagy a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőzően tett szintemelő érettségi vizsgát követően az adott

vizsgatárgyból javító és pótló vizsgára legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakára vonatkozóan lehet jelentkezni.

Amennyiben a tanuló nem intézményünkkel áll tanulói jogviszonyban, igazolnia kell, hogy az adott vizsgatárgy helyi tantervben meghatározott követelményeit teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni is kell. Továbbá igazolnia kell, hogy intézménye helyi tanterve szerint az előrehozott érettségi vizsgatárgy tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárult.

A tanuló akkor is jelentkezhet érettségi vizsgára egy vizsgatárgyból, ha azt iskolájában nem tanulta. Ha az adott tantárgy nem szerepel a tanuló saját iskolájának helyi tantervében, akkor keresnie kell egy másik iskolát, ahol azt tanítják, s velük vendégtanulói jogviszonyt kell létesítenie. (Vendégtanulói jogviszony létesítéséről az adott intézmény igazgatója dönt.) A vendégtanulói jogviszony keretében náluk tehet osztályozóvizsgát, majd náluk teszi az adott vizsgatárgyból az érettségi vizsgát is.

Az előrehozott érettségire leadott jelentkezés nem tekinthető utólag semmisnek. Egyedül abban az esetben lehet a jelentkezést törölni, ha a jelentkező nem tudta a vizsgára bocsátás feltételeit teljesíteni. Az osztályozó vizsgával szerzett jegy sem tekinthető semmisnek, ez kerül a tanuló bizonyítványába.

Abban az esetben, ha a tanuló nem jelenik meg az előrehozott érettségi vizsgán, vagy a vizsga során elégtelen osztályzatot szerez, úgy javítóvizsgát tehet (kötelező tárgy esetében tennie kell) az adott vizsgatárgyból. A sikertelen vagy be nem fejezett előrehozott vizsga javítására/pótlására csak a tanuló rendes érettségi vizsgájának idején kerülhet sor, korábban és több alkalommal nem. Aki előrehozott érettségin emelt szinten elégtelen osztályzatot szerzett, az javítóvizsgára középszinten is jelentkezhet.

A sikertelen előrehozott érettségi vizsgát vagy a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőzően tett szintemelő érettségi vizsgát követően az adott vizsgatárgyból javító és pótló vizsgára legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakára vonatkozóan lehet jelentkezni.

Legalább elégséges osztályzat esetén az előrehozott érettségi vizsgán megszerzett osztályzat kerül az érettségi bizonyítványba, vagyis a tanulói jogviszony ideje alatt nincs mód a vizsga megismétlésére (a jobb teljesítmény reményében). Erre legkorábban a teljes érettségi vizsga befejezése után van először lehetőség (ismétlő vizsga).

- ⇒ Az érettségi bizonyítvány átadásáig a tanulói jogviszony ideje alatt középszintű érettségi vizsga emelt szinten történő megismétlése (szint-emelő vizsga) ugyanabból a vizsgatárgyból egy alkalommal tehető.

XIV. A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT HELYI SZERVEZÉSE

1. Jogszábai háttér

- ⇒ 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről 6.§ (4) bekezdésében foglaltak
- ⇒ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 133.§ (1) -(9) bekezdésében foglaltak

2. Célja

Ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

3. Tevékenységi formák

- ⇒ A törvényi előírás értelmében az alábbi területen teljesíthetik tanulóink közösségi szolgálatukat:
 - az egészségügyi,
 - a szociális és jótekonysági,
 - az oktatási,
 - a kulturális és közösségi,
 - a környezet- és természetvédelmi,
 - a katasztrófavédelmi,
 - az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős.
- ⇒ A fenti tevékenységek közül három területet választhat a diák.
- ⇒ Lehetőség szerint a lakóhelyen vagy az intézményünk székhelyén levő fogadóhelyeket ajánljuk.

4. A közösségi szolgálat eljárásrendjét az intézmény SzMSZ-e tartalmazza.

XV. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében - foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
 - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés

- a kilencedik-tizenkettedikes osztályfőnöki órákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele fél évente egy alkalommal a mindegyik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekről.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- alkalmanként elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- alkalmanként egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése.

XVI. AZ ISKOLA KAPCSOLATRENDSZERE (A SZÜLŐ, TANULÓ, ISKOLAI ÉS KOLLÉGIUMI PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI)

1. Belső kapcsolatok

1.1. Funkciók az iskolai munka irányításában, szervezésében

1.1.1. Az igazgató

- a munka feltételeit biztosítja.
- Tervezeteket, döntéseket készít elő.
- Felelős a végrehajtásért (a közösen hozott döntések), ezért ütközéseket is vállalnia kell.
- Dönt- a döntés - felelősség.
- Megtervezi a tanári munka ellenőrzését, értékelését (pl.: a belső értékelési rendszer megtervezése, a fejlesztés, újítás lehetőségeinek felmérése, tervezése):
 - óralátogatások (a tanári munka szakmai értékelésének az alapja);
 - külső szakértők felkérése;
 - részvétel országos felméréseken (saját helyünk, munkánk eredményességének behatárolása).
- Rendszeresen értékeli a tanári munka folyamatát, eredményeit; a munkaközösségek tevékenységét; az iskolai pedagógiai munka folyamatait, eredményességét.

1.1.2. Az iskolavezetés (tágabb)

- A pedagógiai program kialakításáért, végrehajtásáért felel.
- Figyelemmel kíséri a pedagógiai kísérleteket (mérések, összegzések, párhuzamok stb.).
- Figyelemmel kíséri a szakmai munkát (óralátogatások).
- Információkat gyűjt (külső-belső).

1.1.2.1.

Az iskolavezetés szervezeti felépítése az úgynevezett „törzskari modell jellemző”.

A vezetőség tanácsadó, döntés-előkészítő, tájékoztató szerepkörrel működik; tagjai:

- igazgató,
- igazgatóhelyettesek,
- osztályfőnöki munkaközösség vezetője,
- Közalkalmazotti Tanács vezetője
- diákmozgalmat segítő tanár
- a reprezentatív szakszervezetek vezetői,

A törzskar mellett lineáris szerkezetű felelősségrendszer funkcionál.

A vezetőség kéthetente megbeszélést tart.

1.1.3. A nevelőtestület

- A legfőbb „törvényhozó”, döntéshozó testület (pedagógiai program, fejlesztési terv elfogadása, értékelési rendszer vitája, elfogadása, elutasítása).
- A közösen hozott döntéseket végrehajtani köteles (a végrehajtás és végrehajtatás igazgatói feladat). **Egységes nevelőtestületi fel-lépés!**
- Az iskolai, munkahelyi demokráciának működési elve a jogok, köte-lesség és felelősség kölcsönösségén alapul.

1.1.4. Szakmai munkaközösségek

- A szakmai munka műhelyei.
- *Alapfeladatuk*, hogy megvalósuljon a szaktárgyak magas színvonalú oktatása az órákon és foglalkozásokon a lehető legjobb nevelési ha-tásfokon.
- Egyéb feladatok:
 - a pályakezdő kollégák segítése, mentorálása;
 - továbbképzések szervezése;
 - részvétel az iskola tervezési dokumentumainak készítésében (mikro-és makrotervezés szintjén);
 - a képzési programok összeállítása, összehangolása;
 - belső ellenőrzési rendszer kialakítása, működtetése;
 - objektív, egységes értékelési rendszer alkalmazása;
 - tudatos tehetséggondozás;

- a tanulmányi versenyek szervezése, a tanulók felkészítése a versenyekre;
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók előrehaladásának segítése, a fejlesztés megszervezése;
- a munkaközösség - vezetők:
 - az éves szakmai munkarend megtervezése (bemutató órák megbeszélése, aktuális pedagógiai, didaktikai feladatok meghatározása);
 - jutalmazásra, kitüntetésre terjeszt fel az iskolavezetés felé;
 - a tantárgyfelosztás megtervezése (a „társ” munkaközösségek vezetőivel közösen);
 - szertár- és eszközfejlesztési program kialakítása.

1.1.5. Az osztályfőnökök

- Az iskolai nevelés alapegysége az osztály;
- az osztályfőnök szerepe meghatározó ezekben a kisközösségekben (személyes példa);
- az iskola törvényeit (házirend), értékrendjét (elismerési, elmarasztalási rendszer) közvetíti, elfogadtatja, a legnagyobb határfokon valósítja (valósíttatja) meg;
- egységesíti a gyerekeket érő sokféle hatást;
- törekszik az osztályban tanító tanárok munkájának elismertetésére;
- híd a diákok és a szaktanárok között (diák-diák; diák-tanár; tanár-tanár viszonyban);
- szervező munkát végez (kirándulások, iskolai rendezvények);
- az osztályfőnök kapcsolatot tart a szülőkkel (szülői értekezletek, fogadóórák,); rendszeres kapcsolatot tart a kollégiumi nevelőkkel (megbeszélés, kollégiumi rendezvények látogatása);
- felméri, nyilvántartja a kiemelt figyelmet igénylő tanulókat, azok előrehaladását;
- a hátránykompenzációt segíti elő:
 - a szülőket tájékoztatja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet nyilatkozattételi lehetőségéről, annak előnyeiről;

- a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű tanulók előrehaladásának figyelemmel kísérése, a szükséges segítség kezdeményezése;
 - a szociális körülményekre figyelve (segélyek, támogatások elosztása);
 - a szegényes környezeti motivációt ellensúlyozva. (Kötelező a tapintat!)
- ifjúságvédelmi feladatokat lát el (Az AIDS, a különböző fertőzések, a kábítószer- és alkoholfogyasztás valós veszély. Ezek megelőzésére, felismerésére fel kell készülni.);
 - pályaválasztásban segíti az információszerzést (önismeret, lehetőségek).

Az osztályfőnöki munkának **tervezettnek** kell lennie!

1.1.6. Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak munkáját, ellátja a gyermek- és ifjúságvédelem körébe tartozó feladatokat. Közvetítő szerepet tölt be a:

- tanuló – pedagógus,
- tanuló – szülő
- tanuló – tanuló,
- tanuló – védelmi feladatot ellátó intézmények
- között.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:

- tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel;
- tájékoztatás nyújtása a tanulóknak, a szülők és a pedagógusok részére;
- az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelkisegély telefon, gyermekek átmeneti otthona stb.) címét, illetve telefonszámát;

- o a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál - a veszélyeztető okok feltárása érdekében - megismeri a tanuló családi környezetét;
- o gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot;
- o a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken;
- o a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója kérelmezze a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál a rendszeres, vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtását;
- o az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál;
- o részt vesz az iskola tanulóit érintő fegyelmi tárgyalásokon;
- o az iskola iratkezelési szabályai alapján a gyermekvédelemmel kapcsolatos dokumentumokat kezeli, emlékeztető feljegyzéseket készít az egyes gyerekeket érintő fontosabb gyermekvédelmi eseményekről (igazolatlan hiányzások, rendőrségi-, bírósági-, gyámhatósági- megkeresések, hátrányos helyzet okai, veszélyeztetettség, stb.)

1.1.7. A diákmozgalmat segítő tanár

- o A Köznevelési Törvény, valamint, a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló EMMI rendelet által előírt módon tervezzük a tevékenység megvalósítását.
- o Az iskolai élet szabadidős oldalának megformálásában nagy szerep jut a diákmozgalmat segítő tanárnak.

- o A szabadidő hasznos eltöltésén túl tervezésre, szervezésre szoktat; elemi közösségben nevel társadalmi szerepekre (választás, vezetés, többségi elv, szabályok, törvények betartása, jogérvényesítés); a közösség és önmagunk iránti igényességet és felelősséget alakít ki (lásd iskolai közösségfejlesztési program).
- o A diákmozgalmat segítő tanár szerepe **közvetítő jellegű**. A nevelőtestület és a diákság között vállal közvetítő szerepet. A nevelőtestület döntéseit, elvárásait viszi a diákság elé, a diákok kívánságait artikulálja a nevelőtestület felé.
- o Fontos szerepe van a diákmozgalom működési kereteinek egyértelmű meghatározásában. **Az iskola törvényeit betartatni és betartani kötelező**, de az adott keretek, a határok között az önállóság, a belső demokrácia szabályai szerint működhet a diákmozgalom, s a diákmozgalmat segítő tanárnak e belső demokrácia kialakulását is kell segíteni.
- o Felelősség, együttműködési készség, feladatorientáltság, mérték-tartás jellemzi munkáját.

1.1.8. A közalkalmazotti tanács

- o A munkáltatói és munkavállalói **érdekek egyeztetésében** kap fontos szerepet (törvényadta jogánál és kötelelességénél fogva). Véleményére az iskola vezetőjének mindenkor adnia kell, hiszen tagjai (3 fő) az iskolai dolgozók minden rétegét képviselik.
- o Az iskolai kapcsolatrendszerben éppen ezért meghatározó szerepű.

1.2. A szülők, a tanulók, az iskolai és a kollégiumi pedagógusok együttműködésének formái az iskola közösségeinek kapcsolattartása

1.2.1. Az igazgatóság és a nevelőtestület

A nevelőtestület különböző közösségeinek kapcsolattartása az igazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők és a választott képviselők útján valósul meg.

1.2.1.1. A kapcsolattartás fórumai:

- az igazgatóság ülései;
- az iskolavezetőség ülései;
- félévente egy alkalommal kibővített vezetőségi ülés, amelyen részt vesznek:

- > igazgató, igazgatóhelyettesek,
- > osztályfőnöki munkaközösség-vezető,
- > diákönkormányzatot patronáló felnőtt,
- > Közalkalmazotti Tanács elnöke,
- > a reprezentatív szakszervezetek vezetői,
- > munkaközösség-vezetők;
- különböző értekezletek;
- megbeszélések.

Ezen fórumok időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanárban elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül is értesíti a nevelőket.

1.2.1.2. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól;
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetőségével.

Az igazgatóság és a nevelőtestület tagjai számára az iskolai munka egészére kiterjedő hivatali titoktartás kötelező.

1.2.2. A nevelők és a tanulók

- Az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról;
- Az intézményvezető az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésén évente legalább két alkalommal és a diákközségi ülésen, valamint hetente az iskolagyűlésen;
 - a földszinten elhelyezett hirdetőtáblán keresztül;
- A diákönkormányzat segítője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és az iskola rádióján keresztül;
- Az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon folyamatosan tájékoztatják a tanulókat.

Az osztályban felmerülő tanulói kéréseket, kérdéseket az osztály-

főnök szükség esetén továbbítja az iskola vezetőségének, vagy az illetékes szaktanárnak.

A tanulót egyéni haladásáról a szaktanároknak folyamatosan szóban és írásban tájékoztatni kell.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javasolataikat - az emberi méltóság tiszteletben tartásával - szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével vagy az iskola szülői szervezetével. Kérdéseikre 30 napon belül érdemi választ kell kapniuk.

1.2.3. A nevelők és a szülők

- o Az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az igazgató:

- a szülői szervezet ülésén;
- projektindító napon;
- nyílt napon;
- a szülői értekezlet iskolai/évfolyam szintű részén;
- a földszinten elhelyezett hirdető táblán keresztül;
- alkalmanként megjelenő írásbeli tájékoztatón keresztül;
- elektronikusan a KRÉTA rendszeren keresztül;
- az osztályfőnökök az osztály-szülői értekezleten, a fogadó óráikon és a KRÉTA rendszeren keresztül tájékoztatják a szülőket.

1.2.4. A tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak

1.2.4.1. Szülői értekezletek

1.2.4.2. A tanév során a nevelőtestület osztályonként minimum 2 szülői értekezletet tart. Amennyiben az osztályfőnök, az osztályban tanító tanárok közössége, vagy a szülői szervezet szükségesnek látja, rendkívüli szülői értekezlet hívható össze. Feladata a szülők tájékoztatása:

- > az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- > az országos és a helyi köznevelési politika alakulásáról, változásairól,
- > nyilatkozattételi lehetőségről (HH, HHH, SNI), annak előnyeiről,
- > a közszolgáltatások elérhetőségéről,

- > a helyi tanterv követelményeiről,
- > az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- > saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- > a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- > az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- > a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

1.2.4.3. Fogadóórák

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, felzárkóztatás, továbbtanulás, stb.)

(Az iskola valamennyi pedagógusa a tanév elején rögzítettek szerint fogadóórát tart. Amennyiben a gondviselő fogadóórán kívüli időpontban is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpont egyeztetésével teheti meg.)

1.2.4.4. Nyílt napok

1.2.4.5. Feladata, hogy a szülő, az iskola iránt érdeklődő diák betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

(A tanév rendjében meghatározottak szerint, az időpontok nyilvánosságra hozataláról az iskola igazgatója gondoskodik.)

1.2.4.6. Írásbeli tájékoztatók

Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden dicsérő és elmarasztaló bejegyzést, illetve az érdemjegyeket a KRÉTA rendszerben, az e-naplóban rögzíteni, szülői kérésre a tájékoztató füzetet/ellenőrző könyvet vezetni.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

2. Külső kapcsolatok

Az iskola helye, szellemisége, a városban és környékén betöltött kultúra-meghatározó, emberformáló szerepe, tekintélye miatt fontos- a belső szerkezet, funkciók, feladatok meghatározása, megvalósítása mellett- az iskola külső kapcsolatrendszerének megtervezése. Képviselnünk, menedzselnünk kell magunkat az iskola kapuján kívül is.

2.1. Társintézmények

⇒ *A beiskolázási körzet általános iskoláival* a kapcsolattartás két szempontból fontos:

- Meg kell nyerni az ott tanulókat vonzó lehetőségekkel, színvonalas munkával, növekvő felvételi esélyekkel. Ez az iskolai létszám alakulása és az iskola minőségi munkája miatt fontos.
- Állandó együttműködésre, a pedagógiai programok összevetésére van szükség ahhoz, hogy az oktatási törvény által előírt **átjárhatóság** ne csak deklarált elv, hanem valós tény legyen.

⇒ *A környező középiskolák*

- A kapcsolattartás egyrészt erőmérés is, ismernünk kell a környező középiskolák kínálatait, hogy versenyben maradhassunk, s némely területen versenybe hozhassuk magunkat.
- Másrészt a településszerkezetből adódóan (sok kisváros alkot együttesen „nagyvárosi” oktatási kínálatot) szükséges fejlesztések összehangolása, egymást kiegészítő tevékenységek fölfuttatása a kínálat növelése érdekében.
- Közvetlen munkakapcsolat kialakítása is elképzelhető a munkaközösségek szintjén.

⇒ *Kollégium*

- Hasonló okok miatt fontos a kapcsolattartás, mint a szülői házzal, hiszen a szülői ház funkcióit igyekszik pótolni.
- Az együttműködés alapszintje a kollégiumi csoportvezetők és az osztályfőnökök együttműködése. Ennek színvonalát a **kölcsönösség** határozza meg és emeli.
- Fontos a rendszeres részvétel egymás rendezvényein: pl.:
 - projektindító napon,

- beiratkozáskor,
- szülői értekezleten,
- nyílt napon.

⇒ Községi szolgálat ellátásában érintett szervezetek

- az egészségügyi,
- a szociális és jótékonyági,
- az oktatási,
- a kulturális és közösségi,
- a környezet- és természetvédelemi,
- a katasztrófavédelmi,
- az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal,
- az idős emberekkel közös sport- és szabadidős tevékenység.
- Tanulóink 50 órás közösségi szolgálatát a törvényi előírásoknak megfelelően szervezzük a 9-11. évfolyamon a fenti tevékenységet végző intézmények közreműködésével.

⇒ Segítő szervezetek

- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatásának, esélyeinek növelése érdekében szükséges a segítő szakmai szervezetekkel a folyamatos kapcsolattartás, a szakszolgálatok igénybevétele.

⇒ Egyéb művelődési intézmények (művelődési ház, könyvtár, múzeum, színházak, szerkesztőségek)

- A külső kapcsolatok fontos színtere a kultúraszervezés (előadások, kiállítások). ez többszörösen hasznos, hiszen a kulturális élet minőségét emeli, az esztétikai nevelés fontos eszköze, színvonalemelő hatású. A külső kapcsolatok révén összehangolódik a közművelődés városi és iskolai oldala.
- Az ilyenfajta összefogás egyik része az eszmei érték; a másik az anyagi erőforrások hatásos kihasználása.

⇒ Sportlétesítmények, sportkörök (városi és iskolai)

- A sport területén is az erők egyesítésére kell törekedni.

- o A város sportéletének tervezésében, alakításában az iskola tárgyi és személyi feltételeivel markáns szerepet vállalhat.

2.2. Intézmények, gazdálkodó szervek, alapítványok (helyi, országos szinten)

Az iskola fejlesztéséhez minden lehetséges külső erőforrást igénybe kell venni:

- ⇒ pályázatok, alapítványi támogatások elnyerése;
- ⇒ az iskola létesítményeinek az oktató-nevelő munkát nem zavaró hasznosítása.

3. A Mátyás Király Gimnázium külföldi (költsegtérítéses) kapcsolatai

A külföldi kapcsolatok, diákcserék az iskola hagyományosan ápolat külső kapcsolatai - a legrégibb (bambergi) diákcseré 38 éve tart.

A diákcseré kapcsolatok megteremtésénél azokat az elveket állítottuk középpontba, amiket Európa kultuszminiszterei állítottak az iskolai nevelés elé.

- ⇒ a felelősség kialakítása olyan értékekért, mint a kultúrák közötti különbség, demokrácia, tolerancia,
- ⇒ a kulturális csere, mint eszköz az ifjúsági mobilitás elősegítésére;
- ⇒ az együttműködési kompetencia fejlesztése;
- ⇒ tájékozódás a nyitott világban (közlekedés, városi élet, információ szerzés, tájékozódás);
- ⇒ élő nyelvhasználat.

Diákcseré kapcsolatok:

3.1. FONYÓD - BAMBERG - NAGYVÁRAD

- ⇒ Kelet-nyugat kulturális csere és három nemzet kapcsolata:
 - o magyar - német
 - o magyar - román
 - o román - német
 - o magyar - magyar.
- ⇒ A nemzeti összetartozás erősítésén túl a szomszéd népek megbékélését is segíti a kapcsolat.
- ⇒ Célnyelve: a német - nyelvgyakorlásra alkalmas diákcseré.

3.2. FONYÓD - JELEŠNA (Lengyelország)

- ⇒ Sport jellegű diákcseré kapcsolat: magyar részről a téli időpont a sítáborozást teszi lehetővé.
- ⇒ A téli sportok (síelés) népszerűsítésére alkalmas.
- ⇒ A szociális hátrányok mérséklésére is alkalmat nyújt, mert lehetővé teszi a nehezebb körülmények közt élők kedvezményes síoktatását.

3.3. ERASMUS programban megvalósult diákcserék

Célnyelv: angol.

3.4. Határtalanul programhoz csatlakozás

4. Fejlesztési feladatok a kapcsolatrendszerben

4.1.

A törzskari vezetés mellett még **világosabbá kell tenni a lineáris** szervezeti modell kapcsolathálózatát, meg kell erősíteni a munkaközösség-vezetők középvezetői szerepét, a munkaközösségek együttműködését, javítani a belső információáramlást, változatossá kell tenni az iskolai információs csatornákat.

4.2.

Minden támogatást meg kell adni a munkaközösségek számára, hogy valóban szakmai műhelyként funkcionáljanak, továbbképzéseket szervezhessenek, megismerjék egymás munkáját. Hiszen a helyi tervezésben megnövekedett felelősségnek csak állandó szakmai „készenléttel” felelhetnek meg.

4.3.

Kiemelt feladat az együttműködési rendszer folyamatos fenntartása, megújítás és tájékozódás a rendszer gazdagításának lehetőségeiről.

4.4.

A nevelésben és oktatásban érdekeltek (nevelőtestület – diákok – szülők – kollégiumi nevelők) folyamatos információ áramlásának adekvát formáit kell kidolgozni. Reményeink szerint segítséget nyújt ebben az elektronikus (pl.: KRÉTA vagy más) rendszer alkalmazása.

XVII. MELLÉKLETEK

Szaktantermek

A tanárok képzettségi mutatói

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A Pedagógiai program felülvizsgálata -legitimáció

Jegyzőkönyv

I. számú melléklet: Szaktantermek -Az oktatás térszerkezete
földszint

Számítástechnika 2

Tt szertár	Tt előkészítő	Természet-tudományos laboratórium	Tt öltöző	Orvosi szoba	Kémiaterem
------------	---------------	-----------------------------------	-----------	--------------	------------

déli-szárny földszint

Tanuszoda	Tornaterem	Kondi terem
Öltözők, fürdők		

Könyvtár-terem	Olvasó terem	Testnevelő tanári
----------------	--------------	-------------------

III. emelet

Biológia- földrajz szertár	Biológia elő- készítő	Biológia előadó	Földrajz te- rem	Történelem szertár	Történelem 1 tanterem	Történelem 2 tanterem
----------------------------------	--------------------------	--------------------	---------------------	-----------------------	--------------------------	--------------------------

II. emelet

Magyar 1 tanterem	Magyar 2 tanterem	Idegen-nyelvi szertár	Magyar 3 tanterem	Nyelvi labor	Német te- rem
----------------------	----------------------	--------------------------	----------------------	--------------	------------------

I. emelet

Számítástechn. szertár	Számítástechn.1 labor
---------------------------	--------------------------

Fizika1 tan- terem	Fizika szertár	Fizika2 elő- adó	Matematika 1 tanterem	Matematika 2 tanterem	Matematika 3 tanterem
-----------------------	----------------	---------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

főemelet

Rajzterem	Angolterem	Klubterem
-----------	------------	-----------

II. 2. számú melléklet: A tanárok képzettségi mutatói

Név	Egyetem	Főiskola	Szakvizsga
1. Szilasi Gábor	angol nyelv		BME közokt. vez.
2.Sári Dénesné	magyar-német		BME közoktatás vez.
3.Hosszú Zoltánné	közgazdász-tanár	műszaki főiskola postaüzemi üzem- mérnök, műszaki ta- nár	BME közokt. vez.
4.Babina Edit	történelem-földrajz- társadalomismeret		Társadalomismeret
5.Bognárné Huzsvai Cecília	német, spanyol		BME közokt. vez.
6.Boros Felicitas Klára	kémia-biológia		
7.Bors Éva Gabriella	testnevelés	földrajz	
8. Brachna Máté János	történelem-földrajz		
9.Cziráki Tamás	matematika szabadidő szervező		
10.Cziráki Zsófia	magyar biológia		
11.Fazekas Mónika	testnevelés	földrajz	
12.Fejes Anikó Angéla	biológia mikrobiológus	biológia-kémia	BME közokt. vez.,

13.Geiblné Simon Szilvia	német		
14.Göncz Attila Mihály	matematika - technika informatika		kétszintű érettségi
15.Györei Brigitta	testnevelés		
16.Ill Gabriella	német, francia, orosz		
17.Kalászné Perényi Nóra	angol		
18.Kalota-Czippán Andrea	magyar nyelv és irodalom		
19.Kasztli Rozália	matematika-informatika		PTE - mentortanár szakvizsga,kétszintű érettségi
20.Kecskemétiné Kaszala Annamária Rita	Kémia-környezettan, vegyész		
21.Kereskai Zita	magyar	magyar - történelem	magyar
22. Kertész Lóránt Ferenc	spanyol		
23.Keserű Zoltán Sándor	német	német	BME közokt. vez.
24.Kiss Sándor Róbert	fizika, informatika		
25. Koleszár Viktória	magyar nyelv és irodalom - olasz		
26.Kovács Balázs	matematika-fizika		
26.Kozák Attila	fizika - informatika	informatika	

28.Köllő Csaba	matematika		
29. Dr. Lázár Zoltánné	Magyar nyelv és irod. és ének-zene		
30.Lehel László	testnevelés		
31.Mátrai Janity Zita	magyar-orsz-angol	angol nyelvtanár	
32.Nagy Elvira	angol nyelv		
33.Orbán-Teveli Tekla	angol nyelv		
34.Pusztai Ágnes	angol, matematika		
35.Sebestyén Vörös Erzsébet		Informatikus- könyvtáros Műszaki Főiskola, műsz. taná- ri	
36.Szilasi Károly Móni- ka	történelem, német		
37.Varga Sámuelné	angol nyelv	angol-orsz	
38.Vargov Zuzana	angol-orsz-ének		
39.Virág-Halvax Eszter	magyar	magyar-történelem	BME közokt. vez.
40. Lengyel Julietta Gab- riella		rajz - vizuális kultúra	
41.Zentai Ildikó	földrajz	biológia-földrajz	Család és gy.védelmi

III. 3. számú melléklet: eszközök, felszerelések jegyzéke

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések megfelelnek a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 2. számú mellékletében foglaltaknak.

Az egyes tantárgyak központi programjában előírt oktatást segítő eszközökkel az iskolánk rendelkezik. Az elavult, meghibásodott eszközök pótlásáról, javításáról folyamatosan gondoskodunk.

IV. számú melléklet: Felülvizsgálat - Legitimáció

A pedagógiai program megvalósíthatóságát, hatását az elkövetkezendő időkben folyamatosan vizsgálni kell.

A módosítás iránti kérelmet a mindenkor intézményvezető hagyja jóvá, a szükséges fenntartói egyeztetések, a véleményeztetés (szülői szervezet, diákönkormányzat) után.

Legitimációs záradék

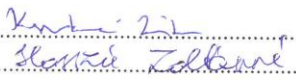
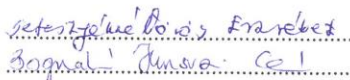
A Mátyás Király Gimnázium Pedagógiai Programját az iskolai diákönkormányzat, a szülői szervezet a 2020. augusztus 24. napján tartott értekezleten véleményezte és elfogadásra javasolta.

A Mátyás Király Gimnázium Pedagógiai Programját a nevelőtestület a 2020. augusztus 24. napján tartott ülésén elfogadta, az intézményvezető jóváhagyta.

A Mátyás Király Gimnázium Pedagógiai Programjának megvalósításához az iskola fenntartójára jogszabályi előírásokon felül háruló többletkötelezettség, többletköltség tanévenként külön egyeztetés alapján kerül meghatározásra.

A Pedagógiai Program megvalósításához tanévenként ismétlődő többletköltségek

- Az általános iskolásoknak tartott tantárgyi versenyek (idegen nyelvek, matematika, informatika, természettudományok)
- A beiskolázást támogató tájékoztató anyagok készítése
- Diákprogram támogatása (fordított és szecskanap)
- Hangosítás (hangszórók, mikrofonok)
- Vízi sporteszközök javítása
- Nevelési értekezletre, iskolanapra meghívott előadók tiszteletdíja
- Tanulmányi -, és sportversenyek (nevezés, utazás költsége)
- Helikon (nevezés és a szállás - étkezés és utazás költségei) - 2 évente
- Aludj máskor (utazás, kellékek)!

Intézmény OM -azonosítója 034145	Intézményvezető: Szilasi Gábor
Legitimációs záradék -Az érvényességet igazoló aláírások:	
IKT/0046-000/2020.határozatszámom elfogadta: Nevelőtestület nevében névaláírás	Véleménynyilvánítók: Szülők közössége nevében
IKT/0046-000/2020.határozatszámom jóváhagyta: Szilasi Gábor Intézményvezető 	
A többletkötelezettségek vonatkozásban a fenntartó egyetértése külön dokumentumban jelenik meg.	
Hatályos: 2020. szeptember 1.	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: http://www.matyas-fonyod.hu/	

Pedagógia Program módosításának elfogadása	
2020.08.24	
1.	Szilasi Gábor
2.	Hosszú Zoltánné
3.	Sári Dénesné
4.	Babina Edit
5.	Bognárné Huzsvai Cecília
6.	Boros Felicitas Klára
7.	Bors Eva
8.	Cziráki Tamás
9.	Dr. Lázár Zoltánné
10.	Fazekas Mónika
11.	Fejes Anikó
12.	Geiblné Simon Szilvia
13.	Göncz Attila
14.	Győrei Brigitta
15.	Ill Gabriella
16.	Kalászné Perényi Nóra
17.	Kalota - Czippan Andrea
18.	Kasztl Rozália
19.	Kecskemétné Kaszala Annamária Rita
20.	Kereskai Zita
21.	Keserő Zoltán
22.	Kiss Sándor Róbert
23.	Kovács Balázs
24.	Kozák Attila
25.	Köllő Csaba
26.	Lehel László
27.	Lengyel Julietta Gabriella
28.	Mátrai Janity Zita
29.	Nagy Elvira
30.	Pusztai Ágnes
31.	Sebestyén Vörös Erzsébet
32.	Szilasiné Károly Mónika
33.	Varga Sámuelné
34.	Vargová Zuzana
35.	Virág-Halvax Eszter
36.	Zentai Ildikó

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. §. (1.) alapján
a fenntartó az intézmény pedagógiai programjában szereplő
többletkötelezettségek vonatkozásában az évente felülvizsgált táblázatban
elfogadott tételek összegével egyetért.

Siófok, 2020. augusztus

2020 AUG 31.

.....
Dr. Gruberné Kis-Pál Andrea

Tankerületi igazgató

Siófoki Tankerületi Központ

B)

Helyi tanterv

Tartalomjegyzék

I.	A gimnáziumi oktatás.....	127
1.	A helyi tervezésről	127
2.	A jelen tervezés céljai és feladatai	128
3.	A gimnáziumi oktatás képzési rendszere	131
4.	A választott kerettantervek, a kötelező és nem kötelező tantárgyak és óraszámok	133
II.	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló teljesítményének, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája	167
1.	Magasabb évfolyamra lépés általános feltételei.....	167
2.	Az ellenőrzés és értékelés iskolai követelményei, formái	173
3.	Az otthoni felkészülés elvei és korlátai	177
4.	A magatartás és szorgalom értékelése, minősítése	179
5.	Jutalmazás az iskolában.....	180
6.	Elmarasztalás az iskolában.....	183
7.	Egyéb helyi tanulói jutalmak és kitüntetések	184
III.	Tankönyvek – tansegédletek.....	187
IV.	Az egészségnevelési, egészségfejlesztési elvek	189
1.	Jogszabályi háttér	189
V.	A tanulók fizikai állapotának mérése	197
VI.	A környezeti nevelés helyi szintű tervezése	198
1.	A környezeti nevelés alapelvei	198
VII.	MELLÉKLETEK.....	202
2.	204	

XVIII. A GIMNÁZIUMI OKTATÁS

1. A helyi tervezésről

Új tanterv bevezetése mindig valamilyen jelentős társadalmi, filozófiai (világnézeti) ideológiai, tudományos változás jelzője, illetve kísérő jelensége volt.

Ilyen változás (a hit és gondolkodás megújulása) hívta életre a pedagógiai történet első tantervét – **Melanchton** tantervét. Hasonló célok, de ellentétes gondolkodásmód teremtette meg az ellenreformáció világtantervét a „**Ratio Studiorumot**”. Ezek a tantervek hatókörüket tekintve rendkívül szélesek (európaiak) voltak. Az állami tanterveket a felvilágosult abszolutizmus(ok) idején alkottak először – nálunk a **Ratio Educationis** (1777) szabályozta először az állami oktatás rendszerét az alapvető műveltségelemekkel rendelkezők körének kiszélesítése céljából. Ugyanakkor a felekezeti iskolák saját tanterv alapján oktattak – kis túlzással akár helyi tantervnek nevezhetnék ezt a szabályzást.

A helyi tantervezést a **demokratikus iskolarendszer** feltételeként tartják számon, mert

mert mindenkinek korszerű alpműveltséget nyújt;

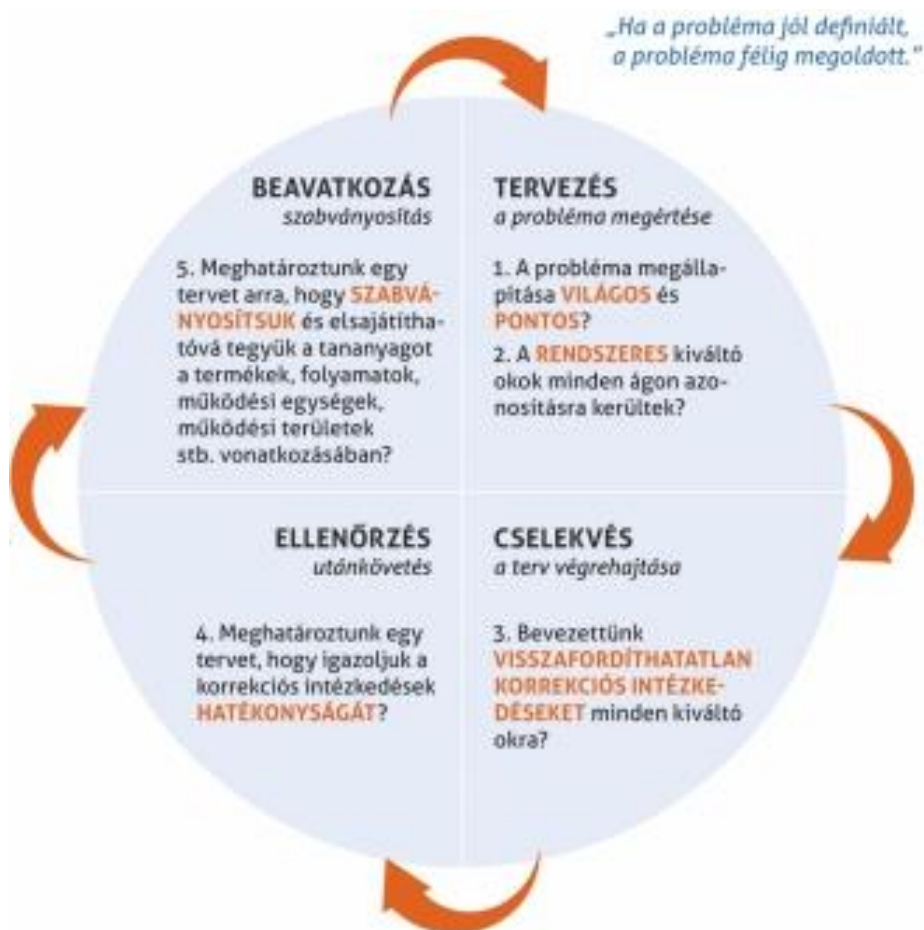
differentiál;

átjárhatóbb rendszer jön létre,

figyelembe vehet környezeti sajátosságokat, réteg-specifikumokat;

teret ad a szaktanári önállóságnak.

A tervezés folyamatjellegű tevékenység, az oktatásba is beépülő PDCA ciklusra épülő tevékenység. A működő folyamatokat ellenőrizni és monitorozni, az eredményeket pedig értékelni kell (mi működik és mi nem), ha szükséges, akkor változtatni is, amikor a bevezetett fejlesztések eredményeiről rendelkezésre áll az információ.

Forrás: NHS Improving Quality, 2014

<http://oktataskepzes.tka.hu/hu/crocoos/utmutato/2-az-intezmenyi-kapacitasfejlesztes-lepesei-a-tervezes-cselekves-ellenorzes-beavatkozas> Letöltve: 2020. 03.28.

Az iskolai tervezésnek fel kell oldania a kettős szabályozás (a kerettantervi folyamatszabályozás és az Érettségi vizsgaszabályzat kemény kimenet szabályozásának) dilemmáját. Ugyanakkor a tervezéssel optimális helyzetet kell teremteni az iskolában folyó nevelő-fejlesztő munkának. S a tervezési szakasz mobilitását fel kell váltani az iskolai munka releváns szükségletének, **az ÁLLANDÓSÁGNAK**. Ennek megteremtése a tanár és diák számára egyaránt **fontos, a nyugodt alkotó légkör feltétele**.

2. A jelen tervezés céljai és feladatai

A gimnáziumban az általános műveltséget kiterjesztő és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő-oktató tevékenység folyik. Alapfeladata az érettségi vizsgára és a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás tantárgyi és tantárgyközi tartalmak és tevékenységek révén elsajátítható tudást közvetít, továbbfejleszti a kommunikációs és a tanulási kompetenciát. Folyamatosan nevel az anyanyelv igényes használatára, a természeti és az épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, valamint a fenntartható fejlődés és fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre. Kialakítja tanulóiban az ún. élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal és problémakezelési módokkal felkészíti tanulóit arra, hogy a tudás - a stabil értékek mellett - mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is.

Feladata a nemzeti és európai identitástudat továbbépítése a tanulóknban; intellektuális, érzelmi és testi érésük egyensúlyának biztosítása. Együttműködésre és kooperációra nevel, fejleszti a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket: az önismeretet, az önbizalmat, az alkalmazkodóképességet, a kudarc-tűrést. Mindezzel előmozdítja a tanulóknban a konstruktív attitűd kialakulását.

A gimnázium a tantárgyi képzésben előnyben részesíti a képességfejlesztést, ezért törekszik az elméleti ismeretek és a pragmatikus, alkalmazott tudás meggyőző összekapcsolására, igazodva a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott elvárásokhoz, miszerint:

„Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.”

A rendelkezésre álló órakeretben a diszciplináris tudás közvetítése összekapcsolódik az alkalmazás lehetőségeinek megismertetésével. Ugyanilyen fontos az egyes diszciplinák közötti koherencia megteremtése: az, hogy az oktatás mindenkor vegye figyelembe a tantárgyak metszéspontjában elhelyezkedő közös tartalmakat és fejlesztési feladatokat.

A gimnáziumi nevelés és oktatás egyik alapvető célja, hogy a tanulókat összefüggésekben és rendszerben való gondolkodásra nevelje. Tegye képessé őket információk szerzésére, szűrésére és feldolgozására, az információs korban való eligazodásra. Követelményeivel és tevékenységével ösztönözze a tanulókat tudásra

épülő, önálló vélemény kialakítására, alternatívák felismerésére és mérlegelésére, majd az ezeken alapuló felelős döntésekre.

Az iskola a maga arculatával, egész programjával, helyi sajátosságaival, a tanulás szervezésének változatos módjaival biztosítja, hogy diákjai érdeklődésüknek, képességeiknek, eredményeiknek, pályaválasztási szándékuknak megfelelően tanulhassanak.

A képzési folyamatban figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, az életkorhoz és az egyéni érettséghez igazodva optimalizálja terhelésüket. Törekszik a személyre szóló fejlesztésre, támaszkodik a tanulók érzelmi intelligenciájára, képzeletére, számít kreativitásukra, illetve tudatosan is előmozdítja mindezek fejlesztését.

A személyiségfejlesztésben fontos a felelős társadalmi magatartás kialakítása, az állampolgári szerepre, a demokratikus életformára való felkészítés, azaz a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása.

A személyiség formálásában nélkülözhetetlen szerepet tölt be az esztétikai nevelés. Az iskola elősegíti, hogy tanulói minél tovább jussanak azon az úton, amely a szépség pusztá megtapasztalásától annak mélyreható élményéig vezet. A szépség - a művészeti nevelés és oktatás mellett - jelen van a gondolkodás művelésében és a mindennapi környezet alakítására irányuló iskolai tevékenységben.

A tanulók személyiségére meghatározóan hat az iskola saját éthosza, mindennapjainak létmódja, az a légkör és környezet, amelyben az iskolai élet zajlik.

A magatartás, az életvitel, a szociális kompetenciák területén lényeges az önmagukért, társas környezetükért és a tágabb természeti-társadalmi környezetért érzett erkölcsi felelősség fejlesztése. Az iskola által szervezett tevékenységekben, tanulási és más élethelyzetekben tapasztalja meg a tanuló az olyan normák fontosságát és érvényesíthetőségét, mint a másik ember megbecsülése, a cselekvő hazaszeretet, a nyitottság más népek kultúrája, hagyományai iránt. Ennek érdekében a gimnázium előnyben részesíti azokat a tanulási formákat, amelyekben meghatározó a kezdeményezőkéesség, a másokkal történő hatékony együttműködés, valamint a saját munkáért, cselekedetért érzett felelősség.

A gimnázium mint általánosan művelő iskolatípus felkészíti tanulóit arra, hogy az iskolából egy folyamatosan változó világba lépnek. Tudatosuljon bennük a magyar

társadalom demokratikus létmódja, az európai integrációs folyamat és hazánk kapcsolódása ehhez a folyamathoz, szembesüljenek a kultúraváltás és a globalizáció jelenségeivel, kihívásaival.

3. A gimnáziumi oktatás képzési rendszere

Az iskola hagyományosan az érdeklődési kör prioritásával iskolázott be az elmúlt években. A beiskolázásnak ezt a hagyományát továbbra is megtartjuk és ezzel együtt törekszünk a modern kor követelményeinek megfelelő képzési struktúrát kialakítani.

Képzési sajátosságok a 9-10. évfolyamokon a beiskolázási körzet igénye, a fenntartó egyetértésével, a jelentkezők számától függően tervezett képzések:

számítógépes grafika csoport magasabb óraszámú informatika és vizuális kultúra oktatással,

humán jellegű képzésű csoport: magyar-történelem és kommunikáció magasabb óraszámú magyar nyelv és irodalom, történelemoktatással,

emelt szintű német nyelvi csoport,

emelt szintű angol nyelvi csoportok (kezdő-haladó),

emelt szintű matematika csoport, (magasabb óraszámú angol nyelvi oktatással)

reál jellegű képzésű csoport magasabb óraszámú biológia-kémia, matematika oktatással,

nyelvi előkészítő (angol nyelvi és német/spanyol nyelvi).

Az osztályonként rendelkezésre álló szabadon felhasználható órakeretet (Köznev.törv. 27.§ és 6. számú melléklete) ezeknek a lehetőségeknek a megvalósítására és csoportbontásra fordítjuk.

A tantárgyi modulokat a táblázat szerint építettük be a tantárgyi rendszerbe!

A 11-12. évfolyamon kötelező érettségi vizsgatárgyak (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv) és a választható vizsgatárgyak: második idegen nyelv, fizika, informatika, kémia, biológia, gazdasági ismeretek, földrajz, vizuális kultúra, ének-zene, testnevelés és sport szerepel a tantárgyi rendszer gerinceként.

Az iskola a 11-12. évfolyamon a fenti tantárgyak követelményeinek az elsajátítását teszi lehetővé.

A tanuló a vizsgatárgyak többségét választhatja közép- és emelt szinten. Középszintű érettségi vizsgára való felkészítést biztosítunk gazdasági ismeretekből, vizuális kultúra tantárgyakból.

A 10. évfolyamon tanulókat minden év áprilisában, a fenntartó jóváhagyását követően tájékoztatja az iskola a választható érettségi vizsgatárgyakról és a felkészítés szintjéről. (Előzetesen véleményezi a szülői szervezet és a diákönkormányzat).

A szabadon felhasználható órakeretet csoportbontásokra, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra és a különböző szintű érettségi iránti igény kielégítésére fordítjuk.

4. A választott kerettantervek, a kötelező és nem kötelező tantárgyak és óraszámok

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervekre épül:

A 2020/2021-es tanévtől kezdődően felmenő rendszerben:

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára:

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról értelmében az alábbiak:

- [Magyar nyelv és irodalom 9-12. évfolyam](#)
- [Matematika 9-12. évfolyam](#)
- [Történelem 9-12. évfolyam](#)
- [Állampolgári ismeretek 12. évfolyam](#)
- [Természettudomány 11. évfolyam](#)
- [Kémia 9-10. évfolyam](#)
- [Fizika 9-10. évfolyam](#)
- [Biológia 9-10. évfolyam](#)
- [Földrajz 9-10. évfolyam](#)
- [Első idegen nyelv 9-12. évfolyam](#) (angol, német, spanyol)
- [Második idegen nyelv 9-12. évfolyam](#) (angol, német, spanyol)
- [Ének-zene 9-10. évfolyam](#)
- [Vizuális kultúra 9-10. évfolyam](#)
- [Dráma és színház 12. évfolyam](#)
- [Mozgókép-kultúra és médiaismeret 11-12. évfolyam](#)
- [Digitális kultúra 9-11. évfolyam](#)
- [Testnevelés 9-12. évfolyam](#)

A 2020/2021-es tanévtől kezdődően kifutó rendszerben 10-11-12. évfolyamokon:

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára:

Emelt óraszámú kerettantervek közül:

- [Emelt idegen nyelv](#)
- Emelt matematika [A változat](#)
- [Emelt biológia-egészségtan*](#)
- Emelt fizika
- [Emelt kémia*](#)
- Emelt informatika

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

4.1. Szabadon tervezhető órák felhasználása

9. évfolyam a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben:

Osztály/oktatási szint	Melyik tantárgy óraszámában lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
9.a számítógépes grafika	Vizuális kultúra	1 óra
9.a számítógépes grafika	Digitális kultúra	1 óra
9.a magyar-történelem és kommunikáció	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
9.a magyar-történelem és kommunikáció	Történelem	1 óra
9.b emelt angol	Angol nyelv	2 óra
9.c emelt matematika-angol	Matematika	2 óra
9.c biológia-kémia képzésű csoport	Biológia	1 óra
9.c biológia-kémia képzésű csoport	Kémia	1 óra
9.c emelt német	Német nyelv	2 óra
9/Ny angol nyelvi csoport	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
9/NY angol nyelvi csoport	Matematika	1 óra
9/NY spanyol/német nyelvi csoport	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
9/Ny spanyol/német nyelvi csoport	Matematika	1 óra

Nyelvi előkészítő évfolyam óraszámai a gimnáziumban

Tantárgyak	Óraszám/hét
Idegen nyelv	18
Testnevelés és egészségfejlesztés	5
Informatika	5
Képességfejlesztés/Matematika	1
Képességfejlesztés/Magyar nyelv	2
Osztályfőnöki	1
Összesen:	32

10. évfolyamon a 2020/2021-es tanévben kifutó rendszerben

Osztály/oktatási szint	Melyik tantárgy óraszámára lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
10.a emelt német	Német nyelv	3 óra
10.a emelt német	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
10.b emelt angol	Angol nyelv	3 óra
10.b emelt angol	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
10.c emelt matematika	Matematika	3 óra
10.c emelt matematika	Angol nyelv	1 óra
10.c angol képzés	Matematika	1 óra
10.c angol képzés	Angol nyelv	3 óra
10.a humán csoport	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
10.a humán csoport	Történelem	2 óra

A 2020/2021, a 2021/2022 és a 2022/2023-as tanévekben kifutó rendszerben a 11. és a 12. évfolyamon minden tanuló számára kötelező a kerettantervi alap óraszámán túl az eredeti emelt szintű képzésén felül egy 3 órás fakultációt, vagy kettő 3 órás szabadon választható fakultációs tantárgyat felvenni, így biztosított a tanulónkénti heti kötelező 35 óra (lásd. 4. 3. pontban).

A kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával egyrészt a kötelező tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az emelt szintű képzésre és az ismeretek elmélyítésére több idő jusson.

4.2. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az oktatás eredményessége érdekében a hagyományos megoldás mellett alkalmazzuk az osztályra épülő, de az osztálykereteket időlegesen fellazító, átlépő megoldásokat.

A csoportbontások alkalmazására a hatékonyság növelésének érdekében, technikai okokból vagy a választás lehetőségének biztosítása céljából kerül sor.

A szervezés folyamán figyelembe vett alapvető szempontok:

- a tanulócsoporthoz tartozó órák számaira vonatkozó törvényi előírások;
- a tantestület személyi kapacitása;
- a feladat-ellátási hely helyiségeinek kapacitása;
- a szükséges eszközállomány darabszáma;

- a csoportlétszámok racionalizálása;
- a finanszírozás lehetősége.

Csoportbontásra törekszünk:

- az idegen nyelvoktatásban,
- a tagozatos csoportok tagozatjellegéhez igazodó tantárgyaiban,
- a fakultációs csoportokban,
- az informatikaoktatásban,
- a matematikaoktatásban,
- a testnevelésórák szervezésében.

Az egyes tanévekben alkalmazott csoportbontásokat az intézményvezető javaslata alapján terjesztjük elő.

4.3. Választott tantárgyi kerettantervek

Iskolánk a 2012-es NAT-hoz illeszkedő kerettantervben szereplő választható („*A változat*” illetve „*B változat*”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít a 2020/2021-es tanévtől induló 10-12.évfolyamon kimenőrendszerben:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
9-12. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom 9-12. A változat
9-12. évfolyam	Emelt matematika A változat
9-11. évfolyam	Fizika B változat
9-10. évfolyam	Kémia B változat
10-12. évfolyam	Biológia-egészségtan B változat
9-10. évfolyam	Ének-zene A változat
11-12. évfolyam	Művészetek- Ének-zene A változat

A 2020/2021-es tanévtől, a 9. évfolyamtól kezdődően felmenő rendszerben. A 2020-as NAT-hoz illeszkedő központi kerettantervek is, két évfolyamra határozzák meg a tananyagot és a követelményeket. Így a legfontosabb feladatnak azt tartottuk, hogy az ajánlásunkban javaslatot tegyünk a tananyagok évfolyamonkénti bontására és az egyes tematikai egységekhez tartozó órakeret meghatározására.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok évfolyamonkénti bontását, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározását a melléklet tartalmazza.

A középszintű érettségi tantárgyak szóbeli vizsga témaköreit szintén a melléklet tartalmazza.

4.4. Osztályok óraserkezete a 2020/2021-es tanévben

9. a számítógépes grafika, magyar-történelem és kommunikáció és emelt szintű német nyelvi képzés

Max heti óraszám: 34 óra/hét	alap	Szg	M-t és k.	Német
* Magyar nyelv és irodalom/ humánnál +1 óra	3	3	4	3
*Német nyelv (tagozatnál +3 óra)	3	3	3	6
Angol nyelv	3	3	3	2
Matematika	3	3	3	3
*Történelem (m-t-k-nál +1 óra)	2	2	3	2
Állampolgári ismeretek				
Kémia	1	1	1	1
Fizika	2	2	2	2
Biológia	3	3	3	3
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
*Vizuális kultúra	1	2	1	1
Mozgóképkultúra és médiaismeret				
*Digitális kultúra (szg-nél +1 óra)	2	3	2	2
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
összesen:	32+2	34	34	34

*Szabadon tervezhető órakeret terhére növelt órák.

A 2020/2021-es tanévben - 9. a osztály
számítógépes grafika, magyar-történelem és kommunikáció és emelt szintű
német nyelvi képzés

*Szabadon tervezhető órakeret terhére növelt órák.

Max finanszírozott időkeret: 57 óra/hét	alap	Szg	M-t és k.	Német
* Magyar nyelv és irodalom 2 csoport: szg+német=3 óra, magyar-történ. és komm. 4óra	3	3	4	
*Német nyelv 2 csoport: szg+m-t =3 óra, németnél 5 óra	3	3		6
Angol nyelv 2 csoport: szg+m-t-k=3 óra, német 2 óra	3	3		2
Matematika 2 csoport: szg+m-t-k=3 óra, német 3 óra	3	3	3	
*Történelem 2 csoport: szg+német=2 óra, m-t-k-nál 3 óra	2	2	3	
Állampolgári ismeretek				
Kémia	1	1		
Fizika	2	2		
Biológia	3	3		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
*Vizuális kultúra		1	1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret				
*Digitális kultúra 3 csoport:	2	3	2	2
Testnevelés lányok	5	3		
Testnevelés fiúk 9.ab osztály együtt 3 óra, 1,5 óra jut erre az osztályra		1,5		
Testnevelés összevont ac lányok, és bd lányok együtt és a 9. évfolyamos fiúk együtt		1,5		
Osztályfőnöki	1	1		
összesen:	32+2	57		

Csoportbontásban tanítjuk:

- a magyar irodalmat - 2 csoportban,
- az idegen nyelveket - 2 csoportban,
- a matematikát - 2 csoportban,
- a történelmet - 2 csoportban,
- a digitális kultúrát - 3 csoportban,
- a testnevelés 3 óráját a 9. A és a 9. B osztályban összevonva - 3 csoportban: 9. a lányok, 9.b lányok, 9. ab fiuk tartjuk, a további 2 órát ac lányok, és bd lányok együtt és a 9. évfolyamos fiuk együtt

2020/2021-es tanévben

9. b emelt szintű angol nyelvi osztály

Max heti óraszám: 34 óra/hét	alap	Kezdő	Haladó
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3
Német nyelv	3	2	2
*Angol nyelv	3	6	6
Matematika	3	3	3
Történelem humánnál	2	2	2
Állampolgári ismeretek			
Kémia	1	1	1
Fizika	2	2	2
Biológia	3	3	3
Földrajz	2	2	2
Ének-zene	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1
Mozgóképkultúra és médiaismeret			
Digitális kultúra	2	2	2
Testnevelés	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1
összesen:	32+2	34	34

*Szabadon tervezhető órakeret terhére növelt órák.

2020/2021-es tanévben

9. b emelt szintű angol nyelvi osztály

Max finanszírozott időkeret: 57 óra

Max finanszírozott időkeret: 57 óra	alap	Kezdő	Haladó
Magyar nyelv és irodalom	3	3	
Német nyelv	3	2	2
*Angol nyelv	3	6	6
Matematika	3	3	3
Történelem	2	2	
Állampolgári ismeretek			
Kémia	1	1	

Fizika	2	2	
Biológia	3	3	
Földrajz	2	2	
Ének-zene	1	1	
Vizuális kultúra	1	1	
Mozgókép-kultúra és médiaismeret			
Digitális kultúra	2	2	2
Testnevelés lányok		3	
Testnevelés fiúk 9.ab osztály együtt 3 óra, 1,5 óra jut erre az osztályra	5	1,5	
Testnevelés összevont ac lányok, és bd lányok együtt és a 9. évfolyamos fiúk együtt		1,5	
Osztályfőnöki	1	1	
összesen:	32+2	48	

Csoportbontásban tanítjuk:

- a magyar irodalmat - 2 csoportban,
- az idegen nyelveket - 2 csoportban,
- a matematikát - 2 csoportban,
- a digitális kultúrát - 2 csoportban,
- a testnevelés 3 óráját a 9. A és a 9. B osztályban összevonva - 3 csoportban: 9. a lányok, 9.b lányok, 9. ab fiúk tartjuk, a további 2 órát ac lányok, és bd lányok együtt és a 9. évfolyamos fiúk együtt

9. c osztály - volt angol nyelvi előkészítő (10/NY), emelt matematika, biológia-kémia képzés

Max heti óraszám:

34 óra/hét

	alap	10/NY angol	Matek	B-K
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
Német nyelv	3	2	2	2
*Angol nyelv	3	6	4	4
*Matematika	3	3	5	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				
*Kémia	1	1	1	3
Fizika	2	2	2	2
Biológia	3	3	3	3
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1

Mozgókép-kultúra és médiaismeret				
Digitális kultúra	2	2	2	2
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
összesen:	32+2	34	34	34

Mt= emelt szintű matematika csoport

B-K= biológia-kémia képzésű csoport

*Szabadon tervezhető órakeret terhére növelt órák.

9. c osztály - volt angol nyelvi előkészítő (10/NY), emelt matematika, biológia-kémia képzés

Max finanszírozott időkeret:

57 óra/hét

	alap	10/NY angol	Matek	B-K
Magyar nyelv és irodalom	3	3		
Német nyelv 2csoport:10/NY és Mt+B-K	3	2	2	
*Angol nyelv 2csoport:10/NY és Mt+B-K	3	6	4	
*Matematika 2csoport:10/NY+B-K és Mt	3	3	5	
Történelem	2	2		
Állampolgári ismeretek				
*Kémia 2csoport:10/NY+Mt és B-K külön	1	1		3
Fizika	2	2		
Biológia 2csoport:10/NY+Mt és B-K külön	3	3		3
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép-kultúra és médiaismeret				
Digitális kultúra 2csoport:10/NY és Mt+B-K	2	2	2	
Testnevelés lányok	5	3		

Testnevelés fiúk 9.cd osztály együtt 3 óra, 1,5 óra jut erre az osztályra		1,5
Testnevelés összevont ac lányok, és bd lányok együtt és a 9. évfolyamos fiuk együtt		1,5
Osztályfőnöki	1	1
összesen:	32+2	54

Mt= emelt szintű matematika csoport; B-K= biológia-kémia képzésű csoport

*Szabadon tervezhető órakeret terhére növelt órák.

Csoportbontásban tanítjuk:

- az idegen nyelveket - 2 csoportban,
- a matematikát - 2 csoportban,
- kémiát - 2 csoportban,
- biológiát - 2 csoportban.
- digitális kultúrát- 2 csoportban,
- a testnevelés 3 óráját a 9. c és a 9. d osztályban összevonva - 3 csoportban: 9. c lányok, 9.d lányok, 9. cd fiúk tartjuk, a további 2 órát ac lányok, és bd lányok együtt és a 9. évfolyamos fiúk együtt

2020/2021-es tanévben

9. d angol nyelvi előkészítő és spanyol nyelvi előkészítő osztály

Max heti óraszám: 34 óra/hét	alap	Angol NYEK	Spanyol NYEK
Magyar nyelv és irodalom/Magyar nyelv és kommunikáció	2	2	2
Angol nyelv	18	18	
Spanyol nyelv			18
Matematika	1	1	1
*Digitális kultúra	3	5	5
Testnevelés	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1
összesen:	30+2	32	32

*Szabadon tervezhető órakeret terhére növelt órák.

9. d angol nyelvi előkészítő és spanyol nyelvi előkészítő osztály

Max finanszírozott időkeret: 56 óra/hét	alap	Angol NYEK	Spanyol NYEK
Magyar nyelv és irodalom/Magyar nyelv és kommunikáció	2	2	
Angol nyelv	18	18	
Spanyol nyelv			18
Matematika	1	1	
*Digitális kultúra	3	5	5
Testnevelés lányok		3	
Testnevelés fiúk 9.cd osztály együtt 3 óra, 1,5 óra jut erre az osztályra	5	1,5	

Testnevelés összevont ac lányok, és bd lányok együtt és a 9. évfolyamos fiuk együtt		2
Osztályfőnöki	1	1
összesen:	30+2	56

Csoportbontásban tanítjuk:

- az idegen nyelveket - 2 csoportban,,
- digitális kultúrát- 2 csoportban,
- a testnevelés 3 óráját a 9. c és a 9. d osztályban összevonva - 3 csoportban: 9. c lányok, 9.d lányok, 9. cd fiuk tartjuk, a további 2 órát ac lányok, és bd lányok együtt és a 9. évfolyamos fiuk együtt

2020/2021-es tanévben

10. a emelt szintű német, humán és általános képzésű osztály

Tanulói óra: 36/hét

10. a osztály

Max. finanszírozott időke-
ret: 57 óra/hét

	alap	E német	Humán és általános
*Magyar nyelv és irodalom	4	4	6
*Német nyelv	3	6	3
Angol nyelv	3	3	3
Matematika	3	3	3
Etika			
*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	4
Fizika	2	2	2
Kémia	2	2	2
Biológia	2	2	2
Földrajz	2	2	2
Ének-zene	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1
Dráma és tánc/mozgóképkultúra és média			
Művészetek			
Informatika	1	1	1
Életvitel és gyakorlat			
Testnevelés és sport	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1
összesen:	32	36	36

*Szabadon tervezhető időkeret terhére növelt órák

Tanulói óra: 36/hét

Max finanszírozott időke-
ret: 57 óra/hét

		10. a osztály	
	alap	E német	Humán és ált.
*Magyar nyelv és irodalom	4	4	
Magyar irodalom ráfejelés			2
*Német nyelv	3	6	3
Angol nyelv	3	3	
Matematika	3	3	
Etika			
*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	4
Fizika	2	2	
Kémia	2	2	
Biológia	2	2	
Földrajz	2	2	
Ének-zene	1	1	
Vizuális kultúra	1	1	
Dráma és tánc/mozgóképkultúra és média			
Művészetek			
Informatika	1	1	
Életvitel és gyakorlat			
Testnevelés és sport lányok, fiuk külön az ab osztály összevonva 3 órában, 1,5 -1,5 óra jut egy-egy osztályra	5	3	
Testnevelés összevont 2-2 óra fiú-lány külön összevonva évfolyam szinten		2	
Osztályfőnöki	1	1	
összesen:	32	45	

Csoportbontásban tanítjuk a 10. a osztályban:

- a német nyelvet - 2 csoportban,
- a történelmet - 2 csoportban,

- a testnevelés 3 óráját lányok, fiuk külön az ab osztállyal összevonva 3 órában, 1,5 -1,5 óra jut egy-egy osztályra, a 2-2 óra fiú-lány külön összevonva évfolyam szinten

10. b emelt szintű angol nyelvi osztály - 19 fő

Tanulói óra: 36/hét

Max finanszírozott időke-
ret: 57 óra/hét

	alap	10. b Emelt angol	
		H csop - német 2. idegen ny.	H csop spanyol 2. idegen nyelv
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4
*Német nyelv/spanyol nyelv	3	3 (né)	3(sp)
*Angol nyelv	3	6	6
Matematika	3	3	3
Etika			
*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	3
Fizika	2	2	2
Kémia	2	2	2
Biológia	2	2	2
Földrajz	2	2	2
Ének-zene	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1
Dráma és tánc/mozgóképkultúra és média			
Művészetek			
Informatika	1	1	1
Életvitel és gyakorlat			
Testnevelés és sport	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1
összesen:	32	36	36

Tanulói óra: 36/hét

Max finanszírozott időke-
ret: 57 óra/hét

		10. b Emelt angol
	alap	H csop
Magyar nyelv és irodalom	4	4
*Német nyelv/spanyol nyelv	3	3 3(sp)
*Angol nyelv	3	6
Matematika	3	3
Etika		
*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3
Fizika	2	2
Kémia	2	2
Biológia	2	2
Földrajz	2	2
Ének-zene	1	1
Vizuális kultúra	1	1
Dráma és tánc/mozgóképkultúra és média		
Művészetek		
Informatika	1	1
Életvitel és gyakorlat		
Testnevelés és sport lányok, fiuk külön az ab osztály összevonva 3 órában, 1,5 -1,5 óra jut egy-egy osztályra	5	3
Testnevelés összevont 2-2 óra fiú-lány külön összevonva évfolyam szinten		2
Osztályfőnöki	1	1
összesen:	32	39

Csoportbontásban tanítjuk a 10. b osztályban:

- az idegen nyelveket - 2 csoportban,
- a testnevelés 3 óráját a 10. A és a 10. B osztállyal összevonva fiuk-lányok külön-külön - a további 2 órát összevonva évfolyam szinten fiuk és a lányok

bontásban

tartjuk.

2020/2021-es tanévben

10. c osztály emelt szintű angol nyelv, emelt szintű matematika és biológia-kémia képzésű csoport

Max finanszírozott időkeret 57 óra/hét	alap	Angol	Mt	B-K
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Német nyelv	3	3	3	3
Angol nyelv	3	6	4	4
*Matematika	3	3	6	4
Etika				
*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	2	2
Fizika	2	2	2	2
*Kémia	2	2	2	3
*Biológia	2	2	2	3
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/ mozgóképkultúra és média				
Művészetek				
Informatika	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
összesen:	32	36	36	36

Történelem tantárgyból a tehetséggondozásra adott óra a törvény 27.§ (5) bekezdése alapján +1 óra.

10. c osztály emelt szintű angol nyelv, emelt szintű matematika és biológia-kémia képzésű csoport

Max finanszírozott időkeret 57 óra/hét

	alap	Angol	Mt	B-K
Magyar nyelv és irodalom	4	4		
Német nyelv	3	3		3
Angol nyelv	3	6	4	
*Matematika (a+B-K=3 óra, B-K+1 óra)	3	3	6	+1
Etika				
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2		
*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		1		
Fizika	2	2		
*Kémia	2	2		3
*Biológia	2	2		3
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/ mozgóképkultúra és média				
Művészetek				
*Informatika	1	1	1	
Életvitel és gyakorlat				
*Testnevelés és sport (fiúk - lányok)		3		3
Testnevelés és sport összevonva évfolyam szinten	5			
Osztályfőnöki	1	1		
összesen:	32	58		

Csoportbontásban tanítjuk:

- magyar irodalom - +1 csoport,
- az idegen nyelveket - 2 csoportban,
- a matematikát - 2 csoportban,
- kémiát - 2 csoportban,
- biológiát - 2 csoportban,
- az informatikát - 2 csoportban,
- a testnevelés 3 óráját 2 csoportban fiúk -lányok bontásban, a további 2 órát évfolyam szinten tartjuk fiúk és lányok külön-külön.

2020/2021-es tanévben Tanulói óra: 35 óra/hét		11. évfolyam alap órái és a csoportbontások						
Max finanszírozott időkeret: 58 óra/hét		alap	11. a hu	11. a né	11. b ak	11. b ah	11. c mt	11. c an
*Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4		
*Német nyelv/spanyol nyelv	3	3	3	3	3	3	3	
*Angol nyelv	3	3	3	3	3	3	4	6
*Matematika	3	3	3	3	3	3	4	
Etika	1	1			1		1	
*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3	3	3	3	3	3	3	
Fizika	2	2			2		2	
Kémia								
Biológia	2	2			2		2	
Földrajz								
Ének-zene								
Vizuális kultúra								
Dráma és tánc/mozgókép-kultúra és média								
Művészetek	2	2			2		2	
Informatika								
Életvitel és gyakorlat								
**Testnevelés és sport	5	3 lány	1,5 fiú	3 lány	1,5 fiú	3 lány	3 fiú	
Testnevelés és sport összevont		0,66		0,66		0,66		
Osztályfőnöki	1	1		1		1		
összesen:	29	44,66		38,13		41,66		

****** A testnevelés és sport 3 órát a 11.a és a 11.b osztályban összevontan három csoportban szervezzük, a további 2 órát évfolyamszinten együtt a fiuk és a lányok 2 órában összevonva, így egy-egy osztályra 0,66 összevont óra jut, minden tanulónak biztosított a heti 5 óra. A 11. c osztályban a 3 órát fiuk és lányok bontásában tartjuk, a további 2 órában a fenti módon, évfolyam szinten kerül megszervezésre, így a 11. c osztályra is 0,66 óra jut.

***Csoportbontások:**

magyar nyelv és irodalom 11.a	1
történelem, társadalmi és államp. ism. 11.a	1
matematika	3
német (spanyol)	2
angol	2
testnevelés	4
össz:	13

11. évfolyam

Tanulói óra: 35 óra/hét

Max finanszírozott időkeret: 58 óra/hét

11. évfolyam - választható fakultációk				
	11. a 44,66	11. b 38,13	11.c 41,66	
Magyar nyelv és irodalom	1	1	1	
Német nyelv	3			
Angol nyelv		3	3	
Matematika		1	2	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	1		
Fizika - összevontan a 12. évfolyammal együtt			2	+ 1 óra 12.évf.
Kémia - összevontan a 12. évfolyammal együtt			2	+ 1 óra 12. évf.
Biológia			3	
Földrajz	2	2	2	
Ének-zene - összevontan a 12. évfolyammal				+3 óra 12. évf.
Vizuális kultúra összevontan a 12. évfolyammal		2		+2 óra 12. évf.
Informatika	1	3	2	
Gazdasági ismeretek		3		
Testnevelés és sport	2	2	1	
összesen:	11	21	13	

* A fakultáció évfolyam szinten működik.

**Minden tanuló számára kötelező az alap órán túl az eredeti emelt szintű nyelvi képzésén felül egy 3 órás fakultációt,

vagy kettő 3 órás szabadon választható fakultációs tantárgyat felvenni, így biztosított a tanulónkénti heti 35 óra.

Alap órák

osztály	alap óra/oszt	Fakt	össz.
11.a	44,66	11	56,5
11.b	38,13	21	59
11.c	41,66	13	54,5
összesen:			170 óra

ellátandó összóra:

egy osztályra jutó finanszírozandó

óra:

max:

3 osztály 58 óra/osztály 174 óra

2020/2021-es Tanulói óra: 35 óra/hét

Max finanszírozott időkeret: 58 óra/hét

12. évfolyam alap órái és a csoportbontások								
	alap	12. a hu	12. a né	12. b ak	12. b ah	12. c mt	12. c re	12. c an
*Magyar nyelv és irodalom	4	5	5	5		5		
*Német nyelv/spanyol nyelv	3	3	3	3	3	3		3
*Angol nyelv	3	3	3	3	3	4		3
*Matematika	3	3	3	3	3	4	4	(3)
Etika								
*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3	4	4	4		4		
Fizika								
Kémia								
Biológia	2	2		2		2		
Földrajz								
Ének-zene								
Vizuális kultúra								
Dráma és tánc/mozgókép-kultúra és média								
Művészetek	2	2		2		2		
Informatika								
Életvitel és gyakorlat10í	1	1		1		1		
**Testnevelés és sport	5	3 lány	1,5 fiú	3 lány	1,5 fiú	3 lány	3 fiú	(3 lány)
Testnevelés és sport összevont		0,66		0,66		0,66		
Osztályfőnöki	1	1		1		1		
összesen:	27	47,17		38,17		42,64		

****** A testnevelés és sport 3 órát a 12.a és a 12.b osztályban összevontan három csoportban szervezzük, a további 2 órát évfolyamszinten együtt a fiuk és együtt a lányok 2 órában összevonva, így egy-egy osztályra 0,66 összevont óra jut, minden tanulónak biztosított a heti 5 óra. A 12. c osztályban a 3 órát fiuk és lányok bontásában tartjuk, a további 2 órában a fenti módon, évfolyam szinten kerül megszervezésre, így a 12. c osztályra is 0,66 óra jut.

***Csoportbontások:**

magyar nyelv és irodalom 12.a	1
történelem, társadalmi és államp. ism. 12.a	1
matematika	3
német	2
angol	2
testnevelés	4
össz:	13

12. évfolyam: 35 óra/hét

Finanszírozott időkeret: 58 óra/hét

12. évfolyam - választható fakultációk				
	12. a 47,17	12. b 38,17	12. c 42,64	
Magyar nyelv és irodalom	1	1	1	
Német nyelv	3			
Angol nyelv	3	3	3	
Matematika		3	3	
Spanyol nyelv		3		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	1	1	1	
Fizika - összevontan a 11. évfolyammal			1	+ 2 óra a 11.évf.
Kémia - összevontan a 11. évfolyammal			1	+ 2 óra a 11. évf.
Biológia			3	B fakt-ban indul
Földrajz	1	2		
Ének-zene - összevontan a 12. évfolyammal	1	2		11. évf-hoz nincs + óra
Vizuális kultúra összevontan a 12. évfolyammal	0,5	1,5		+ 2 óra a 11. évf.
Informatika (Közép)		3		
Informatika (Emelt)	1		2	
Gazdasági ismeretek		2	1	
Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	2	2	2	
összesen:	13,5	26,5	18	

* A fakultáció évfolyam szinten működik.

****Minden tanuló számára kötelező az alap órán túl az eredeti emelt szintű nyelvi képzésén felül egy 3 órás fakultációt,
vagy kettő 3 órás szabadon választható fakultációs tantárgyat felvenni, így biztosított a tanulónkénti heti 35 óra.**

Alap órák

osztály	alap óra/oszt	Fakt	össz.
12.a	47,17	13,5	61,5
12.b	38,17	26,5	62,5
12.c	42,64	18	61
ellátandó összóra:	124	61	185

4.5. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

- V. A középiskolai oktatásban a választott tantárgyra vonatkozó jogszabályi előírásokat a 2011. évi CXCV. törvényben, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeletben, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben, valamint Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendeletben találjuk.

A választható tantárgyak, a felkészítés szintje

Tantárgy megnevezése	Felkészítés szintje K=közép E= emelt
Kötelező érettségi vizsgatárgyak	
Magyar nyelv és irodalom	E
Matematika	E
Angol nyelv	E
Német nyelv	E
Történelem	E
Kötelezően választható tantárgyak köre	
Fizika	E, K
Földrajz	E, K
Kémia	E
Biológia	E, K
Informatika	E, K
Gazdasági ismeretek	K
Testnevelés és sport	E, K
Vizuális kultúra	K
Ének-zene	K

4.6. A tantárgyválasztás célja, szabályai

A középiskolai képzés utolsó két évfolyamán választható tantárgyak célja és feladata a **kétszintű érettségi vizsga közép, ill. emelt szintjére és a felsőfokú tanulmányokra** való eredményes felkészítés.

A tantárgy választásának lehetőségével minden tanuló élhet. A választás önkéntes.

Egy tanuló legfeljebb **három** tárgyat választhat. A választott tantárgy heti óraszám maximum 3 óra. A tanuló heti kötelező óraszámának a választott tantárgy heti óraszámával együtt kell meglelnie.

A választott tantárgyak képzése 2 évre szól.

Emelt szintű felkészítés

Idegen nyelv és matematika emelt szintű felkészítés esetén egységes képzés folyik. A többi tárgyból az évfolyamban kötelező óraszámában az osztályukkal együtt tanulnak a tanulók, a választott órán pedig külön csoportban, sajátítják el az emelt szintű tananyagot.

A tantárgyválasztás eljárásrendje

A következő tanévre szóló **választható tantárgyak** körét a szakmai munkaközösségek javaslata és a tanulói igényfelmérés alapján állítjuk össze, figyelembe véve a Pedagógiai programban meghatározott érettségi vizsgatárgyakat.

Az ezzel megbízott intézményvezető-helyettes április 15-e után, a fenntartó jóváhagyását követően írásban tájékoztatja a tanulókat a meghirdetésre kerülő választható tantárgyak köréről, óraszámáról, a felkészítés szintjéről. A választott tárgyat előreláthatóan **oktató tanár személyéről** is a jelentkezéskor tájékoztatja a tanulókat, de a tantárgyfelosztás csak a tanév elején válik véglegessé. Az órák céljáról, tematikájáról, követelményeiről a szaktanárok tájékoztatják a tanulókat.

A választott órára való jelentkezés írásban, a tanuló és a szülő együttes aláírásával történik, legkésőbb május 20-ig. (Az alacsony létszám miatt nem induló választott órára jelentkezett tanulók a szorgalmi időszak végéig módosíthatják jelentkezésüket.)

A választott tantárgyi óra a fenntartó által engedélyezett tanulói létszám részvételével indul.

A választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

A tanuló egy évben egyszer az igazgató engedélyével megváltoztathatja döntését. Ez a megszerzett osztályzatot nem érinti. Változtatás esetén a tanulónak különbözeti vizsgát kell tenni az újonnan választott tantárgy előző félévi/évi tananyagból.

4.7. Emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés

Iskolánkban az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést az alábbi tantárgyak esetében biztosítjuk tanulóink számára:

- Magyar nyelv és irodalom;
- Történelem;
- Matematika;
- Angol nyelv;
- Német nyelv;
- Spanyol nyelv;
- Fizika;
- Kémia;
- Biológia;
- Földrajz;
- Informatika;
- Testnevelés és sport.

Az 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3. melléklete alapján választott kerettantervekben, a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (9. évfolyamokon) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat 2020) foglalt szabályozásnak megfelelő kerettantervekben, a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletben (az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról) foglalt tartalmak, követelmények alapján történik a felkészítés.

A felkészítés fakultációs órák keretében történik.

4.8. Tanórán kívüli tevékenységek

A 2011. évi CXCV. törvény (nemzeti köznevelésről) 6. mellékletében (Gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete) rögzített az osztályok **engedélyezett** heti időkerete, aminek keretében a fenti csoportbontásokon kívül a tehetséggondozást, felzárkóztatást kívánjuk megvalósítani.

Ennek formái:

- tanórai keretekben fakultációs órák biztosítása;
- tanórán kívüli tehetséggondozás:
 - tantárgyi szakkörök (matematika, fizika, kémia, biológia);
 - ének-kar;
 - irodalmi színpad;
 - néptánc;
 - sport (leány futball, kézilabda, atlétika, tömegsport);
- tanórán kívüli felzárkóztatás:
 - tantárgyi;

- képességfejlesztés (szövegértés-szövegalkotás, digitális írástudás fejlesztése, tudatos fogyasztói magatartás fejlesztése).

Az adott tanévben megvalósítandó tehetséggondozó, felzárkóztató és fejlesztő programot az éves munkatervben rögzítjük az igényeknek és a tanulócsoporthoz összetételének megfelelően.

XIX. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI, A TANULÓ TELJESÍTMÉNYÉNEK, MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK, MINŐSÍTÉSÉNEK FORMÁJA

5. Magasabb évfolyamra lépés általános feltételei

Általánosságban: minden évfolyam esetében az előírt tanulmányi követelmények legalább elégséges **osztályzattal** minősített teljesítése a tanév végére.

A Köznevelési törvény 54. §-a rendelkezik a tanulók tudásának, előmenetelének, szorgalmának, magatartásának értékeléséről, az érdemjegyekről és az osztályzatokról.

5.1. A teljesítés módjai

5.1.1. A tanévben szerzett érdemjegyek alapján

Az osztályzat a tanév során változatos formában szerzett folyamatos, egyenletes elosztású értékelések alapján kialakult szaktanári vélemény minden tantárgyból a magatartás és szorgalom kivételével. A magatartás és szorgalom minősítését az osztályfőnök végzi az osztályközösség és a szaktanárok véleményének kikérése után.

Az érdemjegyek és az osztályzat közti logikátlan kapcsolat esetén a nevelőtestület felkérheti a szaktanárt az eset magyarázatára. Meggyőző érvek esetén az osztályzatot az osztályozó értekezlet a tanév végén jóváhagyja. Ennek hiányában azt a tanuló javára módosíthatja.

Osztályzatot szerez a tanuló a kötelező és az általa választott tanórák foglalkozásaiból. A magasabb évfolyamra lépés tekintetében minden osztályzatot figyelembe kell venni.

A magasabb évfolyamra történő lépésről szóló döntést osztályozó értekezleten a nevelőtestület mondja ki.

A független bizottság előtt tett vizsgáról kapott értesítés alapján dönt a nevelőtestület a továbbhaladásról olyan tanuló esetében, aki nálunk létesített tanulói jogviszonyt.

A tanévtől eltérő ütemű továbbhaladásra - a kérelmét követően - az intézményvezető ad engedélyt.

A tanulók teljesítményének értékelésében az ötfokozatú skálát alkalmazzuk, rögzítése az e-krétában történik.

A tanuló az alábbi számú szóbeli és írásbeli számonkérésre adott érdemjegyek alapján osztályozható:

- a heti 1 órás tantárgyakból félévenként minimum 2 érdemjegy,

- a heti 2 vagy annál nagyobb óraszámú tantárgyaknál félévente minimum 3 érdemjegy,

A félévi, év végi osztályzat meghatározásakor az érdemjegyek 1,75-ös, vagy e feletti átlaga esetén meg kell adni az elégséges osztályzatot.

A tanítási év végén kapott osztályzat az évközi érdemjegyek alapján történik. Ennek eldöntésénél számít az egész tanév, de a második félév tendenciajelző, ha a tanuló kétesre áll.

Az osztályzatokat év végén betűvel írjuk a bizonyítványba, a tanév rendjében meghatározott időpontig. A bizonyítványt az ünnepélyes tanévzárón adjuk át. A bizonyítvány adatainak egyeznie kell az e-napló és a törzslap tartalmával. Az egyeztetést az osztályfőnökök és két szaktanár végzi. Mindkét dokumentum lebélyegezve és aláírva érvényes.

Év végén a 20/2012. EMMI rendelet mellékletében előírt záradék szövege kerülhet csak a bizonyítványba nevelőtestületi határozatként.

5.1.2.

Javítóvizsgát tehet: az a tanuló, ki a tanév végén maximum 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett. Javítóvizsgára utasítjuk az osztályozó vizsgán igazolatlanul meg nem jelent tanulót, továbbá ha azt félbeszakította vagy határidejét nem tartotta be.

A javító vizsgaidőszak: augusztus 15. és 31. között az igazgató döntése szerint. Kérésre a tanuló a javítóvizsgát független bizottság előtt teheti le, ha a bizonyítvány kézhezvételétől számított 15 napon belül az igazgatónál ezt bejelenti.

5.1.3.

Osztályozó vizsgán szerezhető meg félévkor és év végén az osztályzat olyan tanuló esetén,

- akit az Oktatási Hivatal felmentett a tanórai foglalkozások látogatása alól,
- aki egy vagy több tantárgy követelményeit rövidebb idő alatt teljesíti, ill. előrehozott érettségi vizsgát tesz,
- aki független bizottság előtti vizsgára nyújtott be kérelmet,
- aki mulasztása miatt nem osztályozható, de a nevelőtestület a vizsgára lehetőséget adott.

Független bizottság előtti vizsgára irányuló kérelmet a szorgalmi idő vagy a félév vége előtt legalább 30 nappal kell benyújtani az igazgatóhoz.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgyi követelményt rövidebb idő alatt teljesít, osztályzatát a törzslap alapján az évfolyam elvégzéséről kiállított év végi bizonyítványba kell beírni.

Az a tanuló, aki a tanév során a 251. hiányzási órát elérte, vagy a tantárgyi óraszám 30 %-át meghaladóan hiányzott az intézményvezető az osztályozó vizsga

letételének engedélyezése tárgyában nevelőtestületi értekezletet hív össze, a döntésről és az időpontokról írásban tájékoztatja az érintettet. A döntésről szóló értesítés kézhezvételét követő három napon belül kérelem adható be a független bizottság előtti vizsga letételének engedélyezése céljából.

Az egyéni tanrend szerint tanuló diáknak magatartás és szorgalom osztályzata nincs, felmentést kaphat az igazgatótól a készségtárgyak vizsgája alól is.

5.2. A szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- A szaktanár minden tanóra végén a tankönyvi szöveg és a füzetbe készített vázlat alapján pontosan meghatározza az otthoni tanulásra szánt anyagrészt.
- A szóbeli tananyag megtanulása kötelező kivéve, ha a szaktanár kifejezetten szorgalmi feladatként adja ki.
- A kiselőadásokra való felkészülés a tanulók előadókészségének fejlesztését segíti, ugyanakkor lehetőséget teremt a diákokkal való differenciált foglalkozásra is. A kiselőadás szövegét a tanuló az előadás napját megelőző 2. napig eljuttatja a szaktanárának (papír alapon vagy elektronikus formában). A szaktanár szükség esetén a kiegészítésre, javításra útmutatást ad.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten, a tanórán ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése.
- Ha a házi feladat elkészítésekor a tanuló részéről probléma merült fel, jeleznie kell a tanóra elején a szaktanárnak. Az írásbeli feladatok esetében a feladat megoldására vonatkozó kísérleteit, próbálkozásait be kell mutatnia.
- Az alapos indok nélkül el nem készített házi feladat elégtelen osztályzatot vonhat maga után, mivel az a tanórára való felkészülés szerves részét képezi. Igazolt hiányzás esetén a tanuló határidőt kaphat a feladat pótlására.
- A házi dolgozatot a szaktanár érdemjeggyel minősíti. Elégtelent kap az a tanuló, aki a házi dolgozatát határidőre nem adja le, ha a késedelem okát a házirendben meghatározott módon nem igazolja. Igazolt hiányzás esetén a tanuló kérheti a beadási határidő módosítását.
- A szorgalmi házi feladatra, kiselőadásra a tanuló osztályzatot kaphat, de az érdemjegy csak akkor kerül be a naplóba, ha azt a tanuló külön kéri.

Az otthoni felkészülés koordinációja

- Az otthoni felkészülésre kijelölt anyag mennyiségének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a feladatok elkészítésének időtartama az átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok számára ne haladja meg a napi 3 órát.
- Az otthoni tanulás akkor a legeredményesebb, ha a tanuló a tananyag közlésének napján átismétli a legfontosabb ismereteket, összefüggéseket, azaz akkor mélyíti el a tanórán hallottakat, amikor még van emlékképe róluk.
- Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére több időt kell adni.
- A hétvégi pihenő időre adott feladat mennyisége nem haladhatja meg az átlagos hétköznapi terhelést.
- Fontos, hogy a szaktanár az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok különböző formáit változtatatosan alkalmazza. A formák kiválasztásánál

legyen tekintettel a tanulók egyéni képességeire, életkori sajátosságaira, teherbírására.

5.3. Ismétlés

A sikeresen teljesített kilencedik évfolyam megismétlését az intézményvezetője a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal akkor engedélyezheti, ha arra a gimnáziumi nevelés-oktatásba történő bekapcsolódás vagy másik tanulmányi terület választása miatt van szükség (Köz.nev tv. 57. § (1))

5.4. Vizsgákra történő felkészülés lehetőségei:

A tanulók az érettségi vizsgán négy kötelező és egy (esetleg több) szabadon választható tantárgyból vizsgáznak az általuk kiválasztott szinten. A vizsgára való felkészülést támogató fakultációk közül a tizedikes tanulók minden év május 15-ig választhatnak.

5.5. Előrehozott érettségi vizsga eljárásrendje

A tanuló a május-júniusi vizsgaidőszakra, február 15-ig jelentkezhet előrehozott érettségi vizsgára a saját iskolájában, szeptember 5-ig az Oktatási Hivatal által kijelölt intézményben.

Előrehozott vizsga legkorábban a tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanévben tehető.

Előrehozott vizsgatárgyak: magyarországi középiskolákban oktatott idegen nyelvek, informatika és a természettudományos tantárgyak.

Előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezésnek feltétele, hogy a tanulónak teljesítenie kell az iskolájának helyi tantervében az adott vizsgatárgyra megfogalmazott követelményeket, és meg kell szereznie az abban előírt osztályzatokat az érettségi vizsga megkezdéséig.

Az aktuális évben még ténylegesen tanult tárgy tantárgyi követelményeinek teljesítéséhez az érettségi vizsgák megkezdéséig jegyet kell szerezni.

Az osztályzatok megszerzése osztályozó vizsgával történik.

Az előrehozott érettségi vizsgára jelentkezőknek április 30-ig kell az osztályozó vizsgát letenni.

A tanuló akkor is jelentkezhet érettségi vizsgára egy vizsgatárgyból, ha azt iskolájában nem tanulta. Ha az adott tantárgy nem szerepel a tanuló saját iskolájának helyi tantervében, akkor keresnie kell egy másik iskolát, ahol azt tanítják, s velük vendégtanulói jogviszonyt kell létesítenie. (Vendégtanulói jogviszony létesítéséről az adott intézmény igazgatója dönt.) A vendégtanulói jogviszony keretében náluk tehet osztályozóvizsgát, majd náluk teszi az adott vizsgatárgyból az érettségi vizsgát is.

Az előrehozott érettségre leadott jelentkezés nem tekinthető utólag semmisnek. Egyedül abban az esetben lehet a jelentkezést törölni, ha a jelentkező nem

tudta a vizsgára bocsátás feltételeit teljesíteni. Az osztályozó vizsgával szerzett jegy sem tekinthető semmisnek, ez kerül a tanuló bizonyítványába.

Abban az esetben, ha a tanuló nem jelenik meg az előrehozott érettségi vizsgán, vagy a vizsga során elégtelen osztályzatot szerez, úgy javítóvizsgát tehet (kötelező tárgy esetében tennie kell) az adott vizsgatárgyból. A sikertelen vagy be nem fejezett előrehozott vizsga javítására/pótlására csak a tanuló rendes érettségi vizsgájának idején kerülhet sor, korábban és több alkalommal nem. Aki előrehozott érettségin emelt szinten elégtelen osztályzatot szerzett, az javítóvizsgára középszinten is jelentkezhet.

Legalább elégséges osztályzat esetén az előrehozott érettségi vizsgán megszerzett osztályzat kerül az érettségi bizonyítványba, vagyis a tanulói jogviszony ideje alatt nincs mód a vizsga megismétlésére (a jobb teljesítmény reményében). Erre legkorábban a teljes érettségi vizsga befejezése után van először lehetőség. (ismétlő vizsga)

Az érettségi bizonyítvány átadásáig a tanulói jogviszony ideje alatt középszintű érettségi vizsga emelt szinten történő megismétlése (szintemelő vizsga) ugyanabból a vizsgatárgyból egy alkalommal tehető (*idegen nyelvek, informatika és a természettudományos vizsgatárgyakból*).

6. Az ellenőrzés és értékelés iskolai követelményei, formái

Az értékelésnek nagy szerepe van a pedagógiai hatások ellenőrzésében. Ez „visz-szajelzés”, melyet méréssel szerzünk a neveltségről, tudásszintről stb. Az in-tézmény szaktanárainak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk az értékelés, mérés, minősítés differenciált funkcióinak megismerésére, gyakorlati alkalmazására.

A pedagógus kötelessége az értékelés és a minősítés, ezt törvény írja elő.

Fogalmaink kapcsolatát az alábbi táblázat szerint kezeljük:

Pedagógiai te- vékenység	Módszer	Funkció	Cél
értékelés	1. mérés írásban	minősítő, kate- gorizáló	érdemjegy osztályzat szerzése fejlesztés differenciálást előse- gítő
		diagnosztizáló, elemző	tervezéshez informá- ciószerzés rangsor felállítása, tendencia felismerése
	2. megfigyelés, beszélgetés kikérdezés stb. döntően szóban, ritkán gyakorlati feladattal	minősítő	érdemjegy, osztályzat szerzése
		motiváló	érzelmi töltés fokoza- sa

A pedagógiai kultúrában az értékelésnek ezideig főleg a minősítő - kategorizáló funkciója dominált. Az új program életbe lépésétől azt is várjuk, hogy a diag-nosztizáló - elemző módszer előnyei is napvilágra kerüljenek.

6.1. Minősítő funkció

Ennek alkalmazásával jutnak érdemjegyekhez a tanulók, melyekből félévkor és év végén osztályzat születik. Mindkét lépésben óriási a felelőssége a pedagógusnak. Ha osztályoz vagy érdemjegyet ad, döntését mérlegelési jogkörben hozza. A jog szerint a mérlegelési jogkörben hozott döntések nem vitathatók. A pedagógus a diák munkájának értékelésekor ezt a mérlegelési jogkört gyakorolja. A döntés ellen tehát nincs jogorvoslat.

Kivétel azonban van: ha nem a tantervben meghatározottak alapján született a döntés, netán maga az értékelési eljárás ütközik jogszabályba (SZMSZ-be, házi-rendbe, pedagógiai program elveibe), vagy belső normát sért.

Ezen okokból jogorvoslati kérelem nyújtható be az érdemjegy, az osztályzat ellen.

A pedagógust e munkája során kötik a törvény általános elvei:

hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban,

nem sértheti a gyermek általános jogaira vonatkozó rendeleteket,

be kell tartania a közoktatási törvénynek a pedagógus kötelességeire vonatkozó rendelkezéseit.

Fenti esetekre vonatkozóan:

szabályba ütköző magatartás a diszkriminatív eszközként alkalmazott minősítés, megtámadható az a döntés, mely a diákot megalázza, becsületébe gázoló megnyilatkozásként született,

az osztályozás nem lehet fegyelmezési eszköz.

A tanuló törvényességi kérelemmel élhet az említett esetekben az iskola fenntartójánál.

6.1.1. A minősítések tervezése

Megfontolt szaktanári munkát jelent. Célszerű tudni tehát, mely mérési célokat tervezzük az ismeretek feldolgozásának egyes szakaszaihoz.

6.1.2. A mérési célok lehetnek:

- o Lezáró - minősítő (szummatív): A témazáró dolgozatok formájára hasonlító, írásbeli forma, feladatlap az eszköze;
- o Egy szakaszt lezáró: főként szóbeli úton szerzett információ az elsajátított ismeretek rögzülésének megállapítására; a gondolatok tételszerű kifejtésének képességfejlesztése céljából;
- o Fejlesztési célú: Témakör közben részlépések sikeres elvégzésének mérésére, a legközelebbi feladatok megállapításának céljával. Ha megerősítő jelleggel végezzük, érdemjegyet nem adunk rá;
- o Formatív értékelés: Az óra alatti munka szöveges értékelése többszöri megnyilatkozás esetén vagy egy kérdéskör alaposabb kifejtése után. A tanuló itt érdemjegyet kap;
- o Differenciálást eldöntő: Főként év elején az iskolába lépéskor, vagy nyelvi csoportbontások kialakításához a meglévő tudás ellenőrzésére, azonos szinten álló tanulók csoportba sorolására használjuk.

Minden mérési cél alkalmazása előtt a tanterv szempontjából kell átgondolni a feladatokat.

6.1.3. Az egzakt mérést segítő módszerek:

- o minimumkövetelmény felállítása,
- o tesztmódszer alkalmazása,
- o közösségi értékelés,
- o pozitív egyéni aktivitás honorálása.

6.2. Elemző funkció

Az értékelésnek ezt a módját teljesítmények összevetése céljából végezzük. Használható különböző műveltségterületek arányainak megállapítására, iskolák, osztályok összevetésére, korosztályok, nemi eltérések kimutatására stb. Célszerű elemezni, milyen hatással van a települési környezet, a családi háttér, az iskolanagyság stb. az eredményekre.

6.3. A számonkérés követelményeinek és formáinak tantárgyi konkretizálása

Az előző órai tananyag számonkérése szóbeli felelet, vagy esszé jellegű írásbeli formájában a tantárgyak többségénél folyamatosan történik. Kivételt képez a készségtárgyak közül a testnevelés és a rajz, valamint a matematika és a számítástechnika.

Teszt íratása gyakori számonkérési mód minden tantárgy esetén, a témakörök utáni tudásszint mérésére szolgál. **Felmérő dolgozat** az idegen nyelveknél a nyelvtan, a szókincs és a szövegszerkesztés mérésére szolgál.

Témazáró dolgozat íratása szinte valamennyi tantárgy esetében (rajz és testnevelés kivételével) a tárgy jellegétől függő gyakorisággal történik.

Esszé jellegű dolgozat idegen nyelvből ritkább (csak gondos szaktanári előkészítés után lehetséges), magyar nyelv- és irodalomból hangsúlyos szerepű. Évente 3 iskolai és 8-10 alkalommal íratott házi dolgozat. Szerepe, nehézségi foka és gyakorisága a 11. és 12. évfolyamon nő. A többi tantárgy esetében nem jellemző ez a számonkérési mód.

Projekt munka készítése idegen nyelven (angol, német, spanyol) magyar irodalom, történelem, gazdasági ismeretek tantárgyból.

Portfólió készítése művészetek keretében.

Felmérő, témazáró, illetve esszé jellegű dolgozatokból ugyanazon a napon **egy tanuló csoportban legfeljebb kettő** iratható.

A **tanórai tevékenységet**, kiemelkedő teljesítmény, vagy több órai aktivitás esetén ötös érdemjeggyel értékeli a szaktanár, vagy beszámítja a szóbeli feleletnél (pl. nincs ismétlő kérdés).

Testnevelés értékelése: 9. évfolyamon szintfelmérés (futás, magas és távolugrás stb.).

Vizuális kultúra esetében az ellenőrzés folyamatos, a kiemelkedő teljesítményeket külön értékelik. Az értékelés része a tanuló véleménynyilvánítása is. Az értékelés a tanuló munkáira, vizuális problémaérzékenységére, művészettörténeti eligazodó-képességére, kreativitására egyaránt kiterjed.

6.4. Az írásbeli munka értékelése.

Az írásbeli munkát pontozni kell.

Az egységes értékelés kialakítása végett a feladatlapos dolgozatoknál elért pontszámok átváltása érdemjeggyé az adott százalékos kulcs alapján történik.

6.4.1. Röpdolgozatok értékelése

Röpdolgozat az előző 1-3 tanóra tananyaga.

- 40 % - elégséges;
- 55 % - közepes;
- 70 % - jó;
- 85 % - jeles.

6.4.2. Témazáró dolgozatok értékelése

- 30 % elégséges;
- 45 % - közepes;
- 65 % - jó;
- 85 % - jeles.

A fenti értékelések alól kivétel az idegen nyelvi szódolgozatok értékelése.

Törekedni kell - a szaktárgy jellegétől függően - a szóbeli és írásbeli számonkérés megfelelő arányára.

7. Az otthoni felkészülés elvei és korlátai

- A házi feladatok funkciója a tanult anyag elmélyítése, gyakorlása; az elsajátított ismeretek rendszerezése, az új ismeretek szerzésének előkészítése, a szövegértés, szövegalkotás, kulcskompetenciák fejlesztése, a tanulói kötelességterv kialakítása.
 - Az otthoni felkészülést szolgáló feladatok formája és mennyisége tantárgy-specifikus, az előző óra(k) anyagához vagy a következő tanóra előkészítéséhez kapcsolódik.
 - Tanítási napokon szóbeli és írásbeli házi feladat egyaránt adható.
 - Az otthoni feladatok lehetnek minden tanuló számára egységesek, tanulói csoportonként differenciáltak vagy egyénre szabottak.
 - Tanulás módszertani ismeretek nyújtása osztályfőnöki órákon folyik.
 - Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén megtörténik. Ez a későbbiek során (tanárváltás, a követelmények változása esetén) feleleveníthető, megismételhető, kiegészíthető.
 - A pedagógus az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok különböző formáit érdemjeggyel is minősítheti.
 - Az írásbeli és szóbeli házi feladatokat a tanulónak (ha a tanár másképp nem rendelkezik) a következő tanórára kell elkészítenie.
- Az írásbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai
- A szaktanár minden tanóra végén meghatározza az írásbeli házi feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy szorgalmi), feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.
 - A házi feladat igazodjon az órán tanultakhoz, mennyisége ne legyen irreálisan sok.
 - Az írásbeli házi feladatok az elméleti ismeretek rögzítését, annak gyakorlati alkalmazását kéri számon. Komplex feladat megadása során a tantárgy-specifikus gondolkodás lépéseit lehet elsajátítani.
 - A gyakorló feladatok otthoni elkészítése azoknak a tanulónak ad felzárkózási lehetőséget, akiknek a tanórai időkeretek nem elegendőek.
 - A házi dolgozatok készítése a tanuló önálló információszerzési készségeinek fejlesztését, a könyvtár, a szakirodalom, az internet tanulást támogató szerepét, etikus használatát, az elmélyültebb tantárgyi ismeretek megszerzését, szintetizálását célozza.
 - A házi dolgozat témáját a szaktanár legalább kéthetes határidővel adja ki.
 - A házi dolgozat beadása történhet papíron vagy elektronikus formában.
 - A házi dolgozatot a tanár két héten belül kijavítja és átadja a tanulónak.

A szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- A szaktanár minden tanóra végén a tankönyvi szöveg és a füzetbe készített vázlat alapján pontosan meghatározza az otthoni tanulásra szánt anyagrészt.
- A szóbeli tananyag megtanulása kötelező kivéve, ha a szaktanár kifejezetten szorgalmi feladatként adja ki.
- A kiselőadásokra való felkészülés a tanulók előadókészségének fejlesztését segíti, ugyanakkor lehetőséget teremt a diákokkal való differenciált foglalkozásra is. A kiselőadás szövegét a tanuló az előadás napját megelőző 2. napig eljuttatja a szaktanárának (papír alapon, vagy elektronikus formában). A szaktanár szükség esetén a kiegészítésre, javításra útmutatást ad.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten, a tanórán ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése.
- Ha a házi feladat elkészítésekor a tanuló részéről probléma merült fel, jeleznie kell a tanóra elején a szaktanárnak. Az írásbeli feladatok esetében a feladat megoldására vonatkozó kísérleteit, próbálkozásait be kell mutatnia.
- Az alapos indok nélkül el nem készített házi feladat elégtelen osztályzatot vonhat maga után, mivel az a tanórára való felkészülés szerves részét képezi. Igazolt hiányzás esetén a tanuló határidőt kaphat a feladat pótlására.
- A házi dolgozatot a szaktanár érdemjeggyel minősíti. Elégtelent kap az a tanuló, aki a házi dolgozatát határidőre nem adja le, ha a késedelem okát a házirendben meghatározott módon nem igazolja. Igazolt hiányzás esetén a tanuló kérheti a beadási határidő módosítását.
- A szorgalmi házi feladatra, kiselőadásra a tanuló osztályzatot kaphat, de az érdemjegy csak akkor kerül be a naplóba, ha azt a tanuló külön kéri.

Az otthoni felkészülés koordinációja

- Az otthoni felkészülésre kijelölt anyag mennyiségének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a feladatok elkészítésének időtartama az átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok számára ne haladja meg a napi 3 órát.
- Az otthoni tanulás akkor a legeredményesebb, ha a tanuló a tananyag közlésének napján átismétli a legfontosabb ismereteket, összefüggéseket, azaz akkor mélyíti el a tanórán hallottakat, amikor még van emlékképe róluk.
- Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére több időt kell adni.
- A hétvégi pihenő időre adott feladat mennyisége nem haladhatja meg az átlagos hétköznapi terhelést.
- Fontos, hogy a szaktanár az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok különböző formáit változtatatosan alkalmazza. A formák kiválasztásánál legyen tekintettel a tanulók egyéni képességeire, életkori sajátosságaira, teherbírására.

8. A magatartás és szorgalom értékelése, minősítése

Általános elvi alapja: az osztályközösséggel való egyeztetés után az osztályfőnök tesz javaslatot a tanuló magatartásának és szorgalmának minősítésére, amit az osztályban tanító tanárok közössége a félévi és az év végi konferencián hagy jóvá.

Az osztályfőnök javaslatának megváltoztatásához 2/3-os szótöbbség szükséges.

8.1. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének a szempontjai a következők:

példás (5) az a tanuló, aki:

- o a házirendet betartja,
- o és az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- o önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- o és társaival, tanáraival, a felnőttekkel szemben udvarias, tisztelet-tudó,
- o igazolatlan hiányzása nincs;
- o tanórán kívüli tevékenysége kiemelkedő (művészet, sport, szakkör);

jó (4) az a tanuló, aki:

- o a házirendet betartja,
- o feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- o legfeljebb egy tárgyból bukás, de valamiből kiemelkedő,
- o vagy legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetése van;

változó (3) az a tanuló, aki:

- o az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- o vagy feladatait nem minden esetben teljesíti,
- o maximum 3 óra igazolatlan mulasztása van,
- o osztályfőnöki megrovása vagy legfeljebb igazgatói figyelmeztetése van;

rossz (2) az a tanuló, aki:

- o a házirend utasításait sorozatosan megsérti,
- o vagy viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- o vagy igazolatlan hiányzása több (7 óránál) nap,
- o vagy igazgatói megrovása, illetve ennél magasabb fegyelmi fokozata van.

8.2. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

példás (5) az a tanuló, aki:

- o kitűnő, jeles (az a tanuló, akinek tanulmányi átlaga legalább 4,75),
- o vagy versenyeken országos helyezést ért el, és képességének megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújtva eredménye 3,5 felett van;

jó (4) az a tanuló, aki:

- o képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- o vagy tanulmányi eredménye 3,5 alatt van, de szorgalmas;

változó (3) az a tanuló, akinek:

- o tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,
- o vagy tanulmányi eredménye ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- o vagy érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- o illetve legfeljebb egy tárgyból bukott meg;

hanyag (2) az a tanuló, aki:

- o képességeihez képest keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- o vagy feladatait többnyire nem végzi el,
- o vagy több tárgyból bukott, illetve nagymértékben rontott a tanulmányi eredményén.

9. Jutalmazás az iskolában

9.1. Az iskola jutalomban részesíti azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- o példamutató magatartást tanúsít,
- o vagy folyamatosan kiváló tanulmányi eredményt ér el,
- o vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- o vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb. versenyeken vagy előadásokon, bemutatókon részt vesz,

- o vagy bármely más módon hozzájárul az iskola hírnevének öregbítéséhez.

9.2. Az iskolai jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben a következő dicséretetek adhatók:

- o szaktanári dicséret
- o osztályfőnöki dicséret (többször is adható)
- o igazgatói dicséret (indokolt esetben többször is adható)
- o nevelőtestületi dicséret

Az egyes tanévek végén a kiváló eredményt elért tanulók oklevelet, könyvjutalmat és/vagy plakettet kapnak az alábbiak szerint:

A 9-11. évfolyam végén:

A jutalmazott tevékenység	A jutalom formája
Kitűnő tanulmányi eredmény	Oklevél, könyv, plakett
Jeles tanulmányi eredmény	Oklevél, könyv, plakett
Országos versenyeredmény	Oklevél, könyv

A 12. évfolyam végén:

A jutalmazott tevékenység	A jutalom formája
Kitűnő tanulmányi eredmény	Oklevél, könyv, plakett
Jeles tanulmányi eredmény	Oklevél, könyv, plakett
Országos versenyeredmény	Oklevél, könyv
Kiemelkedő kulturális eredmény	Oklevél, könyv vagy CD
Kiemelkedő sport teljesítmény	Oklevél, könyv
Iskolai közösségi munka	Oklevél, könyv
Kiemelkedő osztályközösségi munka	Oklevél, könyv
Iskolai stúdióban végzett 4 éves tevékenység	Tárgyjutalom, oklevél
Egyéb kiemelkedő, folyamatos tevékenység	Oklevél, könyv

Az iskolai szintű versenyeken, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretet kapnak, valamint az alábbi tárgyjutalomban részesülnek:

Tantárgy	Verseny	Díjazottak	Díj
Magyar nyelv és irodalom	Szép magyar beszéd	1-2-3. helyezettek	Könyvek, oklevél
	Anyanyelvi vetélkedő	1-2-3. helyezettek	Könyvek, oklevél
	Vers- és prózamondás	1-2-3. helyezettek	Könyvek, oklevél
Történelem	Történelmi csapatverseny	1-2-3. helyezett 3 fős csapat	Könyvek, oklevél
Matematika	Feladatmegoldó verseny	1-2-3. helyezettek	Könyvek, oklevél
Ének	Népdaléneklési	1-2-3. helyezettek	CD-k, oklevél
Vizuális kultúra	Rajzpályázat	1-2-3. helyezettek	Albumok, rajzeszközök, oklevél
	Fotópályázat	1-2-3. helyezettek	Albumok, eszközök, oklevél
Testnevelés	Foci bajnokság (fiú)	1-2-3. helyezett csapat	Serleg, érmek, oklevél
	Foci bajnokság (leány)	1-2-3. helyezett csapat	Serleg, érmek, oklevél
	Röplabda (fiú)	1-2-3. helyezett csapat	Serleg, érmek, oklevél
	Röplabda (leány)	1-2-3. helyezett csapat	Serleg, érmek, oklevél
	Kosárlabda (fiú)	1-2-3. helyezett csapat	Serleg, érmek, oklevél

	Kosárlabda (leány)	1-2-3. helyezett csapat	Serleg, érmek, oklevél
--	--------------------	-------------------------	------------------------

Az iskolán kívüli versenyeken, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretet kapnak.

Három osztályfőnöki dicséret után igazgatói dicséret adható.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

10. Elmarasztalás az iskolában

10.1. A Köznevelési Törvény előírásaival összhangban, elmarasztalásban részesül az a tanuló, aki:

- o tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- o a házirend előírásait megszegi,
- o igazolatlanul mulaszt,
- o vagy az iskola szervezésében zajló eseményeken bármely módon árt az iskola hírnevének.

10.2. Az iskolai elmarasztalás formái:

- o szaktanári figyelmeztetés
- o osztályfőnöki figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)
- o osztályfőnöki megrovás
- o igazgatói figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)
- o igazgatói megrovás
- o nevelőtestületi figyelmeztetés
- o nevelőtestületi megrovás

Az iskolai elmarasztalások kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

45 perc tanóráról való igazolatlan késésért írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés jár. Újabb 45 perc igazolatlan késés után osztályfőnöki megrovás következik.

Egy igazolatlan hiányzás írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetéssel jár.

3 óra igazolatlan hiányzás után osztályfőnöki megrovás következik. 10. óra igazolatlan hiányzás után igazgatói figyelmeztetés jár. 20 óra igazolatlan hiányzás után igazgatói megrovás következik. 30 óra igazolatlan hiányzás után nevelő testületi megrovás jár.

A második szaktanári figyelmeztetés után írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés jár. Minden újabb szaktanári újabb fegyelmi fokozatot von maga után.

Az elmarasztalások a tanév során nem évülnek el, de az osztályfőnöki vagy igazgatói megrovást az osztályfőnöki, illetve igazgatói dicséret „semlegesítheti”.

Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

11. Egyéb helyi tanulói jutalmak és kitüntetések

Az iskola hagyományosan számon tartja kiváló növendékeit, ennek egy intézménynél (amelyik nemcsak hagyományokat őriz, de teremti is) rendkívüli pedagógiai jelentősége van: a jelen tanulóifjúsága számára követendő példákat állít, a régi tanítványokat pedig az alma materhez köti.

11.1. Az év tanulója pályázat

A pályázatot a tanuló saját maga adja be az év végi bizonyítványosztás után, legkésőbb augusztus 20-ig, a 12. évfolyam végén.

A beérkezett pályázatokat az osztályfőnöki munkaközösség bírálja el az igazgatóval.

A díjazottak az iskola alapítványából évente megállapított összeget és emlékplakettet kapnak.

Pályázat feltételei:

Kitűnő tanulmányi eredmény, illetve maximum egy jó osztályzat a tanulmányok végéig. A tanulmányi eredmény mellett tüntesse fel a pályázó, hogy milyen plusz tevékenységet tud felmutatni az iskolai életben: tanulmány, sport, kultúra stb. területéről!

Feltétel a példás magatartás és szorgalomjegy.

11.2. Jó tanuló, jó sportoló

A díjazott tanuló az alapító által (Szőke Álmos) évente megállapított összeget és serleget kapja, valamint neve felkerül az iskolai serlegre.

Díjazás feltételei:

- Kiemelkedő sportteljesítmény, legalább diákolimpiai döntő.
- Kimagasló tanulmányi eredmény, legalább jeles tanulmányi eredmény.
- Példás magatartás és szorgalomjegy.

11.3. Dicsőségtábla

A táblára azoknak a diákoknak a neve kerülhet fel, akiknek:

- o a négy/öt év során az év végi bizonyítványában a legfeljebb kettő négyes osztályzat, és az érettségi bizonyítványában legfeljebb egy négyes osztályzat szerepel.
- o vagy az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen az 1-10. helyezést ért el,
- o vagy Országos Bajnokságon az 1-3. helyezést érte el egyéni sportteljesítménye alapján,
- o vagy rendkívüli országos vagy nemzetközi teljesítmény alapján.

Ajánlást a 12. évfolyam osztályfőnökei, a tárgyat tanító, felkészítő tanárai tehetnek tanévzáróig.

Az elbírálás az igazgató és az osztályfőnöki munkaközösség feladata.

Határidő: minden tanévet követő - szept. 30-ig.

11.4. Aranykönyv

Azoknak a tanulóknak a fényképei kerülhetnek bele, akik:

- o felkerülnek az iskolatáblára,
- o vagy kitűnő eredményt értek el az érettségien,
- o vagy elnyerte az év tanulója pályázatot,
- o vagy tanulmányi versenyen nyertes, ill. díjazott tanulók (OKTV-1-20-ig);
- o egyéni sport teljesítménye: OB 1-10.;
- o csapatoknál csoportkép, ha sportban OB 1-3. helyezést érnek el;
- o vagy Helikonon arany, ill. ezüst minősítést kapott. (Ugyanez egyéni teljesítményre is).

Ajánlás, határidő, elbírálás ugyanaz, mint a dicsőségtáblára.

Kezelője a mindenkori iskolai könyvtáros.

11.5. Osztályközösségek jutalmazásai

Minden évben egy, maximum két osztály nyerhet +1 kirándulási napot az éves munkatervben rögzített feltételek alapján. Az osztály kiemelkedő teljesítményét figyelembe véve, az osztályfőnök kérheti, az intézményvezető engedélyezi az alábbi szempontok alapján.

Tankönyvek - tansegédletek

1. A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának alapelvei:

A fonyódi Mátyás Király Gimnázium tantestülete a tankönyvek-tansegédletek kiválasztásánál elsődleges szempontnak tekinti, hogy a kiadványok szakmailag megfeleljenek a követelményeknek, illeszkedjenek az oktatási, képzési programba. Az iskola csak olyan tankönyveket használ, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak.

A tankönyvellátás a következő jogszabályok alapján történik:

1092/2019. (III. 8.) Korm. határozat a térítésmentes tankönyvellátásnak a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatás 10-16. évfolyamaira történő kiterjesztéséről.

17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról

2. A tankönyvtámogatás

Ingyenesen biztosítjuk a tankönyvet a 9-13. évfolyamon tanulóknak.

Támogatás formája:

- tankönyv, könyvhöz kapcsolódó kiadvány (szöveggyűjtemény, feladatgyűjtemény, képletgyűjtemény, táblázatgyűjtemény, képgyűjtemény, atlasz) esetében könyvtári kölcsönzéssel, használt tankönyvként; (Továbbiakban: tartós tankönyv)
- munkatankönyvet, munkafüzetet a tanuló saját példányként használ, azt könyvtári nyilvántartásba venni nem kell, tanév végén a tanulónál marad.

A tanuló a támogatásként kapott tartós tankönyvet köteles megőrizni és rendeltetésszerűen használni.

A tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője köteles a kölcsönzött tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskolának megtéríteni. • Nem kell megtéríteni a rendeltetésszerű használatból származó értékcsökkenést. • Az elhasználódás mértékének és indokoltságának megállapítása a könyvtáros feladata. Vitás esetben az igazgató dönt. Az elvesztett könyvek pótlása a kölcsönző feladata. Lehetőségek: • ugyanannak a kiadásnak másik példánya; • ugyanannak a könyvnek másik kiadása (amennyiben nem tér el a két kiadás egymástól).

A tankönyvellátás helyi szabályai

1. Az iskola éves munkatervében rögzíteni kell annak a felelős(ök) dolgozó(k)nak a nevét, aki(k) az adott tanévben: • elkészíti(k) az iskolai tankönyvrendelést, • részt vesz(nek) az iskolai tankönyvterjesztésben.

6. Az intézményvezető minden év június 10-ig meghatározza az iskolai tankönyvellátás rendjét, és erről tájékoztatja a szülőket, és a nevelőtestületet. A tankönyvrendelés szabályai

1. Az iskolai tankönyvrendelést az intézményvezető által megbízott iskolai dolgozó készíti el.
 2. A tankönyvjegyzékből az iskola helyi tantervének előírási alapján és a szakmai munkaközösségek véleményének figyelembe vételével a szaktanárok választják ki a megrendelésre kerülő tankönyveket. Vegyék figyelembe az eddig használt kiadványok szakmai szempontból fontos jellegzetességeit, új tankönyvre való áttérés esetén tájékozódjanak, szakmailag bírálják el, jussanak egyezsége.
 3. A nevelőtestület a szakmai munkaközösségek javaslata alapján dönt arról, hogy a tartós tankönyv vásárlására rendelkezésre álló összeget az iskola mely tankönyvek vásárlására fordítja.
 4. A munkaközösség-vezető összegezze munkaközössége tankönyvigényét, majd április 15-ig adja át az iskola tankönyvfelelősének.
 5. Az iskola tankönyvfelelőse készítse el az egész iskola tankönyvrendelését, a leendő 9. osztályosok létszámának az iskola vezetése által megbecsült adataival együtt.
- Az iskola tankönyvfelelőse gondoskodik a terjesztővel való kapcsolattartásról, a határidők betartásáról. Átveszi, az iskola által biztosított helyiségekben raktározza a tankönyvszállítmányt. Legkésőbb a szeptemberi első tanítási napon kiosztja a tankönyveket. Elvégzi a szükséges adminisztrációs munkákat, gondoskodik a pótrendelésekről, elkészíti a tanulónkénti tankönyvcsomagokat, gondoskodik a tartós tankönyvek könyvtári nyilvántartásba vételéről. A tanév folyamán intézi az évközi tankönyvrendeléseket.

XX. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI ELVEK

12. Jogszabályi háttér

a 2003. évi LXI tv.-nyel módosított 1993. évi LXXIX. tv. a Köznevelésről 48. § (3) bek.

a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. Rendelet

a 96/2000. (XII. 11.). országgyűlési határozattal kiadott „Nemzeti stratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására”

A 1036/2003. (IV. 12.) Korm. határozat a 96/2000. Ogy. hat. rövid és középtávú céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról

a 46/2003. sz. (IV. 16.) Országgyűlési határozat, az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról

a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény

az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény, 38. § (1) és (2) bek.

az iskolaegészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklete

a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI tv.

VI. Elméleti háttér

1. Egészségfejlesztő iskola

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Az egészségfejlesztő iskola ismérvei:

Minden rendelkezésére álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.

Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen;

Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.

Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.

Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését; együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértésük: a közösség hogyan járulhat hozzá - vagy éppen hogyan hátráltathatja - az egészség fejlesztését és a tanulást.

2. Az iskolai egészségfejlesztés módszerei

Mivel az iskola a szocializáció kitüntetett színtere, így a fenti tényezők közül érdemi hatást - az iskola fizikai-tárgyi és pszichoszociális környezetének alakításával -, az iskola-egészségügyi ellátás minőségére és az életmódra tudunk gyakorolni. Az iskolai egészségfejlesztő munka - akár jól, akár rosszul csinálják - alapvetően befolyásolja az iskola egészének mindennapjait. Annak érdekében, hogy ezt a megállapítást helyesen tudjuk értelmezni, az alábbi fogalmak tartalmát érdemes kibontani és megvizsgálni:

3. Mi az egészség?

Napjainkban egyetértés van abban, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. A WHO-nak (Egészségügyi Világszervezet) ez az 1948-as alkotmányában megfogalmazott meghatározás helyes kiindulópont, de mindenképpen hangsúlyoznunk kell, hogy az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt: ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozik), ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud, ha individuális önállóságát megőrzi, és végül, ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei közt.

Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az egészségnek ezek a meghatározásai rendkívül ambiciózusak, és mindenképpen egy kívánatos folyamatot határoznak meg, melyben a társadalom egészére vonatkozóan rövid és hosszú távon feladatok hárulnak mindannyiunkra.

4. Mi az egészségfejlesztés?

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. Az egészségfejlesztés átfogó társadalmi és politikai folyamat, mely nemcsak az egyének képességeinek és jártasságának erősítésére irányuló cselekvéseket foglal magába, hanem olyan tevékenységeket is, amelyek a társadalmi, környezeti és gazdasági feltételek megváltoztatására irányulnak azért, hogy azoknak a köz és az egyén egészségére gyakorolt hatása kedvező legyen. Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és

ezáltal egészségük javítására. A részvétel nélkülözhetetlen az egészségfejlesztő tevékenység fenntartásához.

Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletváltóztatás az egészségügyi szolgáltatásokban.

4.1. Az egészségfejlesztés sarokpontjai:

- o az egész lakosságra irányul, és együttműködésére épít
- o az okok feltárására és a feltételek megteremtésére irányul, a társadalom különböző szereplőivel való együttműködésben az egyén autonómiája érvényesül az egészséget befolyásoló döntésben, aktivitásban.

5. Egészségnevelés

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

Egészséges testi fejlődés, egészségfejlesztés.

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. a higiéniai szokások terén teljesen önálló, adott esetben segíti társait,
2. az életkorának és alkati paramétereinek megfelelően tervezett, rendezett és rendszeres, testmozgással összefüggő táplálkozási szokásokat alakít ki,
3. a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is,
4. a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.

6. A prevenció (megelőzés) területei

Az **elsődleges megelőzés** a betegség első megjelenésének megakadályozására az egészség megőrzésére irányul.

Az elsődleges vagy primer prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység, ami a veszélyeztetett emberekre irányul.

Az egészségfejlesztés, és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltés, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és étel-miszer biztonság megvalósítása.

Az iskolának e fenti primer prevencióban van jelentős szerepe.

A másodlagos és harmadlagos megelőzés a már meglévő betegségnek és hatásainak feltartóztatását vagy lassítását kívánja elérni korai kórmegállapítás és megfelelő kezelés révén, vagy a betegség visszatérését akadályozza, illetve az idült állapot súlyosságának csökkentését célozza, például hatékony rehabilitáció segítségével.

Prevenció, életvitel:

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. megoldást keres a különböző veszély- és baleseti források elkerülésére,
2. tanári segítséggel, egyéni képességeihez mérten, tervezetten, rendezetten és rendszeresen fejleszti keringési, légzési és mozgató rendszerét,
3. tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat,
4. a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat,

5. tudatosan, összehangoltan végzi a korrekciós gyakorlatait és uszodai tevékenységét, azok megvalósítása automatikussá, mindennapi életének részévé válik,
6. rendszeresen végez számára megfelelő vízi játékokat, és hajt végre úszás technikákat,
7. ismeri a tanult mozgásformák gerinc és ízületevédelmi szempontból helyes végrehajtását,
8. megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat,
9. a családi háttere és a közvetlen környezete adta lehetőségeihez mértén tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez testmozgást.

7. Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere

A gyerekek és fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az iskolának a gyerekekre gyakorolt hatása többretegű, komplex kommunikáció. Egyrészt létezik egy nyíltan megfogalmazott oktatási-nevelési terv, másrészt ezzel összefüggésben vagy ettől függetlenül, illetve ezt gyengítő, vagy erősítő módon ható ún. „rejtett tanterv”, mely az iskolai mindennapok hozadéka, amelyben az iskola tárgyi környezete, az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére, a környezet viselkedésére.

Mindezeket figyelembe véve tehát, az iskola és az óvoda, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

VII. A mindennapos iskolai testedzés program

A közoktatási törvény módosítása során az oktatási tárca megteremtette a mindennapi egészségfejlesztő testmozgás jogszabályi feltételeit a közoktatásról szóló törvény 52 § (9-10), valamint az 53.§ (9) bekezdéseiben foglaltak, továbbá

a Nemzeti alaptanterv kiadásáról szóló 243/2003 (XI. 17.) Korm. rendelet keretei között.

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban;

minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;

minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna (l. a 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet testnevelési alapelveit és céljait);

a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire [l. a 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet testnevelési alapelveit és céljait, valamint az OM „Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez” című, 2000-ben megjelent kiadványt]

minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;

a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;

a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);

a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

XXI. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon tanévenként és rögzítik az erre a célra működtetett NETFIT-felületen az aktuális EMMI-rendeletben meghatározott határidő szerint.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét elemzik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

A tanulók fizikai állapot-mérésének módszertanát, gyakorlatát és eszközeit a NETFIT fittség mérési rendszer szerint alkalmazzuk.

XXII. A KÖRNYEZETI NEVELÉS HELYI SZINTŰ TERVEZÉSE

13. A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Távlatból nézve a környezeti nevelés a természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

E nevelési célok hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítését igénylik. A *fenntarthatóság pedagógiája* a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszik, előtérbe emelve azokat a tanulásszervezési módszereket, amelyekben felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés.

Ennek megvalósítása rendszerszemléletű megközelítést, új tanítási-tanulási stratégiát igényel, amely messzemenően figyelembe veszi az egyéni (személyes) különbségeket, esélyt teremt minden gyermek számára a környezeti kultúra és az ezzel összefüggő kompetenciák elsajátításában. E pedagógiai törekvés sajátos tartalmakat és módszereket igényel a testi vagy szociális hátrányokkal küzdő gyerekeknél, hiszen életük során halmozódhatnak környezeti konfliktusaik.

A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a *mentálhigiénés nevelésre* is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezet-tudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az *értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása*.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelőssé-

günkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan *erkölcsi-etikai* irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.

A környezeti nevelési kutatások eredményeinek elemzése azt mutatja, hogy a környezeti ismeretek önmagukban nem elegendőek. Környezettudatos életvitelt azok a személyek tanúsítanak, akik – azon túl, hogy pontos ismereteik és fogalmaik vannak a környezetről, az aktuális környezetvédelmi problémákról és tenni-valókról – képesek e célok érdekében felelősen cselekedni, sőt hisznek is tevékenységük jelentőségében.

A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti *integráció*, a különböző tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai törekvés. Ezzel párhuzamosan erősödik egy szintetizáló, összefoglaló tantárgy iránti igény is.

Magyarországon a kilencvenes évek végén számos általános iskolában a helyi pedagógiai programok egyik meghatározó elemévé vált a környezeti nevelés. A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi iskolatípus és tantárgy feladata (hiszen minden ugyanarról a világról szól!), ugyanakkor az egyes különálló *tantárgyakba* foglalt környezeti vonatkozású ismereteket, fejlesztési elemeket egésszé kell építeni.

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos *tanítási órákon kívüli* iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van, mindenekelőtt az iskolai szabadidős helyzetekben, a tanulók művészeti, sport, játék és közéleti tevékenységeinek során. Ezek előkészítéskor, megvalósításakor szintén gondolnunk kell a környezeti vonatkozásokra, a környezeti nevelés lehetőségeire.

Az *iskolai tehetséggondozás* terén is helyet találhatunk a környezeti nevelésnek. A környezet iránt legfogékonyabb tanulók számára megrendezett versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés alkalmas erre. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a szokásos tanítási helyzetektől eltérő tanulás olyan képességek fejlesztésének is kedvez, amelyek nem kerülnek előtérbe a hagyományos tanórákon.

A környezeti nevelés is igényli azt a minőségfejlesztési gyakorlatot, amely az iskola pedagógiai eredményességét képes hosszabb távon biztosítani.

Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének *ökológiai kultúrája* (pl. hulladék újrahasznosítás, energiatakarékosság stb.) és *társas harmóniájának* rendje (pl. demokratikus fórumok, együttműködés helyi közösségekkel stb.). Az iskola legfontosabb célcsoportjai a környezeti nevelés terén a tanulók és a családok, a szülők, a helyi közösség tagjai. A családokat rendszeresen tájékoztatni szükséges az iskola környezeti nevelési célkitűzéseiről, és a szülőket mind jobban be kell vonni a helyi környezeti akciókba.

VIII. A környezeti nevelési célkitűzései

1. Rendszerszemléletre nevelés

A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.

2. Az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítása

Nem elegendő az egyes problémák, de még a problémák összefüggéseinek felfedeztetése sem, ha nem alakul ki az a képesség, hogy a problémákra válaszokat is keressenek a tanulók. Fontos, hogy az egyes kérdések megválaszolására több alternatíva felállítását igényeljék, s az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes, megfelelő válasz kiválasztására.

3. A globális összefüggések megértése

A létező környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká szövődnek össze. Nagyon fontos, hogy ne csak egyenként lássák ezeket a gondokat a tanulók, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértsék. Legyenek képesek ezeket az okokat azonosítani saját környezetükben, életükben, és tanuljanak meg ezeket szem előtt tartva cselekedni.

4. A létminőség választásához szükséges értékek megmutatása

Környezetünk minősége, gazdagsága létminőségünknek egyik alapvető meghatározója, mégsem tükröződik vissza gondolkodásunkban automatikusan.

Még ennél is nehezebb megértetni a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét az életünkben.

5. A létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása

Nem elegendő a szemléleti alapok megteremtése, arra is szükség van, hogy közösen fedezzük fel, hogy mit is tehetünk egyéni életünkben.

6. A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése

Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.

IX. A környezeti nevelés lehetőségei a középiskolában, tantárgyi kereten, modulokon belül

Lásd: a tantárgyi programoknál.

XXIII. MELLÉKLETEK

Szaktantermek

A tanárok képzettségi mutatói

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Középszintű érettségi tantárgyak szóbeli témakörei

A Pedagógiai program felülvizsgálata -legitimáció

Jegyzőkönyv

X. számú melléklet: Szaktantermek -Az oktatás térszerkezete
földszint

Számítástechnika 2

Tt szertár	Tt előkészítő	Természet-tudományos laboratórium	Tt öltöző	Orvosi szoba	Kémiaterem
------------	---------------	-----------------------------------	-----------	--------------	------------

déli-szárny földszint

Tanuszoda	Tornaterem	Kondi terem
Öltözők, fürdők		

Könyvtár-terem	Olvasó terem	Testnevelő tanári
----------------	--------------	-------------------

III. emelet

Biológia- földrajz szertár	Biológia elő- készítő	Biológia előadó	Földrajz te- rem	Történelem szertár	Történelem 1 tanterem	Történelem 2 tanterem
----------------------------------	--------------------------	--------------------	---------------------	-----------------------	--------------------------	--------------------------

II. emelet

Magyar 1 tanterem	Magyar 2 tanterem	Idegen-nyelvi szertár	Magyar 3 tanterem	Nyelvi labor	Német te- rem
----------------------	----------------------	--------------------------	----------------------	--------------	------------------

I. emelet

Számítástechn. szertár	Számítástechn.1 labor
---------------------------	--------------------------

Fizika1 tan- terem	Fizika szertár	Fizika2 elő- adó	Matematika 1 tanterem	Matematika 2 tanterem	Matematika 3 tanterem
-----------------------	----------------	---------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

félelelet

Rajzterem	Angolterem	Klubterem
-----------	------------	-----------

XI. 2. számú melléklet: A tanárok képzettségi mutatói

Név	Egyetem	Főiskola	Szakvizsga
Szilasi Gábor	angol nyelv		BME közokt. vez.
Sári Dénesné	magyar-német		BME közoktatás vez.
Hosszú Zoltánné	közgazdász-tanár	műszaki főiskola postaüzemi üzemtechnikus, műszaki tanár	BME közokt. vez.
Babina Edit	történelem-földrajz- társadalomismeret		Társadalomismeret
Bognárné Huzsvai Cecília	német, spanyol		BME közokt. vez.
Boros Felicitás Klára	kémia-biológia		
Bors Éva Gabriella	testnevelés	földrajz	
Brachna Máté János	történelem-földrajz		
Cziráki Tamás	matematika szabadidő szervező		
Cziráki Zsófia	magyar biológia		
Fazekas Mónika	testnevelés	földrajz	
Fejes Anikó Angéla	biológia mikrobiológus	biológia-kémia	BME közokt. vez.,

Geiblné Simon Szilvia	német nyelv, családsegítő		családsegítő
Göncz Attila Mihály	matematika – technika informatika		kétszintű érettségi
Györei Brigitta	testnevelés		
Ill Gabriella	német, francia, orosz		
Kalászné Perényi Nóra	angol		
Kalota-Czippán Andrea	magyar nyelv és irodalom		
Kasztl Rozália	matematika-informatika		kétszintű érettségi, mentortanári szak- vizsga
Kecskemétiné Kaszala Annamária Rita	Kémia-környezettan, vegyész		
Kereskai Zita	magyar	magyar - törté- nelem	magyar
Kertész Lóránt Ferenc	spanyol		
Keserű Zoltán Sándor	német	német	BME közokt. vez.
Kiss Sándor Róbert	fizika, informatika		
Koleszár Viktória	magyar nyelv és irodalom, olasz		
Kovács Balázs	matematika-fizika		

Kozák Attila	fizika - informatika	informatika	
Köllő Csaba	matematika		
Dr. Lázár Zoltánné	Magyar nyelv és irod., ének-zene		
Lehel László	testnevelés		
Mátrai Zita	magyar – orosz - angol	angol nyelvtanár	
Nagy Elvira	angol-német		

Orbán-Teveli Tekla	angol nyelv		
Pusztai Ágnes	angol, matematika		
Sebestyén Vörös Erzsébet		Informatikus-könyvtáros Műszaki Főiskola, műsz. tanári	
Szilasi Károly Mónika	történelem, német nyelv		
Varga Sámuelné	angol nyelv	angol-orosz	
Vargovics Zuzana	angol-orosz-ének		
Virág-Halvax Eszter	magyar	magyar-történelem	BME közokt. vez.
Lengyel Gabriella		rajz – vizuális kultúra	
Zentai Ildikó	földrajz	biológia-földrajz	Család és gy.védelmi

XII. 3. számú melléklet: eszközök, felszerelések jegyzéke

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések megfelelnek a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 2. számú mellékletében foglaltaknak.

Az egyes tantárgyak központi programjában előírt oktatást segítő eszközökkel az iskolánk rendelkezik. Az elavult, meghibásodott eszközök pótlásáról, javításáról folyamatosan gondoskodunk.

XIII. számú melléklet: Szóbeli vizsgák témakörei

1. Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelvi tételsor

A magyar nyelvi témakörök:

Ember és nyelv,

Kommunikáció,

A magyar nyelv története,

Nyelv és társadalom,

A nyelvi szintek,

A szöveg,

A retorika alapjai,

Stílus és jelentés.

Irodalom tételsor

A tematikai arányok a következők:

Szerzők, művek tételek száma

Életművek: 6 tétel

Portrék: 4 tétel

Látásmódok: 3 tétel

A kortárs irodalomból: 1 tétel

Világirodalom: 2 tétel

Színház- és drámatörténet: 2 tétel

Az irodalom határterületei: 1 tétel

Interkulturális megközelítések és regionális kultúra: 1 tétel

Összesen: 20 tétel

MAGYAR NYELV

Témakörök:

1. Ember és nyelv

- A nyelv mint jelrendszer.
- Nyelv és gondolkodás, nyelv és megismerés viszonya.
- A nyelv mint az egyén, illetve mint a közösség alkotása.
- A beszéd mint cselekvés, a nyelv és a beszéd funkciói.
- A nyelv diakrón és szinkron változásainak jellemzése példákkal.

2. Kommunikáció

- A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, ezek összefüggései a kifejezésmóddal.
- A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközei.
- A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség.
- A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek kapcsolata a kommunikációs folyamattal.

3. A magyar nyelv története

- A magyar nyelvrokonság főbb bizonyítékai néhány példával.
- A magyar nyelv történetének fő szakaszai.
- Egy nyelvtörténeti korszak jellemzése.
- A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek.
- A tihanyi apátság alapítólevele, a Halotti beszéd és könyörgés, az Ómagyar Mária-siralom főbb jellemzői.
- A nyelvújítás mibenléte, történelmi, művelődéstörténeti háttere, hatása példák alapján.

4. Nyelv és társadalom

- A társadalmi és területi nyelvváltozatok és a norma.
- A főbb nyelvváltozatok: a nyelvi sztenderd, a köznyelv, a regionális köznyelv, a nyelvjárások és a csoportnyelvek (szaknyelv, rétegnyelv, ifjúsági nyelv, szleng).

- A Magyarországon beszélt kisebbségi nyelvek megnevezése. A kisebbségi nyelvhasználat, nyelvi kultúra társadalmi jelentősége.
- A határon túli magyar nyelvhasználat főbb adatai, tendenciái.
- A nyelvközösség helyzete és nyelvhasználata közötti összefüggés.
- A tömegkommunikáció leggyakoribb műfajai és hatáskeltő eszközei.
- Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés).

5. A nyelvi szintek

- A beszéd, a beszéd folyamat, a beszédhang, a hangképző szervek.
- A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere; a hangok találkozása (alkalmazkodása) és helyesírásuk.
- A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában.
- A magyar helyesírás alapelveinek alkalmazása és magyarázata példákkal.
- A szófajok rendszere és a szóalkotás módjai
- Az alapszófajok, a viszonyzó és a mondatzó mondatbeli és szövegbeli szerepének értelmezése.
- A mondat szerkezete: teljes és hiányos szerkezetű; tagolt, tagolatlan; egyszerű, összetett.
- A mondat jelentése: elsődleges és másodlagos jelentés.
- A modalitás, a mondatfajták elemzése grammatikai és szemantikai eszközökkel.
- Az egyszerű mondat részei; felépítése.
- A szintagma mint nyelvi egység, az alárendelő és mellérendelő szintagmatikus szerkezet.
- Az állítmány és az alany. A tárgy és fajtái.
- A határozók fogalma és kifejezőeszközei, fajtái, a magyar határozói rendszer, a határozók irányhármassága. A jelzők fogalma és fajtái, használatuk
- A mondat az élőbeszédben és az írott nyelvben.
- A mondat és a szöveg.
- Mellérendelő összetett mondatok mint logikai-tartalmi viszonyok.

- Az alárendelő összetett mondatok mint a főmondat és a mellékmondatok grammatikai viszonyai.
- Sajátos jelentéstartalom a mellékmondatokban.
- A többszörösen összetett mondatok(utaló- és kötőszók, a központosítás használata és értelmezése szövegértésben, szövegmondásban, szövegalkotásban).
- A szókincs változásának okai, a szókészlet rétegei.
- A szóalkotás lehetőségei: a szóképzés jelentésmódosító szerepe; a szóösszetétel jelentősége, fajtái; a mozaikszók, az összetett szavak helyesírása.

6. A szöveg

- A szöveg egységének tényezői, feltételei, elsődleges és mögöttes jelentése.
- A szöveg szóban és írásban.
- A szöveget alakító tényezők: a beszédhelyzet, a cselekvés, a szövegkörnyezet, a tudáskeret
- A tájékoztató, kifejező, érvelő és felhívó szövegfunkciók
- A szöveg felépítése, egységei - külső körülmények: szövegméret, megjelenés.
- A szövegösszetartó erő: jelentésbeli és grammatikai kapcsolóelemek.
- A kontextuális jelentés (pl. előre- és visszautalás, makro- és mikrostruktúra, hiányos mondat, szórend, egyeztetés.)
- A téma értelmezése mindennapi, tudományos és szépirodalmi szövegekben.
- A mindennapi szövegvilágban való eligazodást lehetővé tevő pragmatikai ismeretek alkalmazása a szövegértésben és a szövegalkotásban (pl.szövegfunkciók, szövegtípusok, befogadói tudáskeret, háttérismertek).
- Szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra és a szöveg előadására.
- A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek értelmes, kifejező alkalmazása.
- A cél és a téma összefüggéseinek érvényesítése szóban és írásban.
- A témaváltás felismerése és jelölése, bekezdések szerkesztése.

- Az ismeretközvetítő CD-ROM és az internet intertextualitásának főbb jellemzői.
 - Az intertextualitás jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.
 - Szövegtípusok kommunikatív, szerkezeti, nyelvi jellemzői.
 - A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok (pl. kérvény, önéletrajz, pályázat, hivatalos levél, meghatalmazás, hozzászólás).
 - Ismeretterjesztő szövegek jellemzői.
 - A monologikus és a dialogikus szövegtípusok (pl. előadás, vita).
 - Ismeretterjesztő szövegek elemzése (pl. a címzettek, a téma, a szóhasználat, a megszerkesztettség szempontjából).
 - A publicisztikai és a tájékoztató műfajok, valamint az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és új közlésmódjai (e-mail, internet stb.).
7. Az új közlésmódok társadalmi hatása.

8. A retorika alapjai

- A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben.
- A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai.
- Az előbeszéd fajtái.
- A beszéd felépítése, a szövegszerkesztés lépései az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.
- Az érvelés, az érvelés beszédhelyzete és eszközei.
- A kulturált vitatkozás kritériumai, vita értelmezése.
- Az írásbeli meggyőzés eljárásai, az érvelés műfajai: a bizonyítás, a cáfolat, néhány érvtípus.
- Hitelesség, hatás, meggyőzési szándék; a manipuláció felismerése, értékelése.
- A spontán megnyilatkozás és a megtervezett szöveg különbsége.
- A témajelölő cím mint a globális kohézió eszköze.
- Az összefoglalás funkciója és típusai (pl. vázlat, tartalmi kivonat, tömörítés).

9. Stílus és jelentés

- Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, a szaknyelvben és a szépirodalomban.
- Stílusjelenségek felismerése, értelmezése, értékelése.
- A nyelvi jelek csoportjai a hangalak és a jelentés viszonya alapján.
- A szóhasználati jelentés alapjai - az alapjelentés, mellékjelentés, alkalmi jelentés közti viszony.
- Egynyelvű szótárak: Magyar szinonimaszótár, Magyar értelmező kéziszótár, valamint kétnyelvű szótárak ismerete.
- Az állandósult szókapcsolatok, szokványos kifejezésmódok stílusértéke (*szólás, szóláshasonlat, közmondás, szállóige, közhelyek, nyelvi panelek, sztereotípiák*).
- A stílus szerepe a jelentésteremtésben (*nyelvi eszközök megválogatása, szerkesztés, hatásosság, többletjelentés, a stílus mint a beszélő attitűdjének kifejeződése stb.*).
- A stílust létrehozó nyelvi és kommunikációs tényezők értelmezése.
- A képszerűség stíluseszközei és hatása: képek, képrendszerek felismerése, értelmezése.
- Az eufemizmus, evokáció, anakronizmus, állandó jelző, archaizálás stb. felismerése, értelmezése.
- A szövegrendezés stílushatásának felismerése, értelmezése: az egyszerűbb alakzatok fajtái és hatásuk.
- Tipikus kommunikációs helyzetekben létrejövő, jellemző beszélt és írott nyelvi közlésmódok: a stílusrétegek.
- A társalgási stílus ismérvei, minősége.
- A közélet színterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stiláris kötöttségei.
- A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (*pl. tipográfia, képi világ*).
- Objektivitás és szubjektivitás, tény és vélemény stílusbeli különbsége a tömegkommunikációban.
- A tudományos és a szakmai stílus sajátosságai.
- Nem irodalmi és szépirodalmi szövegek stílusának összehasonlítása.
- A stíluskorszakokról, stílusirányzatokról szerzett ismeretek felhasználásával stílustörténeti összehasonlítások - példák alapján.

IRODALOM

Témakörök:

1. Életművek

- Petőfi Sándor
- Arany János
- Ady Endre
- Babits Mihály
- Kosztolányi Dezső
- József Attila

2. Portrék

- Balassi Bálint
- Csokonai Vitéz Mihály
- Berzsenyi Dániel
- Kölcsey Ferenc
- Vörösmarty Mihály
- Mikszáth Kálmán
- Móricz Zsigmond
- Szabó Lőrinc
- Radnóti Miklós
- Weöres Sándor
- Ottlik Géza
- Márai Sándor
- Pilinszky János

Legalább 3-4 lírai és/vagy 1-2 epikai alkotás szövegismereten alapuló több szempontú értelmezése.

Az életmű néhány jellemzője keretében 2-3 lírai és/vagy értelemszerűen egy vagy néhány epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése *pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.*

3. Látásmódok

- Zrínyi Miklós
- Jókai Mór
- Krúdy Gyula
- Karinthy Frigyes
- Kassák Lajos
- Illyés Gyula
- Németh László
- Örkény István
- Nagy László
- Nemes Nagy Ágnes
- Szilágyi Domokos

Választandó legalább három szerző a felsoroltak közül. (A lista bővíthető legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.)

A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.

4. A kortárs irodalomból

Legalább egy szerző 2-3 lírai és/vagy 1-2 epikai művének értelmezése az 1980-tól napjainkig tartó időszakból.

Tájékozódás a kortárs irodalmi nyilvánosságban (pl. antológiák, irodalmi ismeretterjesztés, könyvhét).

Nyomtatott szöveg, digitális közlés.

5. Világirodalom

Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (*pl. műfajok, témák, motívumok, hőstípusok*).

A romantika, a századfordulós modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig) jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása.

6. Színház-és drámatörténet

Színház és dráma különböző korszakokban.

Az alábbi műveknek, a szerzők/korszakok 1-1 művének értelmezése az adott korszak színházi/irodalmi hagyományainak összefüggésében: Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája

7. Az irodalom határterületei

- Az irodalom kulturális határterületei - népköltészet, műköltészet, alkalmi költészet.
- Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció, a műfajcsere jelenségei (*pl. irodalom filmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben*).
- Az olvasmányok iránti tömegszükséglet és a művészi színvonal/minőség összefüggései.
- A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei (pl. sematizált hőstípusok, élethelyzetek, értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték).
- Egy-két tipikus műfaj (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregegy, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc, reklámvers) jellemzőinek bemutatása.
- Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában (*pl. A Gyűrűk Ura, Bridget Jones naplója*).

- Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai (pl. könyvismertetés, ajánlás, kritika, CDROM, internetes könyvkínálat).

8. Interkulturális megközelítések és regionális kultúra

Interkulturális jelenségek, eltérő szöveghagyományok.

A régió, a tájegység, a település kulturális, irodalmi múltbeli és jelen hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór, művelődéstörténeti vonatkozások; múzeum, színház, civil társaságok).

A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók irodalmi alkotásokban való megjelenítése.

Életmódra, kulturális szokásokra utaló dokumentumok (pl. tárgyi emlék, fotó, film, hangdokumentum) alapján következtetések megfogalmazása egyes korok kultúrájára nézve.

2. Történelem

1. Az athéni demokrácia kialakulása és jellemzői.
2. Az ókori római köztársaság rendszere, válsága és a válság megoldási kísérletei.
3. A kereszténység kialakulása, jellemzői és szerepe a középkori államok és társadalmak életében. A Reformáció irányzatai.
4. Az iszlám jellemzői.
5. A mezőgazdasági forradalom. A virágzó középkor anyagi-technikai alapjainak kialakulása.
6. A magyar nép eredete, vándorlása, honfoglalása. A középkori keresztény magyar állam létrejötte.
7. A középkori magyar királyság anyagi-pénzügyi alapjainak változása, jellemzése.
8. Az Aranybulla.
9. Mátyás király bel-és külpolitikája.
10. Az ország három részre szakadása.
11. A földrajzi felfedezések és következményei. A tőkés árútermelés kialakulása.
12. Egyesítési kísérletek a XVI-XVII. század folyamán.
13. A Felvilágosodás és a XIX. század nagy eszmerendszerei.
14. Demográfiai változások Magyarországon a XVIII. század folyamán.
15. Az ipari forradalom elindulása, kiterjedése és következményei.
16. Polgári alkotmányossági törekvések a Reformkortól a Kiegyezésig.
17. 1848-49. Forradalom és szabadságharc Magyarországon.

18. A magyar ipari forradalom. A magyar tőkés társadalom kiformalódása és jellemzői.
19. Hatalmi átrendeződés és a gyarmatosítás.
20. Az első világháborút lezáró békerendszerek.
21. A Trianoni békediktátum és következményei.
22. A második világháború előzményei, okai és főbb eseményei.
23. A bethleni-konzolidáció és az ellenforradalmi rendszer jellemzői.
24. Magyarország háborúba sodródása és részvétele a háborúban.
25. A hidegháborús korszak főbb eseményei és jellemzői. A kétpólusú világrend vége
26. A kommunista diktatúra kialakulása és jellemzői Magyarországon. A társadalmi rend erőszakos átformálása.
27. Az 1956-os forradalom.
28. A Kádár-rendszer válsága és a rendszerváltoztatás folyamata, következményei.
29. Magyarország alkotmánya.

IDEGEN NYELVEK (ANGOL, NÉMET, SPANYOL)

Témakörök				
		Német nyelven	Angol nyelven	Spanyol nyelven
1.	Család	Persönliches, Familie	Family	La familia
2.	Ember és társadalom	Menschen um mich	Man and Society	La gente y la sociedad
3.	Környezetünk	Unsere Umwelt	Our Environment	El medio ambiente
4.	Iskola	Schule	School	La educación y la enseñanza
5.	A munka világa	Die Welt der Arbeit	The World of work	El mundo del trabajo
6.	Életmód	Lebensweise	The Way of Living	Modos de vivir
7.	Szórakozás	Freizeit, Kultur und Unterhaltung	Entertainment	El pasatiempo
8.	Utazás	Verkehr und Tourismus	Travel	El viaje
9.	Tudomány	Wissenschaften und Technik	Science and Technology	La ciencia

3. Matematika

Matematika 9. évfolyam

1. Halmazok
 - halmaz, részhalmaz
 - halmazműveletek
2. Számelmélet, algebra
 - hatványozás egész kitevőre
 - nevezetes szorzatok
 - oszthatóság
 - elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek
3. Függvények
 - Lineáris függvény, másodfokú függvény, abszolútérték függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai
 - függvénytranszformációk, függvényjellemzés
4. Geometria
 - geometriai alapfogalmak
 - általános és speciális háromszögek, négyszögek tulajdonságai
 - nevezetes pont-halmazok
 - egybevágósági transzformációk
5. Statisztika
 - adatok rendszerezése, diagramok használata

Matematika 10. évfolyam

1. Matematikai logika, kombinatorika, gráfok
 - állítások logikai értékének meghatározása
 - sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása
 - gráfok alkalmazása
2. Számelmélet, algebra
 - n -dik gyök fogalma, használata
 - másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek
 - négyzetgyökös egyenletek
3. Geometria
 - hasonlósági transzformáció, alakzatok hasonlósága
 - szögfüggvények definíciója és használata derékszögű háromszögekben
4. Valószínűesszámitás
 - a klasszikus valószínűségi modell

4. Fizika

I. Mechanika

1. A mozgás és jellemzői
2. Periodikus mozgások
3. Newton törvényei
4. Testek egyensúlya
5. Munka, teljesítmény
6. Energia
7. Hidrosztatika alapjai

II. Hőtan

1. Halmazállapotok jellemzése
2. Halmazállapot-változások
3. Gázok leírása
4. Gázok hőtani folyamatai

III. Optika

1. Geometriai optika
2. A fény, mint hullám

IV. Elektromosság és mágnesség

1. Elektrosztatika
2. Egyenáram
3. Áramkörök jellemzése
4. Áram különböző közegekben
5. A mágneses tér
6. Áram és mágneses tér kapcsolata
7. Az elektromágneses indukció
8. A váltóáram
9. Rezgőkör
10. Az EM-es spektrum

V. Atomfizika

1. Elemi részecskék
2. Atommodellek
3. Részecske-hullám
4. Tömeg-energia
5. Atomenergia felhasználás

VI. Csillagászat

1. A Naprendszer
2. A csillagok élete
3. Az Univerzum fejlődése

5. Kémia

1. Az atom felépítése. Az atom elektronszerkezete. Az atomenergia felhasználási lehetőségei. A radioaktivitás és jelentősége. Anyagmennyiség, moláris tömeg, moláris térfogat, részecskeszám meghatározása.
2. Elsőrendű kémiai kötések típusai, kialakulásuk. Fémes kötés, kovalens kötés, ionkötés kialakulása, jellemzése.
3. Molekulák alakja és polaritása
4. Másodrendű kémiai kötések típusai, kialakulások.
5. Gázok, folyadékok, szilárd anyagok. Kristályrács-típusok.
6. Oldódás. Oldatok összetétele. Oldódást kísérő hőváltozás. Kolloidok. Tömegszázalék, koncentráció számolása.
7. Kémiai reakciókat kísérő hőváltozás. Reakcióhő, képződéshő.
8. A kémiai reakciók sebessége. Egyensúlyra vezető kémiai reakciók. Az egyensúly eltolása.
9. Sav-bázis reakciók. A pH-fogalma. Hidrolízis.
10. Redoxireakciók. Az oxidációs szám.
11. Galvánelemek. Elektródpotenciál, standardpotenciál.
12. Az elektrolízis. Az elektrolízis mennyiségi törvényei.
13. Telített szénhidrogének. A kőolaj és a földgáz keletkezése, feldolgozása.
14. Telítetlen és aromás szénhidrogének.
15. Alkoholok és fenolok. Éterek.
16. Aldehyde, ketonok.
17. Karbonsavak.
18. Észterek. Gliceridek. Szappanok, mosószerek.
19. Egyszerű és összetett szénhidrátok.
20. Nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületek.
21. Aminok, amidok. Aminosavak.
22. Fehérjék szerkezete, tulajdonságai, kimutatásuk.
23. Nukleinsavak.
24. Elemek és szervetlen vegyületek csoportosítása. A hidrogén.
25. Halogénelemek és vegyületeik.
26. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik.
27. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik.
28. A szén-csoport elemei és vegyületeik.
29. Fémek általános jellemzése. Fémek előfordulása, előállítás. Ötvözetek. Korrozio, korrózióvédelem.
30. Az s-mező fémek és vegyületeik.
31. A p-mező fémek és vegyületeik.

32. A d-mező elemeinek általános jellemzése. A vascsoporthoz tartozó elemek és vegyületeik.
33. A rézcsoporthoz tartozó elemek és vegyületeik. A cinkcsoporthoz tartozó elemek és vegyületeik.

6. Biológia

1. Bevezetés a biológiába

1.1. A biológia tudománya

Rendszerezés. Biológiai kísérletet értelmezése, fénymikroszkóp használata.

1.2. Az élet jellemzői

1.2.1. Az élő rendszerek életjelenségei

1.2.2. Szerveződési szintek: sejt alatti, sejtszintű, egyed alatti és egyed feletti, szövet, szerv, szervrendszer, egyed, populáció, társulás, biom, bioszféra.

1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek

A diffúzió és az ozmózis biológiai jelentősége. Plazmolízis lényege.

Kolloidok felületi megkötő-képessége, aktív szén. Enzimek katalitikus működése, optimális feltételek.

2. Egyed alatti szerveződési szintek

2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek

2.1.1. Biogén elemek szerepe az élő szervezetben. Szén-dioxid kimutatása meszes vízzel.

2.1.3. Lipidek jellemzése. A lipidek oldódási tulajdonságai.

2.1.4. Szénhidrátok tulajdonságai és csoportosítása, kimutatása.

2.1.5. Fehérjék, aminosavak általános szerkezete, biológiai szerepe, kimutatása.

2.1.6. Nukleinsavak, nukleotidok.

2.2. Az anyagcsere folyamatai

2.2.1. Felépítés és lebontás kapcsolata. Energia és szénforrás szerinti felosztás. Endo- és exocitózis folyamata.

2.2.2. Felépítő folyamatok

2.2.3. Lebontó folyamatok. A biológiai oxidáció és erjedés lényege.

2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

2.3.1. Elhatárolás, biológiai hártyák (membránok) szerepe, passzív és aktív szállítás.

2.3.2. Mozgás, állás, ostoros, csillós mozgások.

2.3.3. Anyagcsere. A mitokondrium és a színtest szerepe (biológiai oxidáció, fotoszintézis.)

2.3.4. Osztódás. A sejtek osztódási ciklusa. A kromoszóma. Mitózis és a meiózis.

2.3.5. A sejtműködések vezérlése. Sejtmag.

3. Az egyed szerveződési szintje

3.1. Nem sejtes rendszerek

3.1.1. Vírusok biológiai, egészségügyi jelentősége. A vírusok felépítése és a vírusfertőzés folyamata. Vírusos betegségek.

3.2. Önálló sejtek

3.2.1. Baktériumok A baktérium és az eukarióta sejt szerveződése. Baktériumok anyagcseréje. Betegségek. Védekezés (természetes és mesterséges). Baktériumok haszna.

3.2.2. Egysejtű eukarióták főbb csoportjai és jellemzése. Eukarióták kialakulása. Mikroszkópos vizsgálatok.

3.3. Többsejtűség

3.3.1. A gombák, növények, állatok elkülönülése testszerveződés és anyagcsere-folyamatok alapján. Az egysejtű szerveződés és a többsejtű szerveződés típusai.

3.3.2. Telepes testfelépítés. A gombák testfelépítése, szaporodása, rendszerezése. A zuzmók és a mohák jellemzése. Mikroszkópos vizsgálata.

3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak a növény és állatvilágban

3.4.1. A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás. Harasztok, nyitvatermők és zárvatermők jellemzése, evolúciós újítások. Rendszerezésük.

3.4.2. Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából. A legfontosabb állatcsoportok (szivacsok, csalánozók, férgek, puhatestűek, ízeltlábúak, tüskésbőrűek, gerinchúrosok, gerincesek) jellemzése, rendszerezése.

3.4.3. A növények szövelei, szervei és mikroszkópos vizsgálata

Osztódó és állandósult szövetek. Gyökér, szár, levél, virág, termés. A növény életműködései.

3.4.4. Az állatok szövelei, szervei, életműködései, szaporodása, viselkedése
Fénymikroszkópos képek felismerése, jellemzése.

Állatok viselkedése példák alapján: önfenntartással kapcsolatos viselkedés, fajfenntartással kapcsolatos viselkedés, társas viselkedés.

4. Az emberi szervezet

4.1. Homeosztázis

4.2. Kültakaró és egészségtana

4.3. A mozgás

4.3.1. Vázrendszer. A csontváz szerkezete, részei, biológiai
Funkciói. Csontok kapcsolata.

4.3.2. Izomrendszer. A helyét és funkciói a legfontosabb izmoknak: gyűrű alakú záróizmok,

A vázizom felépítése és működése.

4.3.3. A mozgás szabályozása.

4.3.4. A mozgás és mozgási rendszer egészségtana

4.4. A táplálkozás

4.4.1. Táplálkozás feladata, alapanyagcsere, eszenciális anyagok

4.4.2. Emésztés és emésztőrendszer jellemzése

4.4.3. Felszívódás

4.4.4. Emésztés szabályozása

4.4.5. Táplálkozás egészségtana

4.5. A légzés

4.5.1. Légcsere. A légzőrendszer funkciói és felépítése.

4.5.2. Gázcsere A légcsere, a gázcsere és a sejtlégzés összefüggései.

4.5.3. Hangképzés. A gége részei.

4.5.4. Légzés szabályozása.

4.5.5. A légzés és a légzőrendszer egészségtana

4.6. Az anyagszállítás

4.6.1. A testfolyadékok A vér, szövetnedv, nyirok felépítése, sejtjei, szerepe. Véralvadás. Vércsoportok.

4.6.2. A nyirokkeringés és nyirokrendszer. Immunitás. viszonya alapján.

4.6.3. A szív és az erek. Vérkörök jellemzése.

4.6.4. Keringés szabályozása.

4.6.5. A keringési rendszer egészségtana,

4.7. A kiválasztás

4.7.1. A vizeletkiválasztó rendszer működése és felépítése.

4.7.2. Kiválasztás szabályozása.

4.8. A szabályozás

4.8.1. Idegrendszer. Az idegrendszer általános jellemzése. Elemi idegjelenségek. A központi, környéki idegrendszer, a gerincvelő és agyvelő szerkezete és felépítése.

Érzékelés. Az érzékszervek (látás, hallás, bőrérzékelés, szaglás, egyensúly) működése és felépítése.

4.8.2. Az emberi magatartás

4.8.3. Az idegrendszer egészségtana.

4.8.4. A hormonrendszer. A hormonrendszer szerkezete és működése. A legfontosabb hormonok és szerepük.

4.8.5. Az immunrendszer működése

4.9. Szaporodás és egyedfejlődés

4.9.1. Szaporítószervek felépítése, működése. Ivarsejtek. Nem meghatározottsága. Megtermékenyítés folyamata.

4.9.2. Egyedfejlődés. Embrionális és posztembrionális fejlődés. Szaporodás szabályozása és egészségtana.

5. Egyed feletti szerveződési szintek

5.1. Populáció szerkezete és változása.

5.1.1. Környezeti kölcsönhatások. Élettelen környezet hatásai. Tűrőképesség.

5.1.2. Ökológiai kölcsönhatások. Populációk kölcsönhatása.

5.2. Életközösségek, társulások (élőhelytípusok)

5.2.1. Az életközösségek szerkezete és időbeli változásai. Szukcesszió, aspektus.

5.2.2. Hazai életközösségek jellemzése. Fás és fátlan társulások.

5.3. Bioszféra, a biomok jellemzése, a bioszféra változásai.

5.4. Ökoszisztéma anyag és energiaforgalma. Elemkörforgások.

5.5. Környezet- és természetvédelem, hazánk nemzeti parkjai.

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

6.1. Molekuláris genetika

6.1.1. A gén és allél, a genetikai kód. DNS szintézis, RNS szintézis, fehérjeszintézis összefüggései.

6.1.2. Mutáció, a változékonyság forrásai. Mutagén hatások. Mutáció típusai.

6.1.3. A génműködés szabályozása

6.2. Mendeli genetika

6.2.1. Minőségi jellegek öröklődése, öröklésmenetek. Kapcsolt és nem kapcsolt öröklésmenetek.

6.2.2. Mennyiségi jellegek öröklődése.

6.3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok

6.3.1. Ideális és reális populáció jellemzői

6.3.2. Adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok, evolúció bizonyítékai.

6.3.3. Biotechnológia alapjai

6.3.4. Bioetika, genetikai tanácsadás, Human Genom Program

6.4. A bioszféra evolúciója

6.4.1. Prebiológiai evolúció és a bioszféra evolúciója

7. Földrajz

1. Térképi ismeretek
2. Kozmikus környezetünk
3. A geoszférák földrajza
4. A földrajzi övezetesség
5. A népesség- és településföldrajz
6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, ország-csoportok és országok
8. Magyarország földrajza
9. Európa regionális földrajza
10. Európán kívüli földrészek földrajza
11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

8. Informatika

XIV. Információs társadalom

A kommunikáció

A kommunikáció általános modellje

Információs és kommunikációs technológiák és rendszerek

Számítógépes információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban

Közhasznú információs források

Információ és társadalom

Az informatika fejlődéstörténete

A modern információs társadalom jellemzői

Informatika és etika Legyen elképzelése a legújabb információs és kommunikációs technológiák társadalmi hatásairól.

Jogi ismeretek

XV. Informatikai alapismeretek - hardver

Jelátalakítás és kódolás

Analóg és digitális jelek

Az adat és az adatmennyiség

Bináris számábrázolás

Bináris karakterábrázolás

Bináris kép- és színkódolás

Bináris hangkódolás

A számítógép felépítése

A Neumann-elvű számítógépek

A (személyi) számítógép részei és jellemzőik: Központi feldolgozó egység, memória, buszrendszer, interfészek (illesztő), ház, tápegység, alaplap

A perifériák típusai és főbb jellemzőik: bemeneti eszközök, kimeneti eszközök, bemeneti/kimeneti eszközök, háttértárak

A (személyi) számítógép részeinek összekapcsolása és üzembe helyezése

Hálózatok

XVI. Informatikai alapismeretek - szoftver

Az operációs rendszer és főbb feladatai

Az operációs rendszerek (fajtai) részei és funkciói, az operációs rendszer felhasználói felülete

Könyvtárszerkezet, könyvtárak létrehozása, másolása, mozgatása, törlése, átnevezése

Állományok típusai, keresés a háttértárakon

Állománykezelés: létrehozás, törlés, visszaállítás, másolás, mozgatás, átnevezés, nyomtatás, megnyitás

Az adatkezelés eszközei: Tömörítés, kicsomagolás, archiválás, adatvédelem

A szoftver és a hardverkarbantartó (segéd)programjai: víruskeresés és -irtás, víruspajzs, lemezkarbantartás

A hálózatok működésének alapelvei, hálózati be- és kijelentkezés, hozzáférési jogok, adatvédelem

XVII. Szövegszerkesztés

A szövegszerkesztő használata

A program indítása

A munkakörnyezet beállítása

A szövegszerkesztő menürendszere

Dokumentum megnyitása, mentése, nyomtatása

Szövegszerkesztési alapok

Szövegbevitel, szövegjavítás

Karakterformázás

Bekezdésformázás

Felsorolás, számozás

Tabulátorok használata

Oldalformázás Készítsen felsorolást, sorszámozott felsorolást.

Szövegjavítási funkciók

Keresés és csere Ismerje a szövegszerkesztő keresési, cserélési funkcióit.

Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés

Helyesírás ellenőrzés, szinonima szótár, elválasztás

Táblázatok, grafikák a szövegben

Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel, sorba rendezés

Körlevélkészítés

Táblázatok, grafikák, szimbólumok és más objektumok beillesztése a szövegbe, valamint formázásuk

XVIII. Táblázatkezelés

A táblázatkezelő használata

A program indítása

A munkakörnyezet beállítása

A táblázatkezelő menürendszere

A táblázat megnyitása, mentése, nyomtatása

A táblázatok felépítése

Cella, oszlop, sor, aktív cella, tartomány, munkalap

Adatok a táblázatokban

Adattípusok

Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás

A cellahivatkozások használata

Képletek szerkesztése: konstans, hivatkozás, függvény

Táblázatformázás

Sorok, oszlopok, tartományok kijelölése

Karakter-, cella- és tartományformázások

Cellák és tartományok másolása

Táblázatok, szövegek, diagramok

Egyszerű táblázat készítése

Formázási lehetőségek

Diagramtípus kiválasztása, diagramok szerkesztése

Problémamegoldás táblázatkezelővel

Tantárgyi feladatok megoldása

A mindennapi életben előforduló problémák

XIX. Adatbázis-kezelés

Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

Az adatbázis fogalma, típusai, adattábla, rekord, mező, kulcs

Az adatbázis-kezelő program interaktív használata

Adattípusok

Adatbevitel, adatok módosítása, törlése

Adatbázisok létrehozása, karbantartása

Alapvető adatbázis-kezelési műveletek

Lekérdezések, függvények használata

Keresés, válogatás, szűrés, rendezés

Összesítés

Képernyő és nyomtatási formátumok

Űrlapok használata

Jelentések használata

XX. Információs hálózati szolgáltatások

Kommunikáció az Interneten

Elektronikus levelezési rendszer használata

Állományok átvitele

WWW

Keresőrendszerek

Távoli adatbázisok használata

Web-lap készítés

Hálózati dokumentumok szerkezete

Web-lap készítése Webszerkesztővel

Formázási lehetőségek

XXI. Prezentáció és grafika

Prezentáció (bemutató)

A program indítása

A munkakörnyezetbeállítása

A program menürendszere

Prezentációs anyag elkészítése (szöveg, táblázat, rajz, diagram, grafika, fotó, hang, animáció, diaminta) és formázása

Grafika

A program indítása

A munkakörnyezet beállítása

A program menürendszere

Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása

Képek beillesztése, formázása

XXII.Könyvtárhasználat

Könyvtárak

A könyvtár fogalma, típusai

Eligazodás a könyvtárban: olvasóterem, szabadpolcos rendszer, multimédia övezet

A helyben használható és a kölcsönözhető könyvtári állomány

A könyvtári szolgáltatások

Dokumentumok

Nyomtatott dokumentumok

Nem nyomtatott dokumentumok, illetve adathordozók (kazetta, diakép, film, CD, mágneslemez, DVD)

Tájékoztató eszközök

Katalógusok

Adatbázisok

Közhasznú információs források (pl. telefonkönyv, menetrend, térkép)

14.1.9. Gazdasági ismeretek

11. évfolyam

Témakör	Ismertek
A közgazdaságtan alapfogalmai, főbb kérdései, vizsgálódási módszerei	A közgazdaságtan tárgya, elhelyezése a tudományok rendszerében. A közgazdaságtan tudomány részei. Alap problémája, alapvető kérdései. A gazdasági gondolkodás alapvető elvei A szűkösség problémája. Főbb gazdasági szereplők jellemzése, helyük a gazdálkodási folyamatban. A gazdasági körforgás. Aktuális kérdések, amelyekre keresi a választ. Vizsgálódási módszereinek lényegi elemei és ezek példánkon keresztül történő bemutatása.
Témakör	Ismertek
A piaci mechanizmus alapvető elemei, működése, a piacgazdaság jellemzői	A piac fogalma, típusai, a piaci szereplők meghatározása. A kereslet, a keresleti függvény és a kínálat, kínálati függvény értelmezése. Marshall-kereszt segítségével a piaci egyensúly, a túlkereslet és túlkínálat értelmezése. A „láthatatlan kéz” működésének, a piaci önszabályozásnak a bemutatása.
Témakör	Ismertek
A pénz kialakulása és funkciói	A különböző pénztörténeti korszakok bemutatása a munkamegosztás és a csereformák fejlődésén keresztül. A pénz funkciók meghatározása, és annak szemléltetése.

	se, hogy a különböző pénzformák, hogyan töltötték be a pénz szerepkörét. A pénz szerepe a gazdálkodásban. A váltó fogalma, szerepe a bankjegy kialakulásában.
Témakör	Ismertek
A fogyasztó, mint a gazdaság egyik kulcs-szereplője, döntési mechanizmusai, illetve a fogyasztói magatartás elemzése	A háztartás, mint fogyasztó helye, szerepe a modern gazdaságban. A szűkösség értelmezése a háztartás esetén. A racionalitás értelmezése a fogyasztóra, s ennek modellezése. A szükséglet fogalma, csoportosítása, rangsorolása (preferencia rendszer). Háztartás költségvetésének összeállítása. A háztartás megtakarítása, befektetési szempontjai. A piaci keresleti függvény ábrázolása és jellemzése.
Témakör	Ismertek
A fogyasztói magatartást befolyásoló tényezők	A fogyasztói magatartást befolyásoló tényezők. A marketing eszközök hatása a fogyasztói döntésekre. A fogyasztó jogai, fogyasztóvédelem.
Témakör	Ismertek
A vállalkozások fogalma, célrendszere, vállalkozási formák.	A vállalkozó fogalma Vállalkozói tulajdonságok A vállalkozások fogalma és céljai. A vállalkozás alapításának, működésének külső és belső feltételei, érintettjei. Vállalkozások csoportosítása különböző szempontok alapján. Vállalkozási formák jellemzése.
Témakör	Ismertek
A termelés erőforrásai és felhasználási lehetőségeik.	Termelési tényezők megnevezése, jellemzése. Az erőforrások kíméletes használatának problémaköre. A termelési tényezők szerepe a vállalkozás döntéseiben. A munkamegosztás jelentősége, fejlődése a termelésben. Termelékenység befolyásoló tényezők. A vállalkozás működése során felmerülő költségek típusai. A termelői racionalitás értelmezése és a profit alakulása. Az idő szerepe és értelmezése a közgazdaságtanban.
Témakör	Ismertek

Piaci formák és jellemzőik. A racionális vállalkozói magatartás különböző piaci viszonyok között.	A piaci formák és jellemzőik. A vállalkozás piaci helyzetének, döntéseinek szerepe az árbevétel alakulásában. A profitorientáció értelmezése. A fedezeti pont jelentősége a vállalászási döntésekben. A tisztességes piaci magatartás és verseny védelmének állami eszközei és a versenyszabályozás.
Témakör	Ismertek
A vállalkozás finanszírozása, működését és vagyoni helyzetét befolyásoló tényezők. A tőkepiac.	Az induló tőke, a pótlólagos tőkebefektetések és az eredmény hatása a vállalkozás vagyoni helyzetére. A vállalkozás eredményét befolyásoló tényezők. Finanszírozási források: saját forrás, idegen forrás A tőke ára. A kereskedelmi bankok ezzel kapcsolatos feladatai. Folyószámla hitelek; Rövid, közép- és hosszú lejáratú bankhitelek. Hitelezéssel kapcsolatos alapfogalmak. (kamat, futamidő, fedezet, jelzálog, sajátterő)
Témakör	Ismertek
A piaci mechanizmus működési zavarai	A vállalat működését befolyásoló „külső környezet” főbb összetevői. Az externáliák fogalma, elemzése, hatása a vállalkozás életére, különös tekintettel a <i>környezetgazdálkodás</i> jelentőségének növekedésére.
Témakör	Ismertek
A munka, mint termelési tényező a gazdaság működésében	A munkaerő, mint termelési tényező bemutatása. Az emberi erőforrás helye, szerepe a vállalkozások életében. A munkaerő-piaci elhelyezkedést segítő kompetenciák. A bér meghatározó tényezők, a piaci és a nem piaci erők hatása. A szociális párbeszéd a munkáltatók és a munkavállalók között.

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló

- megismerkedett a közgazdaságtan tudomány fogalmaival, azokat egyértelműen képes azonosítani, helyesen használja;
- képes önállóan is új ismereteket gyűjteni az őt körülvevő gazdasági környezetről, gazdálkodási szabályokról, a háztartások, üzleti élet gazdálkodási szokásairól;
- képes megszerzett ismereteit személyes formában - önálló véleményeként - elmondani;
- tud a felvetődő általánosabb kérdésekre és problémákra konkrét példákat és eseteket mondani;
- jártas a modellalkotásban, elvonatkoztatásban annyira, hogy saját élményeit és tapasztalatait képes általános formában is megfogalmazni;

12. évfolyam

Témakör	Ismertek
A makrogazdaság szereplői és a makrojövedelem keletkezése.	A makrogazdaság szereplői és a makrogazdasági körforgás. A nemzetgazdaság kibocsátásának mérésének problémái. Makrogazdasági mutatók értelmezése, számításuk. A háztartások jövedelmének keletkezési forrásai. A jövedelem felhasználása. A háztartások megtakarítási attitűdjei, formái. A megtakarítások szerepe a makrogazdaságban. A fogyasztás, a megtakarítások, a beruházások közötti makrogazdasági összefüggés.
Témakör	Ismertek
A modern pénz teremtése és a pénzpiac	A modern pénz fogalma, a pénzteremtés folyamata, mechanizmusa. Pénzkímélő eszközök használata a gyakorlatban.
Témakör	Ismertek

A munkapiac és a munkanélküliség problémájának elemzése	A munkapiaci szereplők meghatározása, a kereslet és kínálat értelmezése. A munkapiac szemléltetése a keresleti és kínálati függvény segítségével. A munkapiaci helyzetek értelmezése. A munkanélküliség fogalma, típusai, mérése. Munkanélküliségi ráta értelmezése.
Témakör	Ismertek
Az állam gazdasági szerepvállalásának megjelenése, oka, fejlődési szakaszai, a gazdasági válságok	A klasszikus újratermelési ciklus sajátosságainak bemutatása. A modern állam szerepvállalásának közvetlen előzményei. Az állami beavatkozás oka, célja, eszközei.
Témakör	Ismertek
Költségvetés politika jellemzői	A fiskális politika fogalma, a költségvetés felépítése, egyenlege, a deficit finanszírozás módjai. A költségvetési politika eszközrendszere, különös tekintettel az adózásra. A költségvetési politika hatásmechanizmusa, veszélyei.
Témakör	Ismertek
Az infláció és a monetáris gazdaságpolitika jellemzői	Az infláció fogalma, mérése, típusai, okai. Infláció hatása a gazdaságra és az egyes gazdasági szereplőkre A monetáris politika fogalma, céljai. A monetáris szabályozás jegybanki eszközei, működésének mechanizmusa.
Témakör	Ismertek
A nemzetgazdaság külgazdasági kapcsolatai	A kereskedelmi és fizetési mérleg felépítése és a közöttük lévő kapcsolat. A valutakereslet és valutakínálat értelmezése, jellemzése. A különböző valutaárfolyamok. Napjaink valutáinak árfolyam-meghatározása, az EURO jelentősége. Magyarország külgazdasági kapcsolatainak áttekintése.

Témakör	Ismertek
Aktuális gazdasági problémák és megoldási alternatívák	A munkanélküliség és az infláció kezelésének lehetséges módjai. A téma lehetőséget ad néhány aktuális gazdasági probléma megnevezésére (pl.: infláció, munkanélküliség, szegénység, fizetési mérleg hiány, eladósodás, fenntartható gazdasági fejlődés stb.). Ezek közül valamely probléma hazai megjelenésének, bemutatása. (Például: Magyarország európai uniós tagságának hatása a hazai munkaerőpiacra.)
Témakör	Ismertek
A globalizáció	A globalizáció fogalma. Napjaink gazdasági együttműködési formáinak bemutatása. Az együttműködésből származó előnyök, problémák. Napjaink nemzetközi gazdasági együttműködésének formái, tendenciái. A fejlett és fejlődő országok helye, szerepe a nemzetközi munkamegosztásban. Ez Európai Unió, mint gazdasági integráció.

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló

- meg tudja különböztetni a lényeges és lényegtelen információkat, és ez alapján képes adott forrásokból információk gyűjtésére és következtetések levonására;
- felismeri azokat a különbségeket és azonosságokat, amelyek alapján képes meglátni, szintetizálni a gazdasági ismeretek és a hozzá kapcsolódó tudományterületek összefüggéseit, amelyekről már hallott, tanult;
- jártas a problémák felismerésében, a feladatok helyes értelmezésében és megoldások keresésében;
- képes a gazdasági jellegű problémák alternatív megoldásainak értékelésére, otthonosan mozog a várható eredmények becslésében;

- egyszerű mutatószámok kiszámítását elsajátította, azokat képes gazdasági értelemben használni;
- képes egy adathalmazból többféle feladat megoldására.

10. Ének-zene

Népzene	Huszonnégy népdal előadása szöveggel emlékezetből. Ezen belül húsz magyar népdal (eltérő stílusú és más-más tájegységről gyűjtött), két különböző nemzetiségi és két más nép népdala található. A magyar népdalokat több versszak esetén legalább kettő versszakkal kell előadni. A nemzetiségi népdal, ill. a más népek dala eredeti nyelven is előadható. A bolhási kertek alatt A nagy bécsi kaszárnyára... A Vidróczki híres nyája... Annyi bánat a szívemen... Béres legény... Beteg asszony... Duna parton van egy malom... Elindultam szép hazámból... Erdő mellett estvéledtem... Este, este, de szerelmes... Gyújtottam gyertyát... Hej rozmaring, rozmaring... Istenem, Istenem áraszd meg a vizet... Katona vagyok én... Körösfői kertek alatt... Magos kősziklának... Megkötöm lovamat... Megrakják a tüzet... Most jöttem Gyuláról... Röpülj páva, röpjölj... Sok Zsuzsánna napokat... Szép a gyöngyvirág egy csokorba... Szivárvány havasán... Tavaszi szél vizet áraszt... Tiszán innen, Dunán túl...
Műzene	Az énekelt anyaghoz kötődő általános zenetörténeti ismeretek, a társművészetekkel való kapcsolatok (irodalom, képzőművészet, építészet, tánc, színház) kifejtése.
Középkor	Egy szillabikus gregorián dallam éneklése latin szöveggel, emlékezetből. Egy trubadúr dallam előadása szöveggel emlékezetből.

Reneszánsz	Egy históriás ének szöveges megszólaltatása emlékezetből.
Barokk	Egy korál dallam éneklése magyar szöveggel emlékezetből. Egy könnyebb ária vagy dal szöveges éneklése kottából, tanári zongorakísérettel.
Bécsi klasszika	Egy dal szöveges éneklése emlékezetből, tanári zongorakísérettel. Egy magyar szöveges verbunkos dallam éneklése emlékezetből.. Periódus terjedelmű, modulálás nélküli zenei idézet lapról olvasása szolmizálva (2#-2b-ig).
Romantika	Egy dal éneklése szöveggel emlékezetből, tanári zongorakísérettel.
Századforduló	Egy zenemű részletének éneklése kottából szolmizálva
XX. századi és kortárs zene	Egy-egy téma éneklése szolmizálva kottából A tanult zeneművekből válogatva, három zenei szemelvény éneklése kottából (szabadon választva: szöveggel vagy szolmizálva 3#-3b-ig).

14.2.11. Vizuális kultúra

Portfólió készítése, bemutatása

14.3.12. Testnevelés és sport

1. Az olimpiai játékok
2. Magyarország és az olimpiai mozgalom
3. A harmonikus testi fejlődés
4. Testi képességek
5. Gimnasztika
6. Atlétika
7. Torna
8. Ritmikus Gimnasztika
9. Egészséges életmód
10. Küzdősport, önvédelem
11. Úszás
12. Testnevelési és sportjátékok
13. Természetben űzhető sportok

8. számú melléklet: Felülvizsgálat - Legitimáció

A pedagógiai program megvalósíthatóságát, hatását az elkövetkezendő időkben folyamatosan vizsgálni kell.

A módosítás iránti kérelmet a mindenkorai intézményvezető hagyja jóvá, a szükséges fenntartói egyeztetések, a véleményeztetés (szülői szervezet) után.

Legitimációs záradék

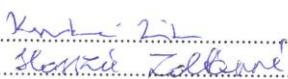
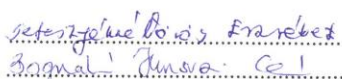
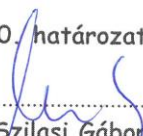
A Mátyás Király Gimnázium Pedagógiai Programját a szülői szervezet a 2020. augusztus 24. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

A Mátyás Király Gimnázium Pedagógiai Programját a nevelőtestület a 2020. augusztus 24. napján tartott ülésén elfogadta.

A Mátyás Király Gimnázium Pedagógiai Programjának megvalósításához az iskola fenntartójára jogszabályi előírásokon felül háruló többletkötelezettség, többletköltség tanévenként külön egyeztetés alapján kerül meghatározásra.

A Pedagógiai Program megvalósításához tanévenként ismétlődő többletköltségek

- Az általános iskolásoknak tartott tantárgyi versenyek (idegen nyelvek, matematika, informatika, természettudományok)
- A beiskolázást támogató tájékoztató anyagok készítése
- Diákprogram támogatása (fordított és szecskanap)
- Hangosítás (hangszórók, mikrofonok)
- Vízi sporteszközök javítása
- Nevelési értekezletre, iskolanapra meghívott előadók tiszteletdíja
- Tanulmányi és sportversenyek (nevezés, utazás költségei)
- Helikon (nevezés és a szállás - étkezés és utazás költségei) - 2 évente
- Aludj máskor! (utazás, kellékek)

Intézmény OM -azonosítója 034145	Intézményvezető: Szilasi Gábor
Legitimációs záradék -Az érvényességet igazoló aláírások:	
IKT/0046-000/2020.határozatszámmon elfogadta: Nevelőtestület nevében névaláírás	Véleménynyilvánítók: Szülők közössége nevében
IKT/0046-000/2020. határozatszámmon jóváhagyta: Szilasi Gábor Intézményvezető 	
A többletkötelezettségek vonatkozásban a fenntartó egyetértése külön dokumentumban jelenik meg.	
Hatályos: 2020. szeptember 1.	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: http://www.matyas-fonyod.hu/	

Pedagógia Program módosításának elfogadása	
2020.08.24	
1.	Szilasi Gábor
2.	Hosszú Zoltánné
3.	Sári Dénesné
4.	Babina Edit
5.	Bognárné Huzsvai Cecília
6.	Boros Felicitás Klára
7.	Bors Éva
8.	Cziráki Tamás
9.	Dr. Lázár Zoltánné
10.	Fazekas Mónika
11.	Fejes Anikó
12.	Geiblné Simon Szilvia
13.	Göncz Attila
14.	Győrei Brigitta
15.	Ill Gabriella
16.	Kalászné Perényi Nóra
17.	Kalota - Czippan Andrea
18.	Kasztl Rozália
19.	Kecskemétné Kaszala Annamária Rita
20.	Kereskai Zita
21.	Keserű Zoltán
22.	Kiss Sándor Róbert
23.	Kovács Balázs
24.	Kozák Attila
25.	Köllő Csaba
26.	Lehel László
27.	Lengyel Julietta Gabriella
28.	Mátrai Janity Zita
29.	Nagy Elvira
30.	Pusztai Agnes
31.	Sebestyén Vörös Erzsébet
32.	Szilasiné Károly Mónika
33.	Varga Sámuelné
34.	Vargová Zuzana
35.	Virág-Halvax Eszter
36.	Zentai Ildikó

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. §. (1.) alapján
a fenntartó az intézmény pedagógiai programjában szereplő
többletkötelezettségek vonatkozásában az évente felülvizsgált táblázatban
elfogadott tételek összegével egyetért.

Siófok, 2020. augusztus

2020 AUG 31.

Dr. Gruberné Kis-Pál Andrea

Tankerületi igazgató

Siófoki Tankerületi Központ

